

PATVIRTINTA
Ignalinos rajono savivaldybės tarybos
2025 m. vasario d. sprendimu Nr.

**IGNALINOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2025–2034 METŲ
STRATEGINIS PLĖTROS PLANAS
(projektas)**

2025

I SKYRIUS BENDROJI INFORMACIJA

Planavimo laikotarpis

2024 m. gruodžio 31 d. baigiant galioti Ignalinos rajono savivaldybės 2018–2024 metų strateginiam plėtros planui, rengiamas Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. strateginis plėtros planas. Planavimo laikotarpis nustatytas, atsižvelgiant į Strateginio valdymo įstatymo 7 straipsnio 6 punktą, kuris numato, kad savivaldybių strateginiai plėtros planai rengiami 4–10 metų laikotarpiui, taip pat vadovaujantis strateginio planavimo Ignalinos rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Ignalinos rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. T-43.

Planavimo dokumentai, kuriais vadovautasi rengiant Savivaldybės strateginį plėtros planą.

Rengiant Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 metų strateginį plėtros planą, buvo vadovujamasi šiais planavimo dokumentais:

- Strateginio valdymo metodika;
- Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“;
- 2021–2030 metų nacionaliniu pažangos planu;
- Lietuvos regioninės politikos baltąja knyga;
- 2022–2030 metų regionų plėtros programa;
- Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniais iki 2030 m., „Konkurencinga valstybė 2030“, „Lietuvos regionai 2030“;
- Ignalinos rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu;
- 2022–2030 m. Utenos regiono plėtros planu;
- Funkcinės zonos Visagino savivaldybės, Ignalinos ir Zarasų rajonų savivaldybių teritorijose (VIZA) 2024 – 2029 m. strategija;
- Ignalinos rajono savivaldybės 2018–2024 metų strateginiu plėtros planu;
- Kitais dokumentais bei teisės aktais.

Kita svarbi informacija

Strateginis plėtros planas yra kompleksinis teisinis strateginio planavimo dokumentas, kuriuo nustatoma bendroji Ignalinos rajono savivaldybės plėtros strategija: identifikuojamos problemos ir jas sukeliančios priežastys, suformuojama savivaldybės plėtros vizija, nustatomi plėtros tikslai, uždaviniai, priemonės strategijai įgyvendinti, rodikliai bei įgyvendinimo etapai. Strateginis plėtros planas sudaro galimybes nustatyti dabartinę rajono vietą ir reikšmę šalies ekonominiame bei socialiniame gyvenime, įvertinti nuolat kintančias plėtros tendencijas, išanalizuoti jų reikšmę savivaldybės politikai.

Rengiant savivaldybės strateginį plėtros planą, 2024 m. buvo atlikta Ignalinos rajono savivaldybės gyventojų apklausa, kuria buvo siekiama išsiaiškinti Ignalinos rajono savivaldybės gyventojų nuomonę apie gyvenimo rajone galimybes ir problemas, įvertinti pasitenkinimą teikiamomis viešosiomis paslaugomis bei lūkesčius dėl savivaldybės plėtros 2025–2034 metais.

Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. strateginis plėtros planas yra skirtas savivaldybės administracijai, jai pavaldžioms įstaigoms ir organizacijoms, socialiniams partneriams, nevyriausybinėms ir kitoms organizacijoms, bendruomenei, piliečiams ir kitiems suinteresuotiems asmenims.

II SKYRIUS SAVIVALDYBĖS ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ

Savivaldybės problemų ir jų priežasčių nustatymas

1. GEOGRAFINĖ PADĖTIS IR DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI

Teritorija. Ignalinos r. sav. yra rytinėje Lietuvos Respublikos dalyje, Utenos apskrityje. Rytuose ribojasi su Baltarusijos Respublika, Visagino savivaldybe, šiaurės rytuose – su Zarasų, pietuose – su Švenčionių, vakaruose – su Utenos rajonų savivaldybėmis.

Ignalinos r. sav. plotas – 1 441 km². Savivaldybės teritorija užima apie 20,0 proc. Utenos apskrities teritorijos, tai antra (po Anykščių r. sav.) pagal dydį savivaldybė Utenos apskrityje. Reikšmingą dalį Ignalinos r. sav. teritorijos sudaro pasienio zona, kadangi čia eina išorinė Europos Sąjungos siena (ilgis – 93,85 km).

Ignalinos r. sav. yra du miestai – Ignalina ir Dūkštas, trys miesteliai – Mielagėnai, Rimšė, Tverėčius, 705 kaimai ir 56 viensėdžiai. Savivaldybės centras – Ignalinos miestas. Ignalinos r. sav. suskirstyta į 12 seniūnijų: Ceikinių, Didžiasalio, Dūkšto, Ignalinos miesto, Ignalinos, Kazitiškio, Linkmenų, Mielagėnų, Naujojo Daugėlišio, Rimšės, Tverėčiaus, Vidiškių.

Gyventojų tankis Ignalinos rajone 2024 m. pradžios duomenimis buvo 9,6 gyventojų 1 kvadratiniam kilometre ir yra pats mažiausias tarp Utenos apskrities savivaldybių (gyventojų tankio vidurkis Utenos apskrityje – 17,5 gyventojų/km²). Šalyje mažesnis gyventojų tankis stebimas tik Varėnos r. sav. (9,1 gyv./km²), kai tuo tarpu šalyje bendras gyventojų tankis yra 44,2 gyv./km². Gyventojų tankis kaimiškojoje savivaldybės dalyje (be Ignalinos miesto) sudaro 6,8 gyventojų 1/km² ir yra 6 kartus mažesnis už šalies vidurkį.

Gyventojai. Ignalinos r. sav. pasižymi kaip žemo gyventojų ekonominio aktyvumo ir sparčios depopuliacijos teritorija, taip pat kaip savivaldybė, turinti didžiausią pagyvenusių žmonių dalį.

Valstybinės duomenų agentūros (toliau – VDA) duomenimis, 2024 m. sausio 1 d. Ignalinos r. sav. teritorijoje gyveno 13 817 nuolatiniai gyventojai, iš kurių 5 501 (arba 39,8 proc. visų gyventojų) gyveno mieste, o 8 316 gyventojai (60,2 proc.) – mieste. 2025 m. sausio 1 dienai Ignalinos r. sav. gyventojų skaičius, lyginant su praėjusiais metais, sumažėjo iki 13 592 gyventojų, arba 1,6 proc.

VĮ „Registru centro“ duomenimis, 2024 m. sausio 1 d. Ignalinos r. sav. buvo registruoti 14 675 gyventojai. 2025 m. sausio 1 dieną registruotų gyventojų skaičius Ignalinos r. sav. sudarė 14 357 asmenų, arba 2,2 proc. mažiau.

Gyventojų skaičius Savivaldybės teritorijoje kasmet mažėja. Remiantis VDA duomenimis, nuolatinį gyventojų skaičius per 2020–2024 m. laikotarpį Ignalinos r. sav. sumažėjo nuo 15 053 iki 13 817 gyventojų, t. y. 11,5 proc., kai gyventojų skaičiaus mažėjimas per šį laikotarpį Utenos apskrityje sudarė 2,03 proc., o šalyje gyventojų skaičius šalyje per šį laikotarpį išaugo 2,7 proc. Gyventojų skaičiaus mažėjimas Ignalinos r. sav. yra didžiausias tarp visų Utenos apskrities savivaldybių.

Vidutinis metinis gyventojų skaičius Ignalinos r. sav. per 2019–2023 m. laikotarpį sumažėjo 8,9 proc., kai vidutinis metinis gyventojų skaičius Utenos apskrityje per šį laikotarpį mažėjo 3,1 proc., o šalyje jis augo 2,1 proc. Vidutinio metinio gyventojų skaičiaus mažėjimo rodiklis Ignalinos r. sav. yra didžiausias tarp Utenos apskrities savivaldybių.

Nuolatinį gyventojų skaičiaus mažėjimas sparčiau vyko Ignalinos r. sav. kaimiškojoje teritorijoje. Per 2020–2024 m. laikotarpį Savivaldybėje kaimo gyventojų skaičius sumažėjo 10,3 proc., tuo tarpu miesto gyventojų skaičiaus mažėjimas sudarė 6,9 proc.

Per 2019–2023 m. laikotarpį gimusiųjų per metus asmenų skaičius sumažėjo nuo 79 gimusiųjų 2019 m. iki 58 gimusiųjų 2023 m., arba 36,2 proc.. Bendras gimstamumo rodiklis 1000 gyventojų 2019–2023 m. m. sumažėjo nuo 5,2 iki 4,1, arba 26,8 proc.

Per 2019–2023 m. laikotarpį mirusiųjų asmenų skaičius augo nuo 335 iki 389 asmenų per metus, arba 16,1 proc. 2023 m. stebimas ženklus mirusiųjų asmenų skaičiaus mažėjimas iki 297 mirusiųjų, arba net 30,9 proc. sumažėjimas, lyginant su 2022 m.

Rajone kasmet miršta keliskart daugiau gyventojų, nei gimsta. Per laikotarpį nuo 2019 iki 2023 m. Ignalinos rajone asmenų mirė 5,1 karto daugiau nei gimė.

Atsižvelgiant į ilgalaikius neigiamus natūralios gyventojų kaitos rodiklius, galima daryti prielaidą, kad natūralaus gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencijos išliks kaip artimiausioje, taip ir ilgalaikėje perspektyvoje.

Kitas veiksnys, įtakojantis gyventojų mažėjimą yra gyventojų migracija. Per 2019–2023 m. laikotarpį iš Ignalinos r. sav. išvyko 239 asmenimis daugiau, nei jų atvyko. Bendras atvykusiųjų skaičius per minėtą laikotarpį sudarė 2 435 asmenis, o išvykusiųjų – 2 676 asmenų. Pažymėtina, kad dėl

tarptautinės migracijos atvykusiųjų asmenų skaičius 214 yra didesnis nei išvykusiųjų, kai vidaus migracijos pasėkoje išvyko 459 asmenimis daugiau, nei atvyko.

Tokiu būdu, bendrą Ignalinos r. sav. gyventojų skaičiaus sumažėjimą 85,3 proc. nulėmė natūrali gyventojų kaita, o 14,7 proc. – migracijos procesas.

Analizuojant savivaldybės demografinę situaciją, labai svarbu įvertinti gyventojų struktūrą pagal amžiaus grupes, lytį bei išsilavinimą.

VĮ Registrų centro duomenimis, 2024 m. sausio 1 d. Ignalinos r. sav. buvo registruoti 14 675 gyventojai, iš kurių asmenys iki 17 metų sudarė 1 635, arba 11,1 proc. visų registruotų gyventojų; asmenys nuo 18 iki 64 metų – 8 960, arba 72,1 proc. visų gyventojų, asmenys virš 65 m. amžiaus – 4 080 asmenų, arba 27,8 proc. visų registruotų savivaldybės gyventojų.

2024 m. sausio 1 dieną 9,6 proc. Ignalinos r. sav. nuolatinių gyventojų sudarė asmenys iki 14 metų, 63,2 proc. – 15–64 metų asmenys, 27,2 proc. – 65 metų ir vyresni asmenys. Stebimos asmenų iki 14 metų grupės santykinio mažėjimo tendencijos bei 15–64 metų asmenų grupės augimas.

Stebimas nežymus moterų skaičiaus, tenkančio 1 tūkst. vyrų, mažėjimas – nuo 1 125 asmenų 2020 m. iki 1 105 asmenų 2024 m. pradžioje.

Analizuojant Ignalinos r. sav. gyventojų pasiskirstymą pagal išsilavinimą, remiantis Lietuvos Respublikos 2021 m. gyventojų ir būsto surašymo rezultatais, matoma, kad Ignalinos r. sav. 4 423 gyventojai (31,96 proc.) turi vidurinį išsilavinimą, 2 624 gyventojai (18,96 proc.) yra įgiję aukštąjį išsilavinimą, 2 496 gyventojai (18,03 proc.) turi aukštesnįjį (įskaitant specialųjį vidurinį) išsilavinimą, 2 292 gyventojų (16,56 proc.) yra įgiję pagrindinį išsilavinimą, 1 749 (12,64 proc.) – pradinį išsilavinimą. 250 gyventojų (1,81 proc.) yra nebaigę pradinės mokyklos, nelankę mokyklos, neraštingi. Ignalinos rajono savivaldybės gyventojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą nesiskiria nuo Utenos apskrityje ir šalyje fiksuojamų proporcijų.

VDA duomenimis, 2024 m. pradžioje demografinės senatvės koeficientas, kurį sudaro pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus, Ignalinos r. sav. sudarė 283, kai Utenos apskrities vidurkis – 228, o bendras šalies šio rodiklio vidurkis – 140. Demografinės senatvės koeficiento rodiklis Ignalinos r. sav. yra vienas aukščiausių Lietuvoje.

Nepalankias demografinės raidos tendencijas rodo aukštas Ignalinos regiono gyventojų medianinis amžius (amžiaus reikšmė, kuri atitinka variacinės eilutės vidurinę reikšmę, t. y. dalija gyventojus į dvi vienodas dalis taip, kad pusė jų yra jaunesni nei medianinio amžiaus, kita pusė – vyresni), kuris 2024 m. pradžios duomenimis siekia 52 metus, tuo tarpu šalyje šis rodiklis – 44 metai, o Utenos apskrityje – 50 metų. Utenos apskrityje tik Visagino savivaldybėje šis rodiklis yra aukštesnis ir siekia 52. Medianinio amžiaus rodiklio reikšmė Ignalinos r. sav. yra viena iš aukščiausių Lietuvoje.

Ignalinos r. savivaldybei yra būdingas aukštas bendras išlaikomo amžiaus žmonių koeficientas (šimtui 15–64 metų amžiaus gyventojų tenka vaikų (0–14 metų amžiaus) ar pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių), kuris 2024 m. pradžioje sudarė 58,0 (Utenos apskrities rodiklis – 55,0, bendras šalies rodiklis – 54,0) ir buvo vienas aukščiausių šalyje. Utenos apskrityje bendras išlaikomų žmonių koeficientas metų pradžioje (60,8) yra aukštesnis tik Visagino savivaldybėje.

Ignalinos rajono savivaldybės gyventojų apklausos, atliktos rengiant Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 metų strateginį plėtros planą metu net 79,6 proc. respondentų kaip pagrindinę socialinę–ekonominę problemą Ignalinos rajone nurodė gyventojų senėjimą, gimstamumo mažėjimą.

Darbo rinka. Ignalinos r. sav. darbo rinkai būdingas tradiciškai žemas užimtumo lygis, išskiriantis ją ne tik iš Utenos apskrities, bet ir iš kitų šalies savivaldybių. 2023 m. užimtų gyventojų Ignalinos r. sav. skaičius (3,5 tūkst. asmenų) sudarė vos 83,0 proc. nuo 2019 m. užimtų gyventojų skaičiaus, kai Utenos apskrities vidurkis sudarė 91,0 proc., o šalies vidurkis netgi paaugo iki 106,0 proc. Labiausiai tarp užimtųjų sumažėjo vyrų dalis – 32,0 proc., kai Utenos apskrities vyrų dalis vidutiniškai sumažėjo 16,0 proc., o šalyje tarp užimtųjų vyrų dalis padidėjo 6,0 proc. Ignalinos r. sav. moterų tarp užimtųjų asmenų padidėjo 6,0 proc. (Utenos apskrityje stebimas mažėjimas 1,0 proc., šalyje užimtų moterų skaičius augo 3,0 proc.).

Būtina pažymėti, kad per analizuojamą laikotarpį stebimi gana reikšmingi metiniai užimtų gyventojų skaičiaus pasikeitimai. 2022–2023 m. užimtų gyventojų skaičius Ignalinos r. sav., lyginant su 2020 m., išaugo net 41,6 proc., tačiau 2023 m. jis sumažėjo net du kartus.

Panašios tendencijos būdingos ir analizuojant gyventojų užimtumo lygį. 2019–2023 m. laikotarpyje stebimas didelis užimtumo lygio reikšmių svyravimas. Jeigu 2019 m. užimtumo lygis Ignalinos r. sav. siekė 51,8 proc., kai Utenos apskrities vidurkis sudarė 66,1 proc., šalies vidurkiui esant

73,0 proc., tai 2023 m. užimtumo lygis savivaldybėje nukrito iki 43,6 proc., kai Utenos apskrityje jis siekė 58,9 proc., o šalyje jo vidurkis buvo 73,2 proc.. Lyginant su 2022 m., užimtumo lygis Ignalinos r. sav. sumažėjo net 30,9 proc.

Ypatingai prasta padėtis vertinant Ignalinos r. sav. gyventojų vyrų užimtumą 2023 m., kai užimtumo rodiklio reikšmė nukrito iki 36,5 proc., kai Utenos apskrities vidutinis rodiklis siekė 54,2 proc., šalies – 73,7 proc.

Vienas mažiausių šalyje darbo užmokesčio dydžių ir, atitinkamai, patrauklių, gerai apmokamų kvalifikuoto darbo vietų trūkumas tiesiogiai atspindi didžiausią šalyje registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykį bei bendrą gyventojų užimtumo lygį.

Lėta vietos ūkio plėtra, mažas gyventojų verslumo lygis, aukštą pridėtinę vertę generuojančių verslų stoka lemia itin aukštą nedarbo lygį Savivaldybėje. Vienu iš aukščiausių nedarbo rodikliu šalyje Ignalinos r. sav. pasižymi jau eilę metų. 2024 m. sausio 1 d. jis siekė 12,7 proc. ir viršijo šalies (8,6 proc.) bei Utenos apskrities (9,5 proc.) rodiklius, ir buvo aukštesnis nei Zarasų, (10,7 proc.), Anykščių (10,2 proc.), Visagino (10,1 proc.), Molėtų (8,4 proc.) ir Utenos (7,6 proc.) rajonų nedarbo vidurkį. Pažymėtina, kad šis nedarbo rodiklis yra aukščiausias tarp visų šalies savivaldybių.

Ypatingai aukštas Ignalinos r. sav. yra registruotas vyrų nedarbas (2023 .m – 14,1 proc.), kuris savo lygiu išsiskiria ne tik tarp Utenos apskrities savivaldybių, bet yra aukščiausias šalyje.

Pagal registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykį Ignalinos r. sav. taip pat išsiskiria tarp kitų Utenos apskrities savivaldybių. Per 2019–2023 m. laikotarpį šis santykis buvo didžiausias tarp apskrities savivaldybių ir viršydavo kaip apskrities, taip ir šalies vidurkį. Pažymėtina, kad aukšti registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų rodikliai Ignalinos r. sav. būdingi kaip vyrams, taip ir moterims, paprastai jie viršija kitų apskrities savivaldybių analogiškus rodiklius.

Nedidelė dalis užsienio kapitalo įmonių, vyraujantys žemos pridėtinės vertės verslai, santykinai aukštas nedarbo lygis Ignalinos rajone lėmė žemesnį darbo užmokesčio (toliau – DU) lygį.

Vidutinis mėnesinis Ignalinos r. sav. bruto mėnesinis darbo užmokestis 2024 m. III ketvirtį buvo 1 671,5 Eur, ir sudarė 92,7 proc. nuo mėnesinio darbo užmokesčio vidurkio (1 803,9 Eur) Utenos apskrities savivaldybėse ir 75,1 proc. nuo vidutinio rodiklio dydžio šalyje (2 225). Eur. Didesnis vidutinis mėnesinis darbo užmokestis šiuo laikotarpiu buvo Utenos rajono (1 894,6 Eur), Visagino (1 899,4 Eur) ir Anykščių rajono (1 780,2 Eur) savivaldybėse.

Nagrinėjant DU lyčių aspektu, Ignalinos r. sav. didesnis vidutinis DU buvo mokamas moterims, priešingai nei šalyje, Utenos apskrityje ir kitose analizuotose teritorijose. Pažymėtina, kad ši tendencija ilgalaikė, ją galima stebėti 2019–2023 m. laikotarpiu. 2022 m. Ignalinos r. sav. moterų ir vyrų mėnesinio darbo užmokesčio skirtumas sudarė 8,1 proc. moterų naudai, jis buvo ryškiausias per nagrinėjamą laikotarpį.

2. INVESTICINĖ IR VERSLO APLINKA

Investicinė aplinka. Materialinės investicijos atspindi teritorijos ekonominę patrauklumą ir potencialą, sudaro sąlygas ekonominiam augimui ir plėtrai. Pagal materialinių investicijų apimtį Ignalinos r. sav. nepasižymi dideliu patrauklumu kaip vietos, taip ir užsienio investuotojams.

Valstybės duomenų agentūros (toliau–VDA) duomenimis, per 2019–2023 m. laikotarpį bendra materialinių investicijų (MI) suma sudarė 61,62 mln. Eur, arba vidutiniškai 12,32 mln. Eur per metus.

2023 m. materialinės investicijos, (MI), tenkančios 1 gyventojui, Ignalinos r. sav. sudarė 866,0 Eur ir buvo vienos mažiausių tarp Utenos apskrities savivaldybių, viršydamos tik Zarasų r. sav. analogišką rodiklį (540,0 Eur). Materialinių investicijų (MI) apimtys, tenkančios vienam gyventojui, Ignalinos r. sav. 2023 m. sudarė 66,7 proc. vidutinio Utenos apskrities materialinių investicijų vienam gyventojui rodiklio dydžio ir vos 18,1 proc. – vidutinio šalies analogiško rodiklio.

Vertinant 5 paskutinių metų MI rodiklio, tenkančio 1 gyventojui, vidurkį, Ignalinos r. sav. (860,4 Eur) lenkia tik Zarasų r. sav. (720,0 Eur).

Nepakankamą Ignalinos r. sav. investicinę patrauklumą atspindi ir žemos tarptautinių užsienio investicijų (TUI) apimtys. Tiesioginės užsienio investicijos 2023 m. sudarė 14,42 mln. Eur, ir nors, lyginant su 2019 m., buvo 2,9 karto didesnės, savo apimtimi jos buvo ženkliai mažesnės nei Anykščių, ar Utenos rajonų, Visagino savivaldybėse. Pagal akumuliuotą tiesioginių investicijų sumą per 5 metus (45,8 mln. Eur) Ignalinos r. sav. lenkia tik Molėtų (37,69 mln. Eur) ir Zarasų (28,42 mln. Eur) rajonų savivaldybes.

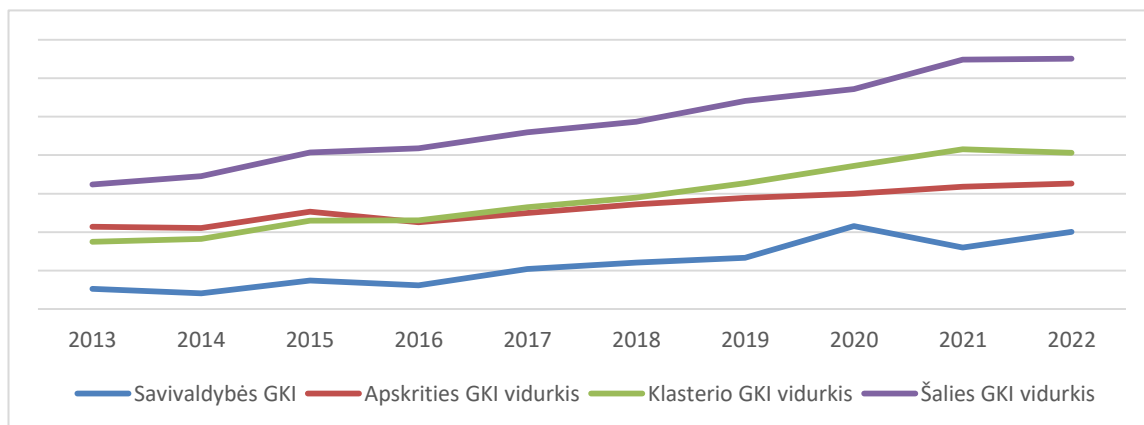
Tiesioginės užsienio investicijos (TUI), tenkančios 1 gyventojui, 2023 m. Ignalinos r. sav. sudarė

1 044 Eur ir buvo beveik pusantrą karto mažesnės nei vidutiniškai Utenos apskrityje (1 560 Eur), o, lyginant su šalies vidutiniu rodikliu, sudarė vos 8,4 proc. Pažymėtina, kad žemas TUI, tenkančių 1 gyventojui dydis ir didelis atotrūkis nuo apskrities ir šalies šio rodiklio vidurkio pasireiškia kaip ilgalaikė tendencija. 2019–2023 m. laikotarpiu TUI, tenkančių vienam gyventojui vidutiniškai per metus Ignalinos r. sav. sudarė 641,0 Eur, kai vidutinė šio rodiklio reikšmė Utenos apskrityje sudarė 1568,0 Eur (arba 2,44 karto daugiau), o šalyje – 10 096,0 Eur, arba net 15,7 karto daugiau nei Ignalinos r. sav.

Gretinant Lietuvos savivaldybes pagal investicinį patrauklumą bei verslo konkurencingumą, vienas iš labiausiai priimtinių yra šiuo metu pradėtas taikyti Gyvenimo kokybės indekso (GKI) gyventojų verslumo ir verslo konkurencingumo subindeksas. Tai kompleksinis gyvenimo kokybės ir atskirų sričių vertinimo įrankis, leidžiantis sugretinti atskirų savivaldybių apibendrintus, palyginamuosius rodiklius ir duomenis, siekiant sukurti prielaidas įrodymais grįstų sprendimų priėmimui.

Pagal GKI gyventojų verslumo ir verslo konkurencingumo subindeksą Ignalinos rajono savivaldybė 2022 m. užėmė 55 vietą šalyje, o tarp analizuojamų 38 kaimiškųjų šalies savivaldybių – 33 vietą. Utenos apskrityje Ignalinos r. sav. pagal šiuos rodiklius lenkia tik Zarasų r. savivaldybę (atitinkamai 58 ir 36 vieta). 2023 m. pagal GKI verslumo ir verslo konkurencingumo subindeksą Ignalinos r. sav. išliko 55 vietoje.

1 pav. Ignalinos r. sav. gyventojų verslumo ir verslo konkurencingumo indekso palyginimas su apskrities, klasterio ir šalies rodikliais

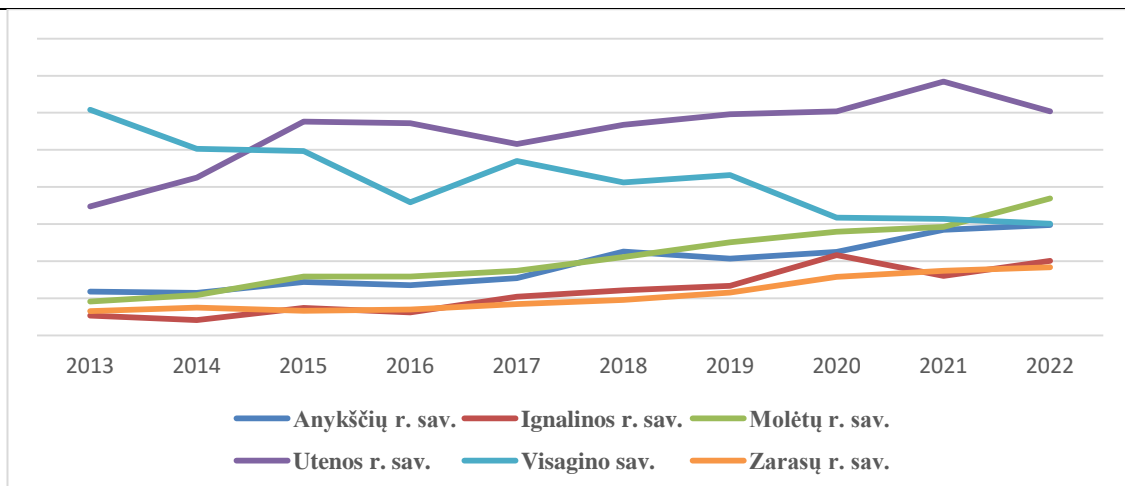
Taip pat pastebėtina, kad pagal gyventojų verslumo ir verslo konkurencingumo indekso rodiklį Ignalinos r. sav. ilgalaikėje perspektyvoje atsilieka ir nuo Utenos apskrities savivaldybių.

Šią poziciją sąlygoja žemi tiesioginių užsienio investicijų, materialinių investicijų, veikiančių įmonių skaičiaus, pridėtinės vertės, įmonių apyvartos ir kiti rodikliai.

Pridėtinė vertė vienam dirbančiajam 2023 m. Ignalinos rajone (18,15 tūkst. Eur/1 dirbančiajam) buvo ženkliai mažesnė, nei vidutiniškai šalyje (27,96 tūkst. Eur/1 dirbančiajam) bei Utenos apskrityje (18,24 tūkst. EUR/ 1 dirbančiajam).

2022 m. Ignalinos r. sav. buvo 25,16 veikiančių ūkio subjektų, tenkančių 1 tūkst. gyv. 2023 m. šis skaičius išaugo iki 29,38 veikiančių subjektų 1 tūkst. gyventojų. Palyginimui, Zarasų r. sav. šis rodiklis 2023 m. sudarė 27,85, Visagino sav. – 25,48, Molėtų r. sav. – 38,81, Anykščių r. sav. – 33,66, Utenos r. sav. – 28,40 veikiančių ūkio subjektų 1 tūkst. gyventojų.

2 pav. Ignalinos r. sav. gyventojų verslumo ir verslo konkurencingumo indekso palyginimas su Utenos apskrities savivaldybių rodikliais

Ignalinos r. sav. veikiančių įmonių apyvarta, tenkanti 1 tūkst. gyventojų, 2022 m. buvo mažiausia Utenos apskrityje ir sudarė 11 714 Eur, o tai buvo beveik tris kartus mažiau nei Utenos rajone (33 853,52 Eur). 2023 m. stebimas nežymus šio rodiklio didėjimas iki 11 794,89 Eur 1 tūkst. gyventojų.

Pridėtinė vertė gamybos sąnaudoms, tenkanti 1 tūkst. gyventojų, Ignalinos r. sav. 2022 m. sudarė 3 396,20 Eur, arba beveik 2 kartus mažiau nei greta esančiame Utenos rajone (7240, 38 Eur). 2023 m. šis rodiklis sumažėjo iki 3 269,81 Eur 1 tūkst. gyventojų.

Verslo aplinka. Naujo verslo kūrimasis ir esamo verslo plėtros galimybės didele dalimi priklauso nuo ekonominės aplinkos, kuriose veikia verslo įmonės ir asmenys, savarankiškai užsiimantys ekonomine veikla. COVID–19 viruso pandemija, ekonominių veiklų ribojimas ir didelis neapibrėžtumas lėmė ir didelį verslo neužtikrintumą dėl savo ateities 2020–2021 m. laikotarpiu. Tai stabdė naujų verslų kūrimąsi, lėmė investicinių projektų įgyvendinimo atidėjimą ir apskritai apsunkino verslo veiklos vykdymą.

Ignalinos r. sav. 2024 m. pradžioje buvo įregistruoti 687 ūkio subjektai, arba 4,2 proc. mažiau nei 2023 m. Tai mažiausias veikiančių ūkio subjektų skaičius tarp visų Utenos apskrities savivaldybių.

Tarp įregistruotų ūkio subjektų daugiausiai yra kitą aptarnavimo veiklą vykdančių įmonių (18,3 proc.), didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto įmonių (15,8 proc.), statybos (7,8 proc.), profesinės, mokslinės ir techninės veiklos subjektų.

Ignalinos r. sav. 2024 m. pradžioje buvo 406 veikiančios ūkio subjektai ir tai sudarė 59,0 proc. nuo visų įregistruotų ūkio subjektų. Ignalinos r. sav. pagal veikiančių įmonių skaičių Utenos apskrityje tik nežymiai lenkia Zarasų r. sav., kurioje 2024 m. pradžioje veikė 293 įmonės.

Analizuojant visą 2020 – 2024 m. laikotarpį, Ignalinos r. sav. veikiančių įmonių skaičius keitėsi gana ženkliai, ypač jų skaičius išaugo per 2023 m. Jeigu per laikotarpį rajone veikiančių įmonių skaičius padidėjo 50,9 proc., tai per 2023 metus jų skaičius išaugo 18,9 proc.

Ignalinos r. sav. dominuoja mažos ir vidutinės įmonės, kurių 2024 m. buvo 308 ir bendroje veikiančių įmonių struktūroje jos sudarė 75,8 proc. Didžiausią dalį tarp veikiančių įmonių (78,5 proc.) sudarė ūkio subjektai, kuriose dirbo iki 4 darbuotojų. Įmonių, kurios dirbtų 100 ar daugiau darbuotojų, Ignalinos r. sav. 2020–2024 m. laikotarpyje nebuvo.

Didžioji veikiančių įmonių dalis turi mažą ekonominės plėtros potencialą bei poveikį kuriant darbo vietas bei pridėtinę vertę. Trečdalio (33,1 proc.) mažų ir vidutinių įmonių, veikiančių Ignalinos r. sav., metinė apyvarta sudarė iki 9 999,0 Eur., 25,3 proc. įmonių apyvarta buvo nuo 10 tūkst. iki 49,99 tūkst. Eur.

Per 2019 – 2023 metų laikotarpį Ignalinos r. sav. buvo įregistruota 165 mažos ir vidutinės įmonės. Šis skaičius yra pats mažiausias tarp Utenos apskrities savivaldybių. Visos 2023 m. įregistruotos įmonės buvo labai mažos, darbuotojų skaičius jose sudarė iki 5 darbuotojų.

Tuo pačiu reikia pažymėti, kad 2019–2023 m. išregistruotų mažų ir vidutinių įmonių skaičius Ignalinos r. sav. taip pat yra mažiausias tarp Utenos apskrities savivaldybių. Per 5 metus išregistruotų įmonių skaičius vidutiniškai siekė vos 10 įmonių. Didžiąją išregistruotų įmonių dalį sudarė įmonės, turinčios iki 5 darbuotojų.

Darbuotojų skaičius veikiančiose įmonėse 2020–2024 metų laikotarpį sumažėjo nuo 1 554 iki 1

434 asmenų, arba 7,3 proc. Pažymėtina, kad labiausiai sumažėjo dirbančių darbuotojų didesnėse įmonėse, turinčiose virš 10 darbuotojų. Tuo pačiu iki 5 darbuotojų turinčiose įmonėse darbuotojų skaičius išaugo 22,0 proc., įmonėse, turinčiose nuo 5 iki 9 darbuotojų – 13,0 proc.

2023 m. buvo 368 asmenys, dirbantys savarankiškai pagal verslo liudijimą. Lyginant su 2019 m., savarankiškai pagal verslo liudijimus dirbančių asmenų sumažėjo 14,4 proc.

Savarankiškai dirbančių asmenų pagal individualios veiklos pažymą skaičius kasmet auga. Vertinant 2014 – 2022 metus šis skaičius išaugo net 241,3 proc. (nuo 276 iki 942), tačiau išlieka mažiausias Utenos apskrityje ir sudaro 11,02 proc. apskrities ir 0,38 proc. šalies gyventojų, kurie dirba pagal individualios veiklos pažymą. Populiariausios vykdomos veiklos yra variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas, ją vykdo 51 gyventojas (5,41proc.), statybos baigimo - 48 gyventojai (5,10 proc.), ir apdailos darbai - 46 gyventojai (4,88 proc.). Panašios tendencijos fiksuojamos ir Utenos apskrityje.

Ignalinos r. sav. nėra atskiros institucijos, atsakingos už verslo aplinkos analizių atlikimą, investuotojų pritraukimą bei konsultacijų verslininkams ir potencialiems investuotojams teikimą bei jų pritraukimą į Ignalinos rajoną.

Ignalinos r. sav. veikia SVV subjektų rėmimo sistema, kurios tikslas – finansiškai remti SVV subjektus, registruotus ir vykdančius veiklą Ignalinos rajono savivaldybės teritorijoje ir atitinkančius aprašo reikalavimus, skatinant SVV subjektų kūrimąsi gerinti verslo aplinką ir užimtumą Ignalinos rajone.

Maža vietinė rinka ir ribotas vartotojų skaičius, žema perkamoji galia stabdo verslo iniciatyvas, mažina veikiančio verslo plėtros galimybes. Naujų verslų kūrimą ir jau veikiančių įmonių plėtrą didele dalimi įtakoja jaunimo ir darbingo amžiaus gyventojų emigracija į didmiesčius ir užsienį, tuo neigiamai veikiant darbo jėgos pasiūlą.

Nors rajone yra pramoninei – komercinei veiklai tinkamų teritorijų, dėl nepakankamos transporto infrastruktūros (prasta kelių būklė, žvyrkeliai ir pan., prastai veikianti viešojo susisiekimo sistema ir pan.) jų pasiekiamumas yra ribotas, todėl verslams, kuriems yra svarbi greita ir efektyvi logistika bei geras darbuotojų mobilumas jos nėra patrauklios.

Pagerinti investicinę ir verslo aplinką planuojama įgyvendinant funkcinės zonos VIZA projektus, skirtus tvariai verslo plėtrai sudaryti. Ignalinos r. sav. planuojama įrengti investicijoms patrauklią teritoriją Dūkšto seniūnijoje (projekto vertė – 1,11 mln. Eur), įrengti bendradarbystės centrą VIZA LIFE Ignalinos mieste (projekto vertė – 1,47 mln. Eur), parengti ir įgyvendinti FZ VIZA investicijų pritraukimo ir verslumo skatinimo strategiją.

2024 m. atliktos Ignalinos r. sav. gyventojų apklausos duomenimis, 34,2 proc. respondentų kaip vieną iš pagrindinių neigiamą Ignalinos rajono savivaldybės kaip gyvenamosios vietovės aspektų pažymėjo prastas sąlygas verslui plėtoti. Tarp sričių, kurioms Ignalinos r. sav. vadovai turėtų skirti dėmesį artimiausiu dešimtmečiu, verslo investicijų pritraukimą kaip pagrindinį prioritetą pažymėjo net 56,4 proc. respondentų.

Pagrindinė investicinės ir verslo aplinkos problema yra **nepakankamas investicinis patrauklumas ir žemas ekonominio aktyvumo lygis**

Šią pagrindinę problemą sąlygojančios esminės priežastys:

- *Trūksta investicijoms tinkamų, turinčių reikiamą inžinerinę ir susisiekimo infrastruktūrą pramoninių–komercinių teritorijų bei sklypų.*
- *Žemas gyventojų verslumo lygis, dominuoja smulkios, mažą pridėtinę vertę kuriančios įmonės.*
- *Nepakankamas dėmesys investicijų pritraukimui, trūksta viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimo*

Turizmas. Ignalinos r. sav. teritorija – vertingų gamtinių ir rekreacinių resursų arealas. Teritoriniuose planavimo dokumentuose Ignalinos rajonas įvardijamas kaip labai didelio ir didelio potencialo rekreacinis arealas, įeinantis į nacionalinės svarbos rekreacines sistemą. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane „Lietuva 2030“, atsižvelgiant į regiono kraštovaizdžio vizualinės struktūros ypatumus, Tauragnų – Ignalinos – Sirvėtos kalvotas ežerynas išskiriamas kaip šalyje ypač saugomo estetinio vizualinio potencialo arealai ir vietovės. Siekiant tolygiau paskirstyti rekreacinių išteklių naudojimą ir įveikinti nutolusias gamtinių rekreacinių išteklių sankaupas, formuojamas regioninis rekreacinis koridorius Vilnius–Švenčionėliai– Ignalina–Turmantas (geležinkeliu).

Pagal rekreacinių resursų vertę Ignalinos r. sav. teritorija nusileidžia tik Lietuvos pajūriui.

Ignalinos r. sav. yra gausu saugomų gamtos paveldo objektų ir teritorijų. Tarp saugomų teritorijų patenka 4 valstybiniai parkai (Aukštaitijos nacionalinis, Gražutės regioninis, Labanoro regioninis ir Sirvėtos regioninis parkai), 3 valstybiniai biosferos poligonai 8 valstybiniai draustiniai.

Ignalinos r. sav. yra įtraukta į vieningą specialių saugomų teritorijų Europos ekologinį tinklą Natura 2000.

Ignalinos r. savivaldybėje yra Ignalinos miesto, Strigailiščio ir Palūšės kaimų dalių kurortinė teritorija. Savivaldybė dalyvauja Lietuvos kurortų asociacijos veikloje.

2024 m. atlikto Lietuvos turistinių objektų infrastruktūros vertinimo tyrimo ataskaitos duomenimis, Ignalinos rajono savivaldybės turistinių objektų vertinimas apėmė 27 objektus. Bendras savivaldybės įvertintų objektų infrastruktūros vertinimo vidurkis yra 65 proc. (iš galimų 100 proc.), ir yra didesnis už nacionalinį vidurkį (64 proc.). 2022 m. vertinime bendras savivaldybės vidurkis buvo mažesnis už nacionalinį, taigi galime daryti prielaidą, kad Ignalinos rajono savivaldybėje turistinių objektų infrastruktūra pagėrėjo.

2024 m. geriausiai įvertinti kriterijai: objekto atpažinimas, nuorodos iki objektų, objektų būklė, muziejų ir pramogų parkų atsiskaitymo galimybės ir informatyvumas apie darbo laiką. Lyginant su 2022 m. vertinimu pagerėjo pritaikymas neįgaliesiems, objektų būklės, orientavimosi ir tualetų infrastruktūros vertinimas. Prasčiausiai vertinami kriterijai buvo pritaikymas šeimoms su vaikais ir parkavimo galimybės.

Savivaldybėje geriausiai įvertinti objektai ir stipriai lenkiantys nacionalinį vidurkį (vertinimas aukštesnis nei 80 proc.): Mielagėnų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia, Palūšės Šv. Juozapo parapinės bažnyčios kompleksas, Aukštaitijos nacionalinio parko lankytojų centras, Ignalinos rajono turizmo informacijos centras (Ateities g.) ir Paliesiaus Dvaras. Vertinant papildomą vertę (nėra traukiama į bendrą objektų vertinimą) geriausiai įvertinti buvo Aukštaitijos nacionalinio parko lankytojų centras, Ignalinos rajono turizmo informacijos centras (Ateities g.), Bitininkystės muziejus ir Ginučių vandens malūnas.

2024 m. prasčiausiai įvertinti objektai buvo Šiliniškių (Ginučių) apžvalgos bokštas ("Bitės") ir Didžiasalio apžvalgos bokštas. Su objektais yra prastesnis susisiekimas, parkavimo problemos, neišvystyta neįgaliųjų prieinamumo infrastruktūra, nėra tualetų.

Ignalinos raj. savivaldybės skaitmeninis turistinių objektų išsivystymo lygis 62 proc. ir beveik atitinka šalies vidurkį 64 proc. Savivaldybėje geriausiai išvystyta skaitmeninė infrastruktūra turizmo informacijos centrų, autobusų stoties ir sporto centro.

Viena ir problemų yra objektų pritaikymas šeimoms su vaikais ir parkavimo galimybės. Parkavimas, ženklavimo nebuvimas tiek etnografiniuose kaimuose, tiek prie Ginučių malūno ir prie kitų gamtos objektų buvo problematiškas. Kai kur automobiliai statomi važiuojamoje kelio dalyje ir tai nėra saugu.

Ignalinos raj. savivaldybėje pritaikyta geroji praktika, kuri galėtų būti naudojama ir kitose Lietuvos savivaldybėse – šalia daugelio gamtos objektų nacionaliniame parke nebėra šiukšliadėžių, o vietoje to yra užrašai prašantys nepalikti čia šiukšlių. Tai yra labai pagirtina praktika.

Zarasų r. sav. įvertintų objektų vertinimo balų vidurkis yra 79 proc., Anykščių r. sav. – 72 proc., Molėtų r. sav. – 69 proc., Utenos r. sav. – 64 proc., Visagino sav. – 55 proc.

Ignalinos r. sav. yra pasiekama geležinkelio transportu, pagrindiniai traukos centrai yra netoli magistralinių kelių, tačiau turizmo plėtrą riboja nepakankamai išplėtoti pėsčiųjų ir dviračių takai, jungiantys rekreacines teritorijas ir patrauklius lankymui turizmo objektus. Saugumo ir eksploataavimo sąlygų neatitinka Ignalinos – Palūšės pėsčiųjų ir dviračių takas, jungiantis Ignalinos miesto Strigailiščio ir Palūšės kaimų dalių kurortinių vietovių teritorijas, ribotos galimybės keliauti dviračiais ir lankyti gamtos ir kultūros objektus Ignalinos m. Žiemos centro teritorijoje.

2023 m. Ignalinos rajoną aplankė 11 227 turistai, iš kurių 96,0 proc. – Lietuvos vidaus turistai. Bendras Ignalinos rajoną aplankusių turistų skaičius sudaro 11,0 proc. Utenos apskrities turistų skaičiaus. Tai beveik tris kartus mažesnis rodiklis, nei kaimyninėse Anykščių ir Molėtų rajonų savivaldybės (atitinkamai 36,0 ir 32,0 proc.). 2023 m. Ignaliną aplankė 451 užsienio turistų, o tai yra 4,0 proc. visų savivaldybę aplankusių turistų skaičiaus

VDA duomenimis 2023 m. Ignalinos rajono savivaldybėje buvo 67 apgyvendinimo įstaigos, arba 52,0 proc. daugiau nei 2019 m. Šalyje apgyvendinimo įstaigų skaičius 2019–2023 m. išaugo 28,0 proc., Utenos apskrityje – 47,0 proc. Labiausiai apgyvendinimo įstaigų skaičius minėtu laikotarpiu augo Anykščių r. sav. (padidėjo 21 įstaiga), arba daugiau nei 2 kartus.

Tačiau reikia pažymėti, kad 2022 m. ir 2023 m. stebimas apgyvendinimo įstaigų mažėjimas, lyginant su 2021 m., kai dėl neigiamo COVID–19 poveikio turizmo sektoriui apgyvendinimo įstaigos stabdė arba nutraukė savo veiklą.

Neigiamos tendencijos turizmo sektoriuje dėl COVID–19 pandemijos įtakos ir vietų bei numerių skaičiaus dinamiką apgyvendinimo įstaigose. 2023 m. vietų skaičius apgyvendinimo įstaigose, lyginant su 2021 m. (šie metai pasižymėjo kaip itin palankūs turizmo sektoriaus plėtrai) Ignalinos r. sav. sumažėjo 24,0 proc.. Vietų skaičius mažėjimas stebimas ir kitose Utenos apskrities savivaldybėse bei šalyje, nors Anykščių ir Utenos rajonų savivaldybėse vietų skaičius išaugo.

Išanalizavus apgyvendinimo įstaigų Ignalinos rajone kitimo tendencijas, stebimas apgyvendinimo įstaigų dydžio santykinis mažėjimas. Jeigu 2019 m. vidutinis apgyvendinimo įstaigos dydis pagal vietų skaičių buvo 20,1 apgyvendinimo vieta (2022 m. šis vidutis dydis buvo pasiekęs 25,2 vietų rodiklį), tai 2023 m. šis rodiklis nukrito iki 17,3 vidutinio apgyvendinimo vietų skaičiaus.

COVID19 pandemijos įtaka atsiliepė ir apgyvendinimo įstaigų užimtumui. Ignalinos r. sav. viešbučių numerių užimtumas 2023 m. nukrito iki 23,8 proc. lygio, kai 2022 m. šis rodiklis siekė 52,4 proc., t.y. numerių užimtumas sumažėjo daugiau nei du kartus. Reikia pastebėti, kad kitose Utenos apskrities savivaldybėse galima pastebėti ir priešingas tendencijas, kai, pvz., Molėtų r. sav. viešbučių numerių užimtumas 2022 m. nuo 24,1 proc. išaugo iki 60,1 proc.

Atitinkamai, panašias tendencijas galima pastebėti ir analizuojant viešbučių vietų užimtumą. 2023 m. Ignalinos r. sav. viešbučių vietų užimtumas sumažėjo iki 19,4 proc., kai 2022 m. jis siekė net 51,5 proc. Tuo pačiu stebimas viešbučių vietų užimtumo augimas, pvz., Molėtų r. sav., kai šio rodiklio reikšmė, lyginant su 2022 m. išaugo daugiau nei 3 kartus.

Ignalinos r. sav. 2022 m. buvo įregistruotos ir veikė 6 maitinimo ir gėrimų teikimo įstaigos. Tai mažiausias maitinimo ir gėrimų teikimo įmonių skaičius tarp Utenos apskrities savivaldybių.

Dar labiau maitinimo ir gėrimų teikimo vietų disbalansas, lyginant su kitomis Utenos apskrities savivaldybėmis, atsispindi vertinant šių įmonių vienetų skaičių 1000 gyventojų. Šis rodiklis Ignalinos r. sav. 2022 m. sudarė 0,4, kai vidutinė rodiklio reikšmė Utenos apskrityje buvo 1,1, o šalyje – 1,6.

Turizmo informacijos sklaidą Ignalinos r. sav. vykdo bei turizmo paslaugas koordinuoja biudžetinė įstaiga Ignalinos turizmo informacijos centras (Ignalinos TIC). Pagrindinė centro veikla – turizmo informacijos apie turizmo išteklius ir turizmo paslaugas Ignalinos rajone rengimas, teikimas ir sklaida Lietuvos gyventojams ir užsienio svečiams, siekiant didinti Ignalinos turistinį konkurencingumą, sudarant sąlygas turizmo plėtrai, kuriant patrauklų Ignalinos įvaizdį.

2023 m. Ignalinos TIC aplankė 2 249 lankytojai. Palyginti su 2022 metais, buvo sulaukta 438 lankytojais daugiau. 2023 metais 85,8 proc. (2022 metais – 89,0 proc.) visų lankytojų sudarė lietuviai ir 14,2 proc. – užsienio turistai.

Ignalinos TIC renkama ir vartotojams teikiama informacija pagal paklausimus, organizuojami informaciniai seansai svetainėje www.ignalina.info. 2023 m. buvo suorganizuota daugiau kaip 100 tūkst. informacinių seansų, informacija pateikta daugiau kaip 64 tūkst. vartotojų, įvykdytos 223 užklauskos internete. Buvo atlikta daugiau kaip 400 įrašų (iš jų 65 su trumpais vaizdo klipais) socialinio tinklo „Facebook“ puslapyje, kurį stebi 4,9 tūkst. sekėjų.

Viešosios turizmo infrastruktūros srityje palaikomos ir atnaujinamos 4 duomenų bazės (lankytinų objektų, turizmo paslaugų teikėjų, straipsnių turizmo tema, kuriuose paminėta Ignalina, apgyvendinimo paslaugas teikiančių įstaigų), administruojama informacija 5 elektroniniuose info–terminaluose Ignalinos mieste (prie miesto aikštės, prie stoties, prie Lietuvos žiemos sporto centro), Palūšėje ir Dūkšte. Juose nuolat atnaujinama informacija apie rajone vykstančius nemokamus renginius, demonstruojami turizmo objektus pristatantys filmukai, kita aktuali informacija.

Ignalinos rajono savivaldybės gyventojų apklausos duomenimis, tarp turizmo ir rekreacijos objektų respondentai geriausiai įvertino turizmo informacijos centrą, Žiemos sporto centro, slidinėjimo ir riedučių trasų infrastruktūrą. Prasčiausiai buvo įvertintos dviračių trasos ir takai, pėsčiųjų takai, vaikų žaidimo aikštelės.

Remiantis respondentų vertinimais, Ignalinos rajono savivaldybės teritorijoje pakanka slidinėjimo trasų, kaimo turizmo sodybose teikiamų apgyvendinimo, maitinimo ir poilsio organizavimo paslaugų, turizmo informacijos prieinamumo viešuose informacijos kanaluose. Respondentų nuomone, Ignalinos r. sav. teritorijoje trūksta ekskursijų, maitinimo, aktyvaus laisvalaikio paslaugų, pėsčiųjų ir dviračių takų, edukacinių programų.

Respondentai pateikė visą eilę pasiūlymų turizmo ir rekreacijos paslaugų ir viešosios turizmo

infrastruktūros gerinimo bei plėtros srityje. Tarp dažniausiai minimų pasiūlymų galima pažymėti pėsčiųjų ir dviračių tako Ignalina–Palūšė rekonstrukciją, pėsčiųjų ir dviračių takų tinklo plėtrą. Daug pasiūlymų yra siejami su turizmo ir rekreacijos paslaugų ir infrastruktūros galimybių viešinimu, populiarinimu, renginių reklama.

Respondentai siūlo teikti daugiau informacijos apie turistinius maršrutus, kurti skaitmeninius žemėlapius, žymėti maršrutus, įrenginėti standus prie aktualių lankytinų turizmo objektų. Pasigendama nuorodų į turizmo objektus, kelio ženklų. Respondentai taip pat pateikė pastabas dėl turizmo ir rekreacijos paslaugų reklamos trūkumo, turizmo srities specialistų stygiaus.

Kaip plėtotina turizmo ir rekreacijos sritis yra siūloma naujų turizmo traukos objektų kūrimas, ypač apgyvendinimo ir maitinimo sektoriaus įstaigų plėtra. Respondentai siūlo taikyti įvairias skatinimo priemones turizmo paslaugas teikiantiems verslams, kurti viešąją infrastruktūrą, verslo plėtros sąlygų sudarymą. Kaip traukos objektai paminėti SPA centrai, laipiojimo salė, padėlio kortai, sanatorija, wake parkas ir kt.. Respondentų nuomone, turizmo ir rekreacijos traukos centru turi tapti Žiemos sporto centras.

Dar viena sritis, kurioje respondentai teikė savo pastabas bei pasiūlymus yra vandens telkinių ir maudyklių prie jų sutvarkymas. Tarp pateiktų siūlymų pažymėtini tokie kaip aiškios ir skaidrios turizmo strategijos sukūrimas, savivaldybės veiklos suaktyvinimas investicijų pritraukimo turizmo srityje, turizmo objektų pasiekiamumo didinimas (pvz., plėtojant viešąjį transportą).

Siekiant turizmo sektoriaus plėtros ir efektyvesnio turizmo potencialo panaudojimo, 2024 m. buvo patvirtinta Visagino savivaldybės, Ignalinos ir Zarasų rajonų savivaldybių teritorijose suformuotos funkcinės zonos VIZA strategija, kurios viena iš uždavinių – geriau išnaudoti turizmo potencialą: pritaikyti gamtos ir kultūros objektus lankymui, sukurti ir modernizuoti viešąją turizmo infrastruktūrą, vystyti bendrus turizmo maršrutus, sukurti bendras rinkodaros priemones ir skaitmeninius sprendimus turizmo plėtrai. Funkcinės zonos VIZA strategijoje ir jos veiksmų plane yra numatyta Ignalinos r. sav. įgyvendinti 7 viešosios turizmo infrastruktūros plėtros projektus, kurių bendra vertė – 9,8 mln. EUR (iš jų – 8,4 mln. – ES paramos lėšos), dalyvauti keliavimo funkcinėje zonoje skatinimo projektuose.

Pagrindinė turizmo plėtros problema yra **nepakankama turizmo sektoriaus plėtra, žemas turistinio potencialo panaudojimas.**

Šią pagrindinę problemą sąlygojančios esminės priežastys:

- *Nepakankamai išvystyta viešoji turizmo infrastruktūra ir turizmo objektų prieinamumas.*
- *Nepakankamas viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimas turizmo plėtros srityje.*
- *Trūksta bendrų su gretimomis savivaldybėmis turizmo maršrutų ir bendros projektinės veiklos iniciatyvų.*
- *Trūksta efektyvių turizmo rinkodaros priemonių ir skaitmeninių sprendimų turizmo srityje.*

Žemės ūkis. 2024 m. sausio 1 d. Ignalinos r. sav. žemės ūkio naudmenos sudarė 42 470,0 ha. Ariama žemė sudarė 24 619,0 ha, arba 57,9 proc. visų žemės ūkio naudmenų, kai Utenos apskrities rodiklis – 50,8 proc., šalies – 80,17 proc. Kultūrinės ir natūralios ganyklos, pievos Ignalinos r. sav. sudarė 17 048,0 ha, arba 40,1 proc. visų žemės ūkio naudmenų. Iš ariamos žemės 92,7 proc. sudarė pasėliai.

Miškingumas Ignalinos r. sav. sudarė 37,1 proc., ir viršijo kaip Utenos apskrities (35,3 proc.), taip ir šalies (33,8 proc.) rodiklius.

Pagal bendrą medynų tūrį 2024 m. pradžioje (185,9 mln. m³) Ignalinos r. sav. buvo didžiausia Utenos apskrityje. Lyginant su 2020 m., bendras medynų tūris Ignalinos r. sav. padidėjo 53,2 proc. Vidutinis medynų tūris, tenkantis 1 ha, Ignalinos r. sav. sudarė 244 m³ ir buvo didžiausias Utenos apskrityje, viršijantis apskrities vidurkį (227 m³). Šalyje šio rodiklio vidurkis sudarė 238 m³ 1 ha.

Savivaldybė turi dėti pastangas, kad būtų užtikrinta valstybei nuosavybės teise priklausančių magistralinių griovių, upelių, pralaidų, tiltų, užtvankų, drenažo rinktuvų priežiūra. Hidrotechninių priemonių naudojimas turi būti sudaromos geresnės sąlygos žemdirbystei, išsaugomas dirvos derlingumas.

Ignalinos r. sav. prižiūrimas 38 332,57 ha nusausintos žemės plotas, iš jų 37 219,07 nusausinta drenažu. 96,3 proc. nusausintų žemių sudaro žemės ūkio naudmenos.

Sureguliuotų upelių ir magistralinių griovių pagal visa nuosavybės formas ilgis sudaro 823,3 km, jų nusidėvėjimas – 96,96 proc. Apsauginių griovių ilgis sudaro 68,8 km, jų nusidėvėjimas – 100 proc. Savivaldybės teritorijoje veikia 664 siurblynės, 79 reguliatoriai, yra 1 454 pralaidos, 14 tiltų.

Didžioji dalis lėšų (apie 90 proc.) yra skiriama melioracijos įrenginių priežiūrai ir remontui.

Ignalinos r. sav. vidutinis žemės našumo balas 2023 m. siekė 33,24 balo.

2024 m. sausio 1 d. Ignalinos r. sav. buvo 1 431 ūkis, iš kurių 1 310 ūkių buvo vieno ūkininko ūkių, 121 – ūkininkų ūkių su partneriais. Lyginant su 2019 m., ūkių skaičius sumažėjo 110, arba 7,6 proc. Bendras asmenų skaičius ūkiuose 2024 m. sausio 1 d. buvo 1 553 asmenys.

Ūkininkų iki 40 metų amžiaus dalis sudarė 18,0 proc. nuo bendro ūkininkų skaičiaus, kai ūkininkų nuo 40 m. iki pensinio amžiaus buvo 49,0 proc. Beveik du trečdalius ūkininkų (61,9 proc.) sudarė vyrai.

2023 m. 47,0 proc. ūkininkų veiklą veikė augalininkystės srityje, 40,1 proc. vykdė mišrią veiklą.

Didžioji dalis ūkių (97,7 proc.) Ignalinos r. sav. yra iki 100 ha, tik vienas ūkis valdo daugiau nei 500 ha. Vidutinis ūkio dydis Ignalinos r. sav. 2024 m. sudarė 15,02 ha, kai Utenos apskrities vidutinis ūkio dydis sudarė 14,19 ha, šalies – 15,51 ha.

2023 m. Ignalinos rajone pagaminta bendroji žemės ūkio produkcija to meto kainomis sudarė 33,5 mln. Eur, iš kurių augalininkystės produkcija sudarė 21,1 mln. Eur, arba 62,9 proc. bendrosios žemės ūkio produkcijos.

2023 m. duomenimis, Ignalinos r. sav. teritorijoje veikė 53 sertifikuoti ekologinę gamybą vykdančiosios subjektai. Utenos apskrityje mažiau ekologinių ūkių veikė tik Zarasų r. sav. (55), kai Utenos, Anykščių ir Molėtų savivaldybėse ekologinių ūkių skaičius buvo atitinkamai 100, 99 ir 96 ūkiai. Tuo pačiu reikia pažymėti, kad pagal sertifikuotų ekologinių ūkių skaičių Ignalinos savivaldybė 2023 m. šalyje užėmė 20 vietą.

Pagrindinė žemės ūkio sektoriaus plėtros problema yra **mažas žemės ūkio subjektų konkurencingumas**:

Šią pagrindinę problemą sąlygojančios esminės priežastys:

- *Prasta melioracijos statinių būklė.*
- *Žemas smulkių ūkininkų verslumo lygis, ribotos galimybės konkuruoti rinkoje.*
- *Nepakankama ekologinių ūkių plėtra.*

3. ŠVIETIMAS, KULTŪRA IR SPORTAS

Švietimas. 2023–2024 m. m. Ignalinos r. sav. veikė 7 savivaldybės pavaldumo švietimo įstaigos, iš jų 4 bendrojo ugdymo mokyklos (3 gimnazijos: ir 1 pagrindinė mokykla), 2 neformaliojo vaikų švietimo mokyklos ir 1 švietimo pagalbos įstaiga. Švietimo įstaigų skaičius – 6.

Stebimas bendrojo ugdymo mokyklų skaičiaus Ignalinos r. sav. mažėjimas. Lyginat su 2019–2020 m. m., bendrojo ugdymo mokyklų sumažėjo nuo 7 iki 4.

2023 m. Ignalinos r. sav. švietimo veiklą taip pat vykdė 10 kitų švietimo paslaugų teikėjų, t.y. Savivaldybėje ŠMIR registruotų turinčių teisę švietimą vykdyti įstaigų, įmonių ar organizacijų, kurių pagrindinė veikla – ne švietimas, o taip pat 7 laisvieji mokytojai.

Pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas Ignalinos r. sav. 2023–2024 m. m. buvo ugdomi 307 vaikai, iš jų 71 – pagal priešmokyklinio ugdymo programas. Per laikotarpį nuo 2019–2020 m. m. pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas ugdomų vaikų skaičius sumažėjo 43 asmenimis, arba 12,3 proc.

Pagal vietų skaičių, tenkantį 100–ui vaikų, lankančių ikimokyklinio ugdymo įstaigas (145) Ignalinos r. sav. rodiklis viršija kaip Utenos apskrities (121), taip ir šalies (112) šio rodiklio reikšmes. Tuo pačiu pažymėtina, kad Savivaldybės teritorijoje ugdymo įstaigose trūksta vietų iki 3 metų amžiaus vaikams (68 vietos, tenkančios 100–ui vaikų, lankančių ikimokyklinio ugdymo įstaigas). Tai mažiausias rodiklis tarp Utenos apskrities savivaldybių, ženkliai nusileidžiantis kaip Utenos apskrities (103), taip ir šalies (100) šio rodiklio vidurkiui. Tuo pačiu vietų ikimokyklinio ugdymo įstaigose 3 ir vyresnio amžiaus vaikams pasiūla ženkliai viršija paklausą (169 vietos, renkančio 100–ui vaikų, lankančių ugdymo įstaigas).

Neužpildytų laisvų vietų ugdymo įstaigose yra tik nutolusiose kaimo gyvenamosiose vietovėse, kadangi nėra užtikrinta vaikų pavėžėjimo į/iš ugdymo įstaigas paslauga. Ignalinos mieste esančios ikimokyklinio ugdymo įstaigos maksimalus talpumas yra 215 vietų (iš jų ikimokyklinio ugdymo vietų – 155), faktinis užimtumas – 207 vietos (iš jų ikimokyklinio ugdymo – 148 vietos), todėl faktinis užimtumas artėja prie maksimalaus talpumo. Ignalinos r. sav. laisvų vietų pasiūla yra tik kaimiškose vietovėse esančiose įstaigose, ką įtakoja didesnis kaimo vietovėse veikiančių ugdymą teikiančių įstaigų ir vietų jose skaičius. Siekiant padidinti paslaugos prieinamumą bei laisvų vietų užpildymą, būtina užtikrinti tinkamą

vaikų pavėžėjimo paslauga.

Atsižvelgiant į Švietimo įstatymo nuostatų įgyvendinimą, numatant ikimokyklinio ugdymo programų visuotinumą vis jaunesnio amžiaus vaikų grupėms, ikimokyklinio ugdymo paslaugų poreikis, nepriklausomai nuo mažėjančio savivaldybės gyventojų skaičiaus, įskaitant ir ikimokyklinio bei priešmokyklinio amžiaus vaikus, ilgalaikėje perspektyvoje išliks aktualus.

Švietimo įstaigose ugdomų 3–5 m. amžiaus vaikų skaičius 2023 m. sudarė 82,2 proc. Ignalinos rajone gyvenamąją vietą deklaravusių tokio amžiaus vaikų skaičiaus. 2019 m. šio rodiklio reikšmė buvo 56,3 proc.

Pagal bendrojo ugdymo programas Ignalinos r. sav. 2023–2024 m. m buvo ugdoma 1 014 mokinių. Lyginant su 2019–2020 m. m. metais, bendras mokinių skaičius sumažėjo 159 mokiniais, arba 14,0 procento. Tai didžiausias santykinis bendrojo ugdymo mokinių skaičiaus sumažėjimas, stebimas Utenos apskrityje per laikotarpį.

Ignalinos r. sav. švietimo įstaigose mokinių, ugdomų bendrojo ugdymo mokyklų bendrosiose klasėse pagal pradinio ugdymo programas, skaičiaus vidurkis klasės komplekte didėjo nuo 14,7 mokinio 2019 m. iki 18,4 mokinio 2023 m.

Mokinių, ugdomų pagal pagrindinio ugdymo programas, skaičiaus vidurkis klasės komplekte padidėjo nuo 16,6 mokinio 2019 m. iki 19,9 mokinio 2023 m.. Mokinių, ugdomų pagal vidurinio ugdymo programas, skaičiaus vidurkis klasėje nuo 21,7 mokinių 2019 m. sumažėjo iki 19,8 mokinių 2023 m.

Ignalinos r. sav. bendrojo ugdymo mokyklose sąlyginei mokytojo pareigybei tenka 10,3 mokinių (šalies vidurkis – 11,3 mokinių).

Pastebėtina, kad didžiąja dalimi mokinių skaičiaus vidurkio kaita klasėse priklauso nuo gyventojų skaičiaus ir jo kaitos gyvenamojoje vietovėje.

2023 m. rugsėjo 1 d. Ignalinos r. sav. bendrojo ugdymo mokyklose 227 (22,39 proc.) mokinių turėjo specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP). Kaip rodo statistika, SUP turinčių mokinių dalis Ignalinos r. sav. yra santykinai stabili: pvz., 2019–2020 m. m. SUP turinčių mokinių dalis Savivaldybės ugdymo įstaigose sudarė 22,1 proc.

Pagal statistiką, šalies savivaldybių mokyklų bendrosiose klasėse ugdomų SUP turinčių mokinių dalis nuo visų mokinių tesudaro 12,7 proc., todėl SUP turinčių vaikų skaičius Ignalinos r. sav. mokyklų bendrosiose klasėse beveik du kartus lenkia šalies vidurkį ir išlieka vienas didžiausių šalyje.

Didelė SUP turinčių mokinių dalis, ypač aukštesnio SUP lygio, labai apsunkina ugdymo procesą. Pažymėtina, kad III–IV lygio SUP mokinių dalis bendrosiose (1–12) klasėse Ignalinos r. sav. bendrojo ugdymo įstaigose sudaro 4,9 proc., t. y. daugiau nei du kartus daugiau nei vidutiniškai šalyje. Tai sąlygoja žymiai didesnę pagalbos mokiniui specialistų, mokytojų padėjėjų, infrastruktūros ir priemonių poreikį Ignalinos r. sav. mokyklose nei vidutiniškai šalyje.

Vertinant įvairias fizines negalias turinčių vaikų, jų tėvų/globėjų, mokyklų personalo poreikiams BU aplinkos pritaikymą, tarp visų Ignalinos r. sav. esančių įstaigų visiškai pritaikytų žmonių su negalia poreikiams nėra, o 6 įstaigos (skyriai) pritaikytos dalinai.

Ignalinos r. sav. bendrojo ugdymo įstaigose užtikrintas švietimo pagalbos teikimas mokiniams, kuriems yra nustatyta švietimo pagalba, ją gauna 166 mokiniai iš 176, kuriems ji yra reikalinga (96,0 proc.) Pažymėtina, kad šalyje šio rodiklio vidurkis – 79,9 proc.

2023 m. buvo pavežama apie trečdalį visų mokinių – 34,8 proc. Mokiniai nemokamai vežami ne tik į bendrojo ugdymo mokyklas, bet ir pas pasirinktus neformaliojo vaikų švietimo teikėjus (iki 40 km), tuo siekiant padidinti neformalaus švietimo paslaugų prieinamumą kaimo mokyklų mokiniams. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose mokinių vežimui iš namų į mokyklą ir iš mokyklos į namus buvo naudojama 14 mokyklų turimų transporto priemonių: 13 mokyklinių geltonųjų autobusų ir 1 autobusas, 6 iš jų yra blogos ar patenkinamos būklės.

Mokyklų turimų transporto priemonių vienos dienos vidutinis maršrutų ilgis pavežant vaikus iš namų į mokyklą ir iš mokyklos į namus kasmet ilgėja. 2023 m. vienos dienos vidutinis maršrutų ilgis pavežant vaikus iš namų į mokyklą ir iš mokyklos į namus sudarė 1 909 km., ir buvo 34,1 proc. ilgesnis, nei 2019 m. (1 423 km).

Šį padidėjimą didele dalimi sąlygoja švietimo įstaigų tinklo optimizavimo rezultatai, kai atsisakoma dalies mokyklų ar jų skyrių, atskirų klasių neformavimas. Siekiant užtikrinti švietimo paslaugų prieinamumą, atsižvelgiant į siekį ugdymo įstaigas išlaikyti kuo arčiau vaiko gyvenamosios vietovės, taupant vaiko laiką vykstant į mokyklą, o taip pat neformalaus švietimo įstaigas ir atgal, aktualu užtikrinti mokyklinių autobusų ir jų parko atnaujinimo poreikį.

Daugiau nei 50 proc. mokyklų autobusų smarkiai nusidėvėję: 4 autobusų rida yra apie 200 tūkst. km, 2 – apie 300 tūkst. km, 1 artėja prie 400 tūkst. km ir 1 – viršija 400 tūkst. km.

2023 m. Ignalinos r. sav. nemokamai maitinamų mokinių (kuriems tai priklauso pagal šeimos pajamas) buvo 30,9 proc. visų mokinių. Pagal nemokamai maitinamų mokinių skaičiaus rodiklį šalies rodiklio vidurkis (11,7 proc.) viršijamas beveik 3 kartus.

Ignalinos r. sav. pagal finansinės ar kitokios paramos, teikiamos mokiniams rodiklį (jį gauna 30,8 proc. mokinių) 2023 m. beveik 5 kartus viršija šalies rodiklį (6,6 proc.).

Ignalinos r. sav. bendrojo ugdymo įstaigų materialinio aprūpinimo rodikliai yra vieni geriausių šalyje. Mokymui naudojamų kompiuterių, tenkančių 100 mokinių, skaičius siekia 58,7 proc. (2022 m.) ir ilgus metus išlieka didžiausias šalyje. Aukšti mokinių ugdymui naudojamų informacinės technologijų rodikliai. 2023–10–01 savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose buvo naudojamos 33 interaktyviosios lentos ir 44 interaktyvūs ekranai. Esamų daugialypės terpės projektorių skaičius – 146. Klasių komplektų aprūpinimas interaktyviomis lentomis ir daugialypės terpės projektoriais – atitinkamai 62,3 proc. ir 275,5 proc.

Pastaraisiais metais bendrojo ugdymo mokyklose pradėtos diegti technologinės naujovės – hibridinio mokymo įranga, leidžianti pamoką vesti hibridiniu (tuo pačiu metu ir kontaktiniu, ir nuotoliniu) būdu. Ignalinos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 2023 m. spalio 1 d. buvo 44 hibridinio mokymo įrangos komplektai. Bendrojo ugdymo mokyklų 1–12 klasių komplektų aprūpinimas hibridinio mokymo įranga per metus išaugo nuo 74,5 proc. iki 83,0 proc.

Visos Ignalinos r. sav. mokyklos yra renovuotos.

Švietimo sektoriaus ypatumai Ignalinos r. sav. (mokinių skaičiaus mažėjimas, švietimo įstaigų tinklo optimizavimas, švietimo įstaigų prieinamumo palaikymas, ugdymo kokybės užtikrinimo ypatumai kaimiškiose bendrojo ugdymo mokyklose ir pan.) sąlygoja papildomų finansinių išteklių poreikį, todėl stebimas Ignalinos r. sav. bendrojo ugdymo mokyklų finansavimo augimas. Per paskutinius metus (2020–2023 m.) bendrojo ugdymo mokyklų finansavimas išaugo nuo 5 345,1 Tūkst. Eur 2020 m. iki 7 107,7 tūkst. Eur, arba 32,9 proc. 2023 m. vidutinės lėšos, tenkančios 1 mokiniui per 2020–2023 metų laikotarpį išaugo nuo 3 510,0 Eur iki 4 960,0 Eur, arba 41,3 proc. Stebimas ženklus atotrūkis tarp 1 mokiniui tenkančių lėšų skirtingose Ignalinos r. sav. bendrojo ugdymo mokyklose. Mažiausiai lėšų 1 mokiniui teko Ignalinos Česlovo Kudabos gimnazijoje – 3 877,0 Eur, kai tuo tarpu Ignalinos r. Didžiasalio „Ryto“ gimnazijoje vienam mokiniui teko 7 709,0 Eur, arba beveik du kartus (98,8 proc.) daugiau lėšų.

2023 m. duomenimis, Ignalinos r. sav. bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo mokyklose ir jų skyriuose dirbo 197 (2022 m. – 204, 2019 m. – 244) pedagogai. Tinkamą kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis sudarė 95,9 proc., kai šalyje tinkamą kvalifikaciją turinčių mokytojų dalis buvo tik 80,9 proc.

Pažymėtina aukšta bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų kvalifikacija. Aukštos kvalifikacijos (metodininkų ir ekspertų) mokytojų dalis savivaldybėje sudaro 51,4 proc., kai šalies vidurkis – 40,4 proc.

Auga vyresnio amžiaus mokytojų dalis bendroje pedagoginio personalo struktūroje. 2023 m. amžiaus grupės nuo 60 iki 65 metų dalis sudarė 21,8 proc., kai 2019 m. ši dalis buvo vos 11,1 proc. Tuo pačiu bendroje pedagoginio personalo struktūroje mažėja amžiaus grupėje nuo 30 iki 45 metų mokytojų dalis. Jeigu šios grupės atstovai 2019 m. sudarė 24,2 proc., tai 2023 m. jų dalis bendroje struktūroje sumažėjo iki 16,8 proc.

2023 m. kvalifikaciją tobulinusių pedagogų dalis sudarė 97,0 proc. personalo (2019 m. – 99,1 proc.).

2023 m. neformaliame ugdyme dalyvavo 77,1 proc. visų bendrojo ugdymo mokyklų mokinių. Mokinių, lankančių būrelius savo mokykloje dalis 2023 m., lyginant su 2019 m., sumažėjo nuo 53,8 proc. iki 47,6 proc. visų mokinių. Lyginat su 2019 m., mokinių, ugdomų pagal tikslinėmis valstybės lėšomis finansuojamas NVŠ programas dalis Savivaldybėje praktiškai nepasikeitė ir 2023 m. sudarė 26,6 proc. (2019 m.– 26,8 proc.).

Mokinių, ugdomų pagal formalųjį švietimą papildančias neformaliojo vaikų švietimo programas, dalis sudarė 38,0 proc. ir, lyginant su 2019 m. (36,3 proc.) iš esmės nepakito.

Pažymėtinas formalaus ir neformalaus švietimo paslaugų kokybės pasiekiamumo netolygumas (nemodernizuota ugdymo(si) aplinka, gamtamokslinių laboratorijų ir kitų inovatyvių mokymo(si) aplinkų trūkumas). Neužtikrinama formaliojo ir neformaliojo ugdymo integracija, paslaugoms teikti neišnaudojamas visos dienos mokyklos (toliau – VDM) modelis, mokyklų erdvės neatveriamos kasdieniam vaikų gyvenimui, ypač atskirtį ar socialines rizikas, dėl kurių kyla grėsmė patirti socialinę

atskirtį, patiriantiems vaikams.

Dėl reto apgyvendinimo Ignalinos r. sav. bendrojo ugdymo įstaigoms aktuali vaikų popamokinio užimtumo problema dėl pavėžėjimo organizavimo netolygumų. Dalis vaikų, atvykstančių į mokyklą iš atokesnių vietovių, neturi galimybės iškart po pamokų grįžti į namus, todėl jiems mokyklose reikalingos erdvės saugiai, struktūrizuoti leisti laisvalaikį. Taip pat svarbu pažymėti, kad popamokinis užimtumas ir dalyvavimas neformaliame švietime ypatingai svarbus SUP vaikams bei atskirtį ar socialines rizikas, dėl kurių kyla grėsmė patirti socialinę atskirtį, patiriantiems vaikams.

Vertinant mokinių mokymosi rezultatus, nuo 2021 metų stebimas labai gerai ir gerai besimokančių mokinių dalies mažėjimas 5–8 ir 9–10 klasėse, tuo pačiu augant labai gerai ir gerai besimokančių mokinių 11–12 klasėse.

Iš pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimuose dalyvavusių mokinių skaičiaus bent pagrindinį mokymosi pasiekimų lygį pasiekusių mokinių skaičiaus dalis 2023–2024 m. sudarė 41,7 proc. (šalies vidurkis – 47,2 proc.). Iš lietuvių kalbos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinime dalyvavusių mokinių skaičiaus lietuvių kalbos PUPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimo lygį pasiekusių mokinių dalis 2023–2024 m. sudarė 65,3 proc. (šalies vidurkis – 77,9 proc.). Iš matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinime dalyvavusių mokinių skaičiaus matematikos PUPP bent pagrindinį mokymosi pasiekimo lygį pasiekusių mokinių dalis 2023–2024 m. sudarė 48,6 proc. (šalies vidurkis – 50,5 proc.).

2023 m. Ignalinos r. sav. bendrojo ugdymo mokyklose buvo 83 abiturientai, iš jų 78, t. y. 94,0 proc. (2022 m. – 96,25 proc., 2021 m. – 90,7 proc.) gavo brandos atestatus.

Iš mokinių, baigusių mokyklą ir laikiusių VBE, tris ir daugiau VBE išlaikiusių abiturientų dalis 2023–2024 m. m. buvo 75,3 proc. (šalyje – 61,8 proc.).

Gretinant Lietuvos savivaldybes pagal švietimo paslaugas yra taikomas Gyvenimo kokybės indeksas (GKI). Tai kompleksinis gyvenimo kokybės ir atskirų sričių vertinimo įrankis, leidžiantis sugretinti atskirų savivaldybių apibendrintus, palyginamuosius rodiklius ir duomenis, siekiant sukurti prielaidas įrodymais grįstų sprendimų priėmimui.

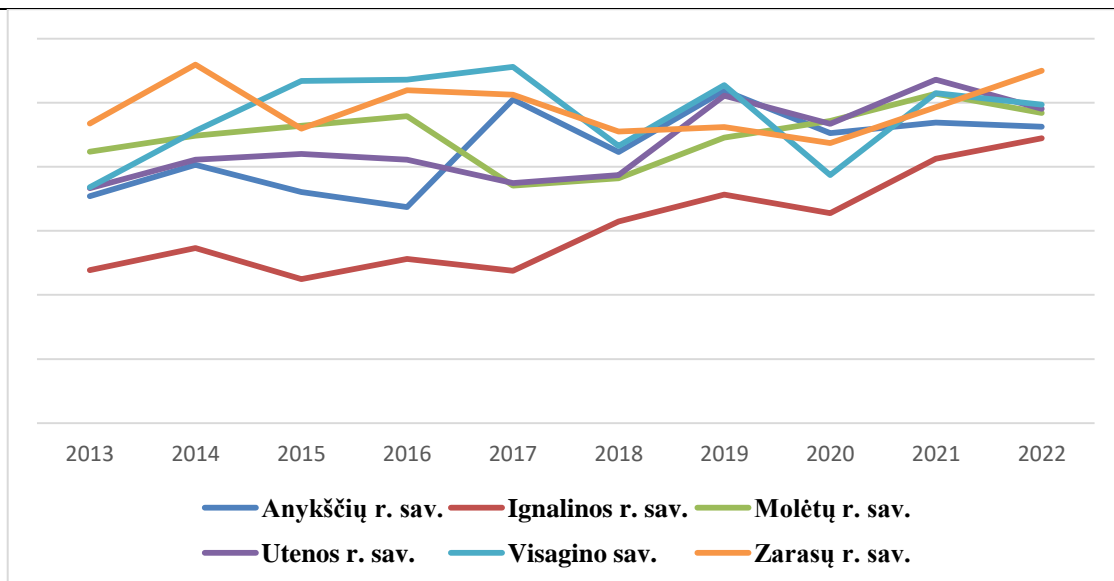
Pagal GKI švietimo paslaugų vertinimą 2022 m. Ignalinos savivaldybė užėmė bendrą 34 vietą tarp visų šalies savivaldybių, šalyje, o kaimiškujų savivaldybių klasteryje yra 20 iš 38 savivaldybių.

Ignalinos r. sav. atsilikimą nuo kitų Utenos apskrities savivaldybių, o taip pat santykinai žemesnes nei šalies, apskrities bei klasterio vidurkių pagal GKI švietimo subindekso reikšmes sąlygoja tokių rodiklių kaip mažesnė vaikų, dalyvaujančių ikimokykliniame ugdyme dalis tarp 1–6 metų amžiaus gyventojų, dėl socialinių, psichologinių ir kitų priežasčių nesimokančių mokyklinio amžiaus vaikų, tenkančių 1 tūkst. nuolatinių mokyklinio amžiaus gyventojų skaičius, lietuvių kalbos brandos, matematikos egzaminą laikiusių absolventų, kurių egzamino rezultatai įvertinti 86–100 taškų dalies, dalis.

Pažymėtinas nuo 2013 besitęsiantis Ignalinos r. sav. švietimo paslaugų subindekso atsilikimas nuo klasterio, Utenos apskrities ir šalies sub-indeksų vidurkių. Tik pastaraisiais metais šis atsilikimas ėmė sparčiai mažėti, o 2022 m. šio sub-indeks reikšmės praktiškai pasivijo šalies bei klasterio rodiklių vidurkius.

2023 m. stebimas esamų pozicijų praradimas, kai Ignalinos r. sav. pagal šį subindekso rodiklį šalyje užėmė 41 vietą.

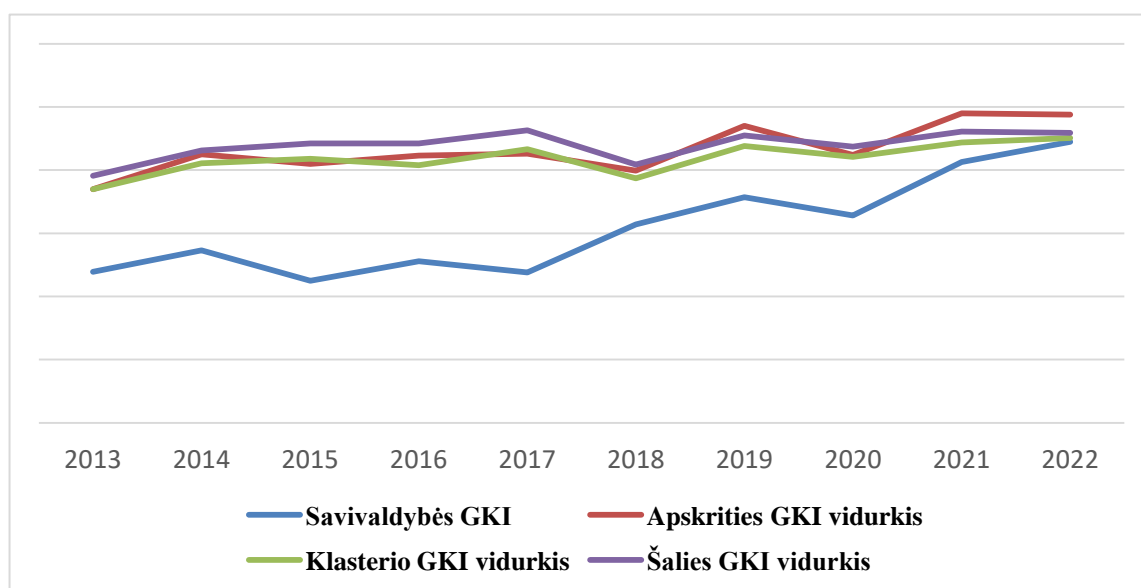
3 pav. Ignalinos r. sav. GKI švietimo paslaugų subindekso palyginimas su Utenos apskrities savivaldybių analogiškais rodikliais

Ignalinos r. sav. gyventojų apklausos, atliktos rengiant Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 metų strateginį plėtros planą metu švietimo paslaugų būklę respondentai įvertino 6,92 balo.

Švietimo įstaigų paslaugoms, teikiamoms Ignalinos rajono savivaldybės teritorijoje, respondentai aukščiausią vertinimą suteikė mokinių pavėžėjimo į mokyklą ir iš jos paslaugoms, santykinai aukštais balais buvo įvertintas saugumas švietimo įstaigų teritorijoje, švietimo įstaigų infrastruktūros būklė. Palyginus neaukštus įvertinimus gavo švietimo inovacijų taikymas ugdymo įstaigose, ugdymo kokybė, mokytoju ir pagalbos mokiniui specialistų kompetencija. Žemiausius įvertinimus gavo tėvų/globėjų įtraukimas į ugdomąsias veiklas.

4 pav. Ignalinos r. sav. GKI švietimo paslaugų subindekso palyginimas su šalies, Utenos apskrities ir klasterio vidurkiais

Respondentai siūlė teikti daugiau neformaliojo švietimo paslaugų, sudaryti daugiau galimybių mokiniams, vežiojamiems mokykliniais autobusais, dalyvauti neformaliajame ugdyme. Pastebėtinas

siūlymas sudaryti moksleiviams galimybes dalyvauti neformaliame ugdyme, vykdomame gretimose savivaldybėse. Kaip švietimo paslaugų kokybės gerinimo galimybes respondentai mato mokytojų kvalifikacijos kėlimą, jaunų, kvalifikuotų specialistų pritraukimą į rajono švietimo įstaigas. Respondentai taip pat atkreipia dėmesį į neformalaus suaugusiųjų švietimo plėtrą, siūlo vykdyti daugiau programų trečiojo amžiaus universitete.

Pagrindinė švietimo ir ugdymo srities problema yra **nepakankamas švietimo paslaugų prieinamumas ir kokybė.**

Šią pagrindinę problemą sąlygojančios esminės priežastys:

- *Švietimo paslaugų prieinamumo netolygumai.*
- *Pedagogų senėjimas ir švietimo pagalbos specialistų trūkumas.*
- *Nepakankama neformalaus švietimo paslaugų kokybė ir prieinamumas.*

Kultūra. 2023 m. Ignalinos r. sav. teritorijoje veikė 3 kultūros įstaigos: Ignalinos rajono kultūros centras, Ignalinos krašto muziejus ir Ignalinos rajono savivaldybės viešoji biblioteka. Visos šios įstaigos turi padalinių Ignalinos rajono kaimiškose teritorijose.

Lietuvos nacionalinio kultūros centro (toliau – LNKC) duomenimis, Ignalinos kultūros centras turi 19 salių, kuriose yra įrengtos 1 998 vietos, 33 patalpas kultūrinei ir kūrybinei veiklai. Centras disponuoja 27 muzikinių instrumentų komplektais (papildomas poreikis – 18 komplektų), naudojami 45 tautinių kostiumų komplektai (papildomas poreikis – 74 komplektai).

Ignalinos kultūros centras neturi specializuotos parodų salės.

LNKC duomenimis, iš 16 Ignalinos rajono kultūros centrui priklausančių pastatų tik 1 yra pritaikytas žmonėms su negalia, 3 reikalinga rekonstrukcija arba kapitalinis remontas.

2023 m. Ignalinos rajono kultūros centre dirbo 43 darbuotojai, iš kurių 30 – kultūros ir meno darbuotojai. Iš trisdešimties kultūros ir meno darbuotojų, tik keturiolikos išsilavinimas yra susijęs su kultūros ar meno sritimis. Centre nėra etninės kultūros specialisto. Per 2023 metus 46 proc. kultūros centro darbuotojų kėlė kvalifikaciją

Stebint kultūros centrų dalyvių dinamiką, per pastaruosius 5 metus stebimas itin ženklus jų mažėjimas. Jeigu 2019 m. Ignalinos kultūros centre buvo 600 dalyvių, tai 2023 m. jų liko tik ketvirtadalis – 145 dalyviai. Tai didžiausias dalyvių skaičiaus mažėjimas tarp Utenos apskrities savivaldybių.

Panaši situacija stebima ir tarp meno mėgėjų kolektyvų. 2023 m. meno mėgėjų kolektyvų skaičius (18) buvo 73 proc. mažesnis nei 2019 m. (66), kai kitose Utenos apskrities savivaldybėse meno mėgėjų kolektyvų mažėjimo tendencijas sudarė iki 30 proc.

LNKC duomenimis, 2023 m. Ignalinos r. sav. kultūros centre vyko 158 meno mėgėjų renginiai, kuriuose dalyvavo 10 190 lankytojų. Lyginant su 2019 m., renginių skaičius sumažėjo 34,8 proc., o dalyvių ir lankytojų – 34,0 proc.

2023 m. Ignalinos rajono kultūros centre vyko 23 profesionaliojo meno sklaidos renginių, kuriuose dalyvavo 3 210 dalyvių ir lankytojų. 2019 m. buvo organizuotas 51 tokio pobūdžio renginys, kuriuose dalyvavo 5 391 dalyviai ir lankytojai (atitinkamai, 2,2 karto ir 68,0 proc. daugiau nei 2023 m.

Galima teigti, kad kultūros centrų veiklai ir lankytojų skaičiaus kitimo tendencijoms didelės įtakos turėjo COVID–19 pandemija ir jos neigiama įtaka kultūros renginių organizavimui bei lankytojų aktyvumui.

Utenos apskrities savivaldybės tradiciškai užima aukštas vietas sudaromame Savivaldybių kultūros indekse. 2022 m. Savivaldybių kultūros indekso reitinguose Ignalinos r. sav. užėmė 14 vietą, neprarasdama 2021 m. turėtos analogiškos pozicijos (14 vieta). Tarp Utenos apskrities savivaldybių aukščiausią – 3 vietą – 2022 m. užėmė Zarasų r. sav. (2021 m. – 3 vieta), 5 – Anykščių (2021m. – 5 vieta), 6 – Molėtų (2021 m. – 18 vieta) r. savivaldybės. Utenos r. sav. 2022 m. užėmė 43 vietą (2021 m. – 38 vieta), Visagino sav. – 60 vietą (2021 m. – 60 vieta).

Ignalinos r. sav. teritorijoje veikia Ignalinos krašto muziejus, turintis filialą – Prof. Adomo Hrebnickio memorialinį muziejų. 2023 m. gruodžio 31 d. muziejuje dirbo 4 darbuotojai: direktorius ir 3 specialistai (muziejininkai).

2023 metais Ignalinos krašto muziejų aplankė 2979 lankytojai, iš jų: jaunimas – 117, moksleiviai – 1425, senjorai – 144, kiti suaugusieji – 1240.

Muziejaus organizuojamose edukacinėse programose dalyvavo 604 asmenys, muziejaus

renginiuose dalyvavo 510 asmenų.

Per 2019–2023 m. laikotarpį muziejų lankytojų skaičius Ignalinos r. sav. sumažėjo 41 proc., t. y. stebimas didžiausias muziejaus lankytojų mažėjimas tarp visų Utenos apskrities savivaldybėse esančių muziejų. Pastebėtina, kad, pvz., Zarasų ir Anykščių rajonų savivaldybėse lankytojų muziejuose sumažėjo vos 6 proc., o Molėtų r. sav. jų skaičius išaugo net 24 proc.

Vertinant muziejaus materialinę būklę ir veiklos sąlygas, pažymėtinas, kad ne visiškai keliamus reikalavimus atitinka esama fondų patalpa, sistemingai plečiant muziejinių vertybių kaupimą, reikalingos papildomos erdvės įrengti saugyklas, atitinkančias muziejuose esančių rinkinių apsaugos, apskaitos ir saugojimo instrukcijų reikalavimus, ekspozicijose eksponuojamos muziejinės vertybės gauna neigiamą tiesioginę saulės šviesos poveikį.

Ignalinos krašto muziejaus filialo Prof. Adomo Hrebnickio memorialinio muziejaus pastatas netenkina šiuolaikinio vartotojo poreikių, jis nėra pritaikytas lankytojams, turintiems judėjimo negalia, nėra sanitarinių mazgų bei geriamojo vandens, todėl reikalingas šio pastato kapitalinis remontas, o taip pat aplinkos sutvarkymas, didinant muziejaus prieinamumą turistams ir lankytojams.

Ignalinos r. sav. veikia Ignalinos rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – Viešoji biblioteka), turinti 20 filialų. 2023 m. Bibliotekoje (kartu su filialais) dirbo 48 darbuotojai, iš kurių 38 – profesionalūs bibliotekininkai. 2023 metais kvalifikaciją kėlė 36 Bibliotekos darbuotojai (77 proc. visų darbuotojų). Iš jų 16 kaimo filialų ir 20 Ignalinos miesto bibliotekos darbuotojų.

Pastaraisiais metais mažėja gyventojų sutelktumo (rajono gyventojų, registruotų bibliotekose procentas) rodiklis, kuris nuo 24,0 proc. 2022 metais sumažėjo iki 22,3 proc. 2023 metais. Rodiklio mažėjimo priežastis – mažėjantis rajono gyventojų skaičius, senstanti ir dėl įvairių sveikatos priežasčių negalinti skaityti įprasto teksto ir mažiau mobili visuomenė, mažėjantis Bibliotekos vartotojų skaičius.

Be tradicinės veiklos, bibliotekininkai aktyviai skatina gyventojus mokytis elektroninio raštingumo. Per 2023 metus įvyko 45 skaitmeninio raštingumo mokymai, suteiktos 479 skaitmeninio raštingumo konsultacijos. Viešoji biblioteka teikia viešos interneto prieigos paslaugas. 2023 m. buvo suteikta 21 053 interneto viešos prieigos seansų. Šis skaičius pasiektas, atsiradus galimybei fiksuoti bevielio ryšio prisijungimus rajono bibliotekose.

Esama viešosios bibliotekos ir jos filialų materialinė būklė yra gera. Visos darbo vietos yra kompiuterizuotos. Iš viso yra 113 kompiuterių su interneto prieiga, iš jų 73 skirti vartotojams ir 40 – darbuotojams.

Bibliotekos patalpose sudarytos patogios darbo, laisvalaikio praleidimo vietos lankytojams, nors 2 filialų patalpoms reikalingas remontas, 4 filialams reikalinga šildymo sistemos pertvarka.

VDA duomenimis, 2024 m. Ignalinos r. sav. buvo 29 kultūros paveldo paminklai, 286 nekilnojamosios kultūros vertybės. Kaip pagal turimų kultūros paveldo paminklų, taip ir pagal nekilnojamųjų kultūros vertybių skaičių Ignalinos r. sav. nusileidžia visoms Utenos apskrities savivaldybėms (išskyrus Visagino sav.).

Ignalinos rajono gyventojų nuomonės tyrimo duomenimis, kaip labiausiai kokybiškus kultūros objektus ir jų teikiamas paslaugas respondentai įvardino Ignalinos rajono viešąją biblioteką ir jos teikiamas paslaugas, muziejus ir jų teikiamas paslaugas. Žemiausiai respondentai įvertino renginių jaunimui pakankamumą ir patrauklumą ir renginių šeimoms / vaikams pakankamumą ir patrauklumą.

Tarp pasiūlymų kultūros paslaugų gerinimui Ignalinos rajono savivaldybėje pažymėtini siūlymai atnaujinti kultūros infrastruktūrą, modernizuoti jų vidų bei įrangą, sudarant galimybes teikti interaktyvias paslaugas. Pateikta eilė pasiūlymų, kurių esmė – modernizuoti, atnaujinti viešąsias erdves, (ypač Vasaros estradą), pritaikant jas įvairiems renginiams. Atkreipiamas dėmesys į kultūros centro filialų darbo laiką, siūlant jį prailginti, taip suteikiant galimybę į kultūrinę veiklą įtraukti daugiau dirbančių, jaunesnio amžiaus asmenų. Dalis pasiūlymų siejama su renginių vaikams ir jaunimui plėtra. Siūloma plėtoti kultūrinės iniciatyvas jaunimui, suteikti geresnes galimybes saviraiškai ir savirealizacijai. Kultūros paslaugų kokybė ir prieinamumas Ignalinos rajono savivaldybės teritorijoje buvo įvertintas 6,87 balo.

Sportas. Lietuvos sporto centro duomenimis, 2023 m., Ignalinos r. sav. veikė 10 sporto organizacijų, kuriose buvo 354 (iš jų – 114 moterų) sportuojančių asmenų, iš kurių 302 – 18 metų ir jaunesni, 24 – 19–29 metų amžiaus, 28 – 30 ir daugiau metų.

Sporto klubuose buvo 132 sportuojantys asmenys, iš kurių 33 – moterys. Švietimo padalinio SUC sportavo 222 asmenys, iš jų 81 moteris.

2023 m. buvo surengta 11 aukštojo sportinio meistriškumo varžybos, kuriose dalyvavo 1 412 dalyvių, iš kurių 585 moterys. Per 2023 m. buvo surengta 45 fizinio aktyvumo renginiai, kuriuose

dalyvavo 2 685 dalyvių, iš kurių 576 moterys. 2023 m. buvo suorganizuotos 29 aukšto meistriškumo stovyklos, kuriose dalyvavo 439 dalyviai. Per 2023 m. parengti 2 šalies olimpinės rinktinės kandidatai, 2 nacionalinės rinktinės nariai.

Lietuvos sporto centro duomenimis, 2023 m. Ignalinos r. sav. buvo 1 universali sporto arena, 2 stadionai, 1 baseinas, 8 salės, iš kurių 2 didesnės kaip 15x30 m, 5 krepšinio aikštelės, 3 teniso aikštelės, 1 slidžių ir riedučių trasa, 4 universalios dirbtinės dangos sporto aikštelė. 17 sporto infrastruktūros objektai priklauso bendrojo ugdymo mokykloms, 4 – švietimo padalinio sporto centrui, 4 – viešosioms sporto įstaigoms.

Sporto ir sveikatingumo renginių dalyvių skaičius per 2019–2023 m. laikotarpį sumažėjo nuo 5 470 iki 2 857 dalyvių, arba beveik du kartus (91,4 proc.). Tam įtakos turėjo ekstremalios situacijos, kilusios dėl COVID–19 pandemijos ribojimai.

2024 m. pabaigoje sporto treniruotes Švietimo ir sporto paslaugų centre lankė 274 ugdytiniai. Treniruotės vyko: Lietuvos žiemos sporto centre, Ignalinos sporto ir pramogų centro sporto salėje, treniruoklių salėse, baseine, Ignalinos Česlovo Kudabos gimnazijos sporto salėse, teniso kortuose, lauko erdvėse. Sportininkus ugdė 9 treneriai: du turintys trečią kvalifikacinę kategoriją, šeši – antrą kvalifikacinę kategoriją, 1 treneris, 3 būrelių vadovai (krepšinis, šachmatai, futbolas).

Centre buvo vykdomos aštuonių sporto šakų sportininkų ugdymo programos. Daugiausiai mokinių (60) dalyvavo biatlono ugdymo programoje (6 ugdymo grupės), slidinėjimo (49 mokiniai, 4 ugdymo programos), futbolo (42 mokiniai, 3 ugdymo programos), plaukimo (30 mokinių, 3 ugdymo programos).

Atlikus Ignalinos r. sav. kultūros ir sporto srities pagrindinių vidinių ir išorinių veiksnių analizę, buvo nustatytos pagrindinė savivaldybės kultūros ir sporto plėtros problema ir esminės jos priežastys.

Pagrindinė kultūros ir sporto srities problema yra **nepakankamas kultūros ir sporto paslaugų prieinamumas ir kokybė.**

Šią pagrindinę problemą sąlygojančios esminės priežastys:

- *Stokojama patalpų ir šiuolaikiškos infrastruktūros įstaigų veiklai užtikrinti*
- *Trūksta kokybiškų, šiuolaikiškų renginių įvairovės skirtingoms socialinėms grupėms.*
- *Prastas kultūros paslaugų pasiekiamumas atokesnėse seniūnijose.*
- *Trūksta šiuolaikiškos, gyventojų poreikius atitinkančios sporto infrastruktūros.*

4. SVEIKATOS PRIEŽIŪRA

Ignalinos r. sav. dominuojantys nepalankūs demografiniai veiksniai, atspindintys gyventojų amžiaus struktūrą (didžiausias šalyje demografinės senatvės koeficientas ir gyventojų medianinis amžius), esama ir toliau vykstanti depopuliacija daro spaudimą viešųjų paslaugų efektyvumui ir kokybei, įtakoja sveikatos priežiūros sistemą, kas savo ruožtu nulemia dar didesnę sveikatos paslaugų teikimo atotrūkį.

Ignalinos r. sav. asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikia VŠĮ Ignalinos rajono poliklinika su padaliniais – 3 ambulatorijomis, 2 bendrosios praktikos gydytojų kabinetais, psichikos sveikatos centru ir greitosios medicinos pagalbos skyriumi.

Viešojoje įstaigoje Ignalinos rajono poliklinikoje 2023 m. gruodžio 31 d. dirbo 57 darbuotojai, iš kurių 14 – gydytojai, 12 – slaugos personalas, 10 – kitas personalas, teikiantis sveikatos priežiūros paslaugas. Didžiausia įstaigos sąnaudų dalis tenka darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms. 2023 m. sąnaudos darbo užmokesčiui sudarė 75,7 % visų sąnaudų.

2023 m. 34,18 proc. registracijų buvo atliekama per Išankstinę pacientų registracijos informacinę sistemą (normatyvas – 70 proc.).

2023 m. VŠĮ Ignalinos rajono ligoninėje dirbo 138 darbuotojai (pagal patvirtintus 131,65 etato). Įstaigoje dirba 34 gydytojai ir 37 slaugytojai. 2023 m. kvalifikaciją kėlė 64 įstaigos darbuotojai. Per metus buvo priimti 3 medicinos gydytojai ir 2 gydytojai specialistai. Per Išankstinę pacientų registracijos informacinę sistemą atlikta 76,92 proc. registracijų specializuotoms ambulatorinėms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms gauti (normatyvas – 95 proc.). Vidutinė hospitalizuotų pacientų gydymo trukmė įstaigoje 8,94 dienos (normatyvas – 7,1 diena), aktyvaus gydymo lovų užimtumas – 49,1 proc. (normatyvas – 70 proc.). Didžiausia įstaigos sąnaudų dalis tenka darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms. 2023 m. sąnaudos darbo užmokesčiui sudarė 75,56 % pajamų, gaunamų iš PSDF biudžeto lėšų.

VĮ Registrų centro duomenimis, 2024 m. sausio 1 d. Ignalinos r. sav. buvo registruoti 14 675 gyventojai, iš kurių Panevėžio Teritorinės ligonių kasos (TLK) duomenimis 2024 m. rugpjūčio mėnesį prisirašiusių gyventojų skaičius pagal gydymo įtaigas sudarė 12 102 asmenis, arba 82,5 proc. visų rajono savivaldybėje registruotų gyventojų. 51,7 proc. visų prisirašiusių gyventojų yra prisirašę prie UAB „Ignalinos sveikatos centras“, 48,3 proc. – prie VšĮ Ignalinos rajono savivaldybės sveikatos centras sveikatos priežiūros įstaigų. Per 2019–2024 m. laikotarpį bendras prisirašiusių asmenų skaičius prie Ignalinos r. sveikatos priežiūros įstaigų sumažėjo nuo 13 466 iki 12 102 asmenų, arba 11,3 proc.

VDA duomenimis, praktikuojančių gydytojų skaičiaus, tenkančio 10 tūkst. gyventojų, rodiklis Ignalinos r. sav. 2023 m. sudarė 18,8 ir buvo žemesnis nei Utenos apskrities (21,2) bei daugiau nei du kartus žemesnis nei šalyje (45,9). Tarp Utenos apskrities savivaldybių žemesnis rodiklis buvo tik Zarasų r. sav. – 14,6 praktikuojančių gydytojų 10 tūkst. gyventojų.

Pažymėtina, kad 2023 m. stebimas ženklus šio rodiklio mažėjimas (nuo 24,0 iki 18,8 gydytojų, tenkančių 10 tūkst. gyventojų), viršijęs žemiausią reikšmę (18,9) per pastaruosius 5 metus).

2023 m. duomenimis, pagal praktikuojančių slaugytojų ir akušerių, tenkančių 10 tūkst. gyventojų rodiklį (48,5) Ignalinos r. sav. ženkliai atsilieka nuo Utenos apskrities (57,6) ir šalies (77,0) rodiklių vidurkių. Panašios šio rodiklio reikšmės yra Zarasų (46,0), Molėtų (43,0) ir Anykščių (48,7) rajonų savivaldybėse. Lyginant su 2022 m., kai Ignalinos r. sav. šio rodiklio reikšmė buvo 56,6, stebimas ženklus šio rodiklio mažėjimas (14,4 proc.) Reikia pažymėti, kad praktikuojančių slaugytojų ir akušerių skaičiaus mažėjimas 2023 m. yra būdingas visoms Utenos apskrities savivaldybėms.

Per 2020–2023 m. Ignalinos r. sav. praktikuojančių šeimos gydytojų skaičiaus, tenkančio 10 tūkst. gyventojų, rodiklis išaugo iki 6,5, kai kitose Utenos apskrities savivaldybėse (išskyrus Zarasų r. sav.) šis rodiklis mažėjo. Pastebėtina, kad pagal praktikuojančių šeimos gydytojų skaičiaus, tenkančio 10 tūkst. gyventojų rodiklį Ignalinos r. sav. viršija Utenos apskrities vidurkį (5,3) ir tik nežymiai nusileidžia šalies vidurkiui (7,5). Tai rodo santykinai didėjančias sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo galimybes rajono gyventojams.

Pagal praktikuojančių odontologų skaičių, tenkantį 10 tūkst. gyv., Ignalinos r. sav. rodiklis (8,0) viršija vidutinį Utenos apskrities (5,6) bei kitų apskrities savivaldybių rodiklius.

Nuo 2019 m. lovų ligoninėse (be slaugos lovų) skaičius Ignalinos r. sav. išlieka stabilus – 36 lovos. Vertinant pagal santykinį rodiklį – lovų ligoninėse (be slaugos lovų) skaičių, tenkantį 10 tūkst. gyventojų, Ignalinos r. sav. (26,1) ženkliai atsilieka nuo Utenos apskrities rodiklio (44,5) ir net 2,1 karto – nuo šalies vidurkio (54,6).

Stacionaro ligonių skaičius Ignalinos r. sav. 2019 – 2023 m. sumažėjo nuo 3 716 iki 2 672, arba 28,0 proc.. Panašios tendencijos stebimos ir vidutiniškai Utenos apskrityje (23,0 proc.) bei šalyje (21 proc.). Pagal asmenų, kuriems suteikta greitoji pirmoji pagalba, skaičių, tenkantį 1 tūkst. gyventojų, rodiklį (295,1) Ignalinos r. sav. viršija Utenos apskrities (253,0) ir šalies (239,4) rodiklius ir yra pats didžiausias tarp Utenos apskrities savivaldybių.

Nepakankamas gyventojų sveikos gyvensenos raštingumas bei esami rizikos faktoriai nulemia tai, kad Ignalinos r. sav. viena iš pagrindinių mirčių priežasčių yra kraujotakos sistemos ligos.

Gyventojų sveikatos būklę atspindi ir mirtingumo pagal priežastis vertinimas, atspindintis, kokios sveikatos problemos vyrauja visuomenėje ir kaip jos kinta.

2023 m. Ignalinos r. sav. vyravo mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų. Dažnai širdies ir kraujagyslių ligų galima išvengti įvertinant ir koreguojant rizikos veiksnius, lemiančius širdies ir kraujagyslių ligų vystymąsi. 2023 m. Ignalinos r. sav. šimtui tūkstančių gyventojų registruotos 699,76 mirtys nuo kraujotakos sistemos ligų. Pažymėtina, kad 2022 m. šis rodiklis Ignalinos r. sav. siekė 981,78 mirtis 100 tūkst. gyventojų.

Antra didžiausia mirtingumo Ignalinos r. sav. priežastis yra – piktybiniai navikai. 2023 m. Savivaldybėje mirtingumas nuo piktybinių navikų siekė 320,38 asmenų, tenkančių šimtui tūkstančių gyventojų ir buvo didžiausias rodiklis tarp lyginamų teritorijų, o taip pat didesnis nei Utenos apskrities (253,69) ir šalies (235,05) rodikliai.

Mirtingumas dėl išorinių priežasčių – trečioji pagal eiliškumą priežastis, lemianti gyventojų mirtingumą. 2023 m. mirtingumo nuo išorinių priežasčių, tenkančių 100 tūkst. gyventojų rodiklio reikšmė Ignalinos r. sav. buvo 166, kai Utenos apskrities šio rodiklio reikšmė buvo beveik du kartus mažesnė (89,69), šalies – 74,78. Nors dėl tinkamai vykdomų prevencijos priemonių mirtingumas dėl išorinių priežasčių 2019–2023 m. šalyje ir Utenos apskrityje mažėjo, Ignalinos r. sav. ši tendencija nėra stebima.

Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė yra vienas iš pagrindinių rodiklių, reprezentuojantis

gyventojų gyvenimo gerovę. 2022–2023 m. vidutinė vyrų ir moterų gyvenimo trukmė Ignalinos rajono savivaldybėje siekė 76,61 m., o tai yra prasčiausi rodikliai tarp Utenos apskrities savivaldybių. Itin didelis skirtumas matomas tarp vyrų ir moterų vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės (vyrų – 71,93 moterų – 81,79 m.).

Ignalinos rajono savivaldybėje išvengiamo mirtingumo rodiklis 2022 m. siekė 70,5 proc., šis rodiklis buvo žemesnis nei šalies lygis (74,2 proc.) ir žemiausias tarp visų Utenos apskrities savivaldybių (aukščiausia rodiklio reikšmė yra 81,3 Visagino savivaldybėje).

2022 m. Ignalinos rajono savivaldybėje apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis 1 tūkstančiui gyventojų, siekė 839,1 (2018 m. šis skaičius buvo šiek tiek mažesnis ir siekė 825,7). Lyginant su 2018 m., šalies mastu stebimas šio rodiklio augimas 5,3 proc.

Sergamumo rodiklis padeda įvertinti gyventojų sveikatą, leidžia prognozuoti ir inicijuoti pokyčius sveikatos apsaugos srityje. Tarp Utenos apskrities savivaldybių Ignalinos rajono savivaldybėje sergamumo rodiklio reikšmė 2022 m. (219,3) yra vidutinė, nors ir viršijanti šalies vidurkį (223,8), tačiau mažesnė nei Anykščių (238,2), Visagino (240) bei Zarasų rajono savivaldybių (245,5) rodiklius. Stebimas šio rodiklio mažėjimas, lyginant su 2018 m.: jeigu šalies rodiklio vidutinė reikšmė sumažėjo 16,0 proc., Ignalinos rajono savivaldybėje sergamumo rodiklio mažėjimas per laikotarpį sudarė 19,7 proc.

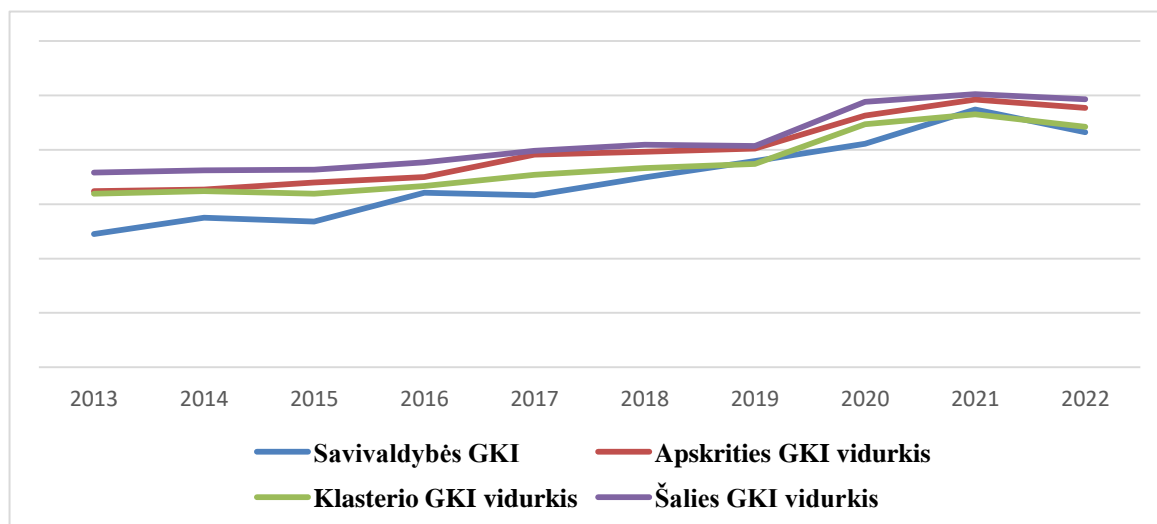
Išvengiamos hospitalizacijos 1000 gyventojų rodiklio reikšmė 2023 m. buvo 27,4 ir gerokai atsiliko nuo šalies vidurkio (20,9). Pažymėtina, kad šio rodiklio dinamika Ignalinos r. sav. ilguoju laikotarpiu atitinka šalies rodiklio vidurkio tendencijas.

Gyventojų psichinės sveikatos sutrikimai tampa viena aktualiausių žmogaus problemų bei vienu reikšmingiausių visuomenės sveikatos iššūkių. 2022 m. sergančiųjų psichikos ligomis ir elgesio sutrikimais skaičius Ignalinos rajono savivaldybėje buvo vienas iš didžiausias tarp Utenos apskrities savivaldybių (1 215,6 asmenų, tenkančių dešimčiai tūkstančių gyventojų), kai šalies rodiklio vidutinė reikšmė buvo 811,1 asmens. Didesnė šio rodiklio reikšmė buvo tik Molėtų rajono (1 283,5) ir Zarasų (1 218,3) rajonų savivaldybėse.

2023 m. duomenimis, Ignalinos r. sav. 24,05 proc. suaugusiųjų gyventojų užsiėmė aktyvia fizine veikla bent po 30 min. 5 dienas per savaitę ar dažniau. Vidutiniškai Lietuvoje šis rodiklis sudarė 28,3 proc., Anykščių r. sav. – 25,1 proc., Molėtų rajono savivaldybėje – 31,3 proc., Utenos r. sav. – 31,9 proc., Visagino sav. – 23 proc., Zarasų r. sav. – 35,1 proc. Suaugusiųjų dalis, kurie vertina savo sveikatą kaip gerą ir labai gerą, Ignalinos r. sav. siekė 65,6 proc., ir tai beveik atitiko šalies vidurkį (62,4 proc.). Anykščių r. sav. šis rodiklis siekė 78,2 proc., Utenos r. sav.– 65 proc., Visagino sav.– 58,8 proc., Zarasų r. sav. – 61,7 proc. Molėtų rajone siekė 50,3 proc.

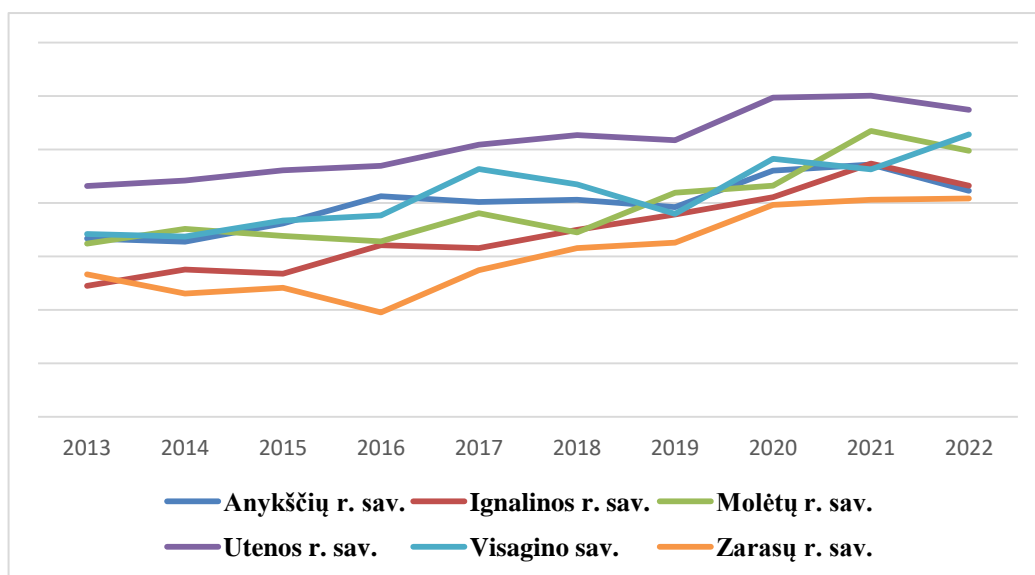
Jeigu pagal 2022 m. GKI subindeksą C (sveikatos sritis) Ignalinos rajono savivaldybė užėmė 41 tarp šalies savivaldybių (24 vietą kaimiškųjų savivaldybių klasteryje, kurį sudaro 28 savivaldybės), tai 2023 m. Ignalinos r. sav. pakilo į 25 vietą šalyje (11 vietą tarp kaimiškųjų savivaldybių).

5 pav. Ignalinos r. sav. GKI subindekso Sveikatos paslaugos rodiklių palyginimas su šalies, apskrities ir klasterio rodikliais

Ignalinos rajono savivaldybės GKI sveikatos subindekso reikšmių vidurkis 2022 m. buvo žemesnis už šalies, apskrities ir kaimiškųjų savivaldybių klasterio vidurkio reikšmes. Pastebėtina, kad GKI sveikatos subindekso reikšmių vidurkis 2013–2022 m. laikotarpiu praktiškai visada (išskyrus 2019 m. ir 2021 m. stebimas kaip esantis žemesnis nei šalies, apskrities ir kaimiškųjų savivaldybių klasterio vidurkio reikšmės.

6 pav. Ignalinos r. sav. GKI subindekso Sveikatos paslaugos rodiklių palyginimas su Utenos apskrities savivaldybių rodikliais

Lyginant su Utenos apskrities savivaldybių GKI sveikatos subindekso reikšmių rodikliais, Ignalinos r. sav. GKI sveikatos subindekso rodiklis 2013–2022 m. laikotarpiu iš esmės lenkė tik Zarasų r. sav. analogišką rodiklį, atskirais metais dažniausiai nusileisdama visoms likusioms Utenos apskrities savivaldybėms.

Ignalinos r. sav. veikia BĮ Ignalinos rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras, kurio pagrindinis veiklos tikslas yra rūpintis savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti visuomenės sveikatos priežiūrą, siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, gerinti gyvenimo kokybę, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas. 2023 m. gruodžio 31 d. biure dirbo 10 darbuotojas.

Ignalinos rajono savivaldybės gyventojų apklausoje dalyvavę respondentai sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą įvertino 5,73 balo iš 10 galimų. Vertindami sveikatos paslaugas teikiančių institucijų ar organizacijų darbą bei jų teikiamas paslaugas, respondentai geriausiai įvertino patalpų būklę (3,4 balo iš 5 galimų), medicinos darbuotojų bendravimo kultūrą (3,3 balo). Teikiamų sveikatinimo paslaugų ir teikiamų ambulatorinių paslaugų kokybę, laukimą eilėje prie gydytojų kabinetų respondentai įvertino 3,1 balo. Prasčiausiai buvo įvertintas paslaugų ir tyrimų pakankamumas (2,8 balo), medicininės įrangos ir priemonių pakankamumas (2,9 balo).

Atlikus Ignalinos r. sav. sveikatos priežiūros srities pagrindinių vidinių ir išorinių veiksnių analizę, buvo nustatytos pagrindinė sveikatos priežiūros srities problema ir esminės jos priežastys.

Pagrindinė srities problema yra **žemas sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas ir efektyvumas**

Šią pagrindinę problemą sąlygojančios esminės priežastys:

- *Nepakankamas sveikatos paslaugų pasiekiamumas, ypač kaimo vietovėse.*
- *Prasta sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūra, trūksta šiuolaikiškos įrangos*
- *Trūksta sveikatos priežiūros specialistų.*
- *Žemas gyventojų sveikos gyvensenos raštingumas ir žalingų įpročių paplitimas, žemas prevencinių sveikatos paslaugų pasiekiamumas.*

5. SOCIALINĖ APSAUGA

Ignalinos r. sav. gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygoja tokie veiksniai kaip visuomenės senėjimas, negalia, nedarbas, socialinių įgūdžių stoka ir negebėjimas tinkamai pasirūpinti vaikais ir pan.

Kaip rodo susiklosčiusios socialinės – demografinės tendencijos, didelis kaime gyvenančių gyventojų skaičius didina socialinę atskirtį ir skurdo riziką, ir laikytinas ribojančiu veiksniu socialinių paslaugų prieinamumui. 2024 m. sausio 1 d. Ignalinos r. sav. teritorijoje gyveno 13 817 nuolatinių gyventojų, iš kurių 39,8 proc. gyveno mieste, o 60,2 proc. – kaime.

Pagal Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kasmet skelbiamą socialinės paramos veiksmingumo indeksą, Ignalinos r. savivaldybėje 2023 m. stebėsenos indekso reikšmė buvo 4,64 balo ir Utenos apskrityje lenkė tik Molėtų r. sav. (4,55 balo, esant Utenos apskrities vidurkiui – 5,11 balo, o šalies vidurkiui – 5,2 balo).

Ignalinos r. sav. būdingas aukštas išlaikomo amžiaus žmonių koeficientas. 2024 m. pradžioje bendrasis išlaikomo amžiaus žmonių koeficientas sudarė 58,0 asmenų, kai bendras Utenos apskrities vidurkis sudarė 55,0 asmenų, šalies vidurkis – 54,0 asmenų. Šio rodiklio reikšmė didėja dėl augančio 65 metų ir vyresnio amžiaus išlaikomų žmonių skaičiaus (43,0 asmenų), kuris ženkliai viršija Utenos apskrities (38,0) ir šalies (31,0 asmenų) rodiklius.

Senyvo amžiaus asmenys – didžiausia socialinių paslaugų gavėjų grupė, nuo jos kitimo dinamikos priklauso socialinių paslaugų poreikiai, apimtys ir struktūra. Visuomenei senstant, Ignalinos r. sav. demografinės senatvės koeficientas palaipsniui didėja. Jeigu 2023 m. šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus Ignalinos r. sav. teko 259 pagyvenę asmenys, tai 2024 m. pradžioje šis skaičius išaugo iki 283 asmenų. Tai didžiausia reikšmė tarp Utenos apskrities savivaldybių, 24,1 proc. viršijanti apskrities vidurkį (228), ir šalies vidurkį (140) – 62,5 proc.

Demografinės senatvės koeficiento reikšmės žymiai skiriasi pagal moterų ir vyrų grupes. Jeigu vyrų grupėje demografinės senatvės koeficiento reikšmė 2024 m. pradžioje buvo 184, moterų grupės koeficiento reikšmė siekė 396 asmenis. Abu šie rodikliai buvo didžiausi tarp Utenos apskrities savivaldybių, žymiai viršijantys Utenos apskrities (atitinkamai, 161 ir 300) ir šalies (atitinkamai, 97 ir 186) šio rodiklio vidutines reikšmes.

Itin svarbi ir reikšminga pagal savo dydį, sudėtį ir poreikius socialinių paslaugų vartotojų grupė yra asmenys su negalia. Ignalinos r. sav. 2023 m. gyveno 1 271 asmenys su negalia, iš jų 787 darbingo amžiaus, 484 pensinio amžiaus ir 93 vaikai su negalia. 2023 m. asmenys su negalia sudarė 9.0 proc. visų Ignalinos r. sav. gyventojų.

Asmenų su negalia augimo tendenciją Ignalinos r. sav. indikuoja darbingo amžiaus asmenų, kuriems pirmą kartą nustatytas sumažėjęs dalyvumo lygis. Per 2021–2023 m. tokių asmenų skaičius išaugo nuo 52 iki 73, arba 40.3 proc. Ignalinos r. sav. taip pat auga vaikų, kuriems pirmą kartą nustatyta negalia, skaičius. Vaikų, kuriems pirmą kartą nustatyta negalia, 2023 m. palyginti su 2019 m., padidėjo 55.0 proc.): 2023 m. negalia pirmą kartą nustatyta 14 vaikų, kai 2019 m. tokių atvejų buvo 9. 2021 m. buvo stebimas didžiausias per metus vaikų, kuriems pirmą kartą buvo pripažinta negalia skaičius – 16. Per analizuojamą laikotarpį vidutinis metinis vidurkis vaikų, kuriems pirmą kartą nustatytas neįgalumas, buvo 11,4 asmenų.

2023 m. Ignalinos r. sav. 245 asmenims su negalia buvo nustatyti specialieji nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikiai. Nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis nustatytas 466 asmenims.

Ignalinos rajono savivaldybė pasizymi itin aukštu socialinės pašalpos gavėjų skaičiumi, tenkančiu 1 tūkst. gyventojų. 2023 m. Ignalinos r. sav. šis rodiklis siekė 66 asmenis, kai Utenos apskrities vidurkis sudarė 40, o šalies vidurkis – tik 24 asmenis.

Per 2019–2023 m. Ignalinos r. sav. socialinės pašalpos gavėjų skaičiaus metinis vidurkis yra 65,6 asmenys, kai vidutiniškai šalyje – 23,2, o Utenos apskrityje – 38,2 asmenys. Panaši tendencija reiškiasi Zarasų r. sav., kur vidutiniškai per 2019–2023 metus fiksuojama 57,6 socialinės pašalpos gavėjai 1 tūkst. gyventojų.

2023 m. tarp socialinės pašalpos gavėjų Ignalinos rajono savivaldybėje išsiskyrė vyrai – net 81 socialinės pašalpos gavėjai, tenkantys 1 tūkst. gyventojų yra vyrai (Utenos apskritis vidurkis – 46 asmenys, šalies – 26 asmenys), kai tuo tarpu moterys sudaro 51 socialinės pašalpos gavėjus, tenkančius 1 tūkst. gyventojų (Utenos apskrities vidurkis – 34 asmenys, šalies – 22 asmenys). Būtina pabrėžti, kad

didelis socialinės pašalpos gavėjų skaičius Ignalinos r. sav. reiškiasi kaip ilgalaikė tendencija.

2023 m. Ignalinos r. sav. buvo 569 šeimos, patiriančios socialinę riziką ir gaunančios socialinę paramą. 2019–2023 m. tokių šeimų sumažėjo 4,8 proc., kai tuo tarpu šalyje stebimas šio rodiklio augimas 11,9 proc.

Nedarbas siejamas su asmens (šeimos) mažomis pajamomis, negebėjimu apsirūpinti pirmos būtinybės ir kitomis prekėmis, apmokėti mokesčių, sveikatos draudimo nebuvimu. VDA duomenimis, visą 2019–2023 m. laikotarpį Ignalinos r. sav. vidutiniai metiniai registruoto nedarbo rodikliai buvo ženkliai aukštesni nei Utenos apskrities bei šalies nedarbo rodikliai.

Užimtumo tarnybos duomenimis, 2024 m. gruodžio mėn. Ignalinos r. sav. fiksuotas bendras 12,4 proc. nedarbo lygis.

Tarp moterų nedarbo lygis Ignalinos r. sav. sudarė 9,9 proc., tarp vyrų – 14,7 proc. Tarp 16–24 m. amžiaus asmenų nedarbas siekė 8,8 proc., tarp asmenų virš 50 m. nedarbo lygis sudarė 15,5 proc. Buvo registruoti 1 120 bedarbiai, iš kurių 297 – ilgalaikiai. Tarp registruotų bedarbių buvo 88 asmenys su negalia.

2023 m. Ignalinos r. sav. 20 vaikų, netekusių tėvų globos, nustatyta globa (rūpyba). Nežiūrint į žymius atvejų skaičiaus svyravimus (pvz., 2020 m. buvo nustatyti tik 2 nustatytos globos rūpybos atvejai, vidutiniškai per metus 2019–2023 m. globa (rūpyba) nustatoma 11,6 vaikų.

Per paskutinius penkerius metus stebimas žymus vaikų, galimai patyrusių smurtą, skaičiaus mažėjimas, kuris siejamas su naujo vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo priėmimu, įtraukiant nuostatą, jog draudžiamas visų formų smurtas prieš vaiką, įskaitant fizines bausmes. 2023 m. Ignalinos r. sav. buvo 39 vaikai, galimai patyrę smurtą (seksualinį, fizinį, psichologinį, vaikų nepriežiūrą).

Jeigu 2019–2023 m. laikotarpiu vaikų, galimai patyrusių smurtą, skaičius šalyje sumažėjo 30,0 proc., tai Ignalinos r. sav. vaikų, galimai patyrusių smurtą skaičiaus mažėjimas nėra stebimas.

Vaikų, galimai patyrusių smurtą artimoje aplinkoje 2023 m., lyginant su 2019 m., Ignalinos r. sav. išaugo nuo 17 iki 26, t. y. 52,9 proc.

Senstanti visuomenė ir kiti veiksniai lemia augantį integralios pagalbos į namus poreikį. Ignalinos r. sav. stebimas itin žymus šių socialinių paslaugų gavėjų skaičiaus didėjimas. Jeigu 2019 m. Ignalinos r. sav. socialines paslaugas namuose gavo 73 asmenys, tai 2023 m. jų skaičius išaugo iki 172, arba 2,35 karto. Pažymėtina, kad 2022 m. socialinių paslaugų asmens namuose gavėjų skaičius buvo 361, arba dvigubai daugiau nei 2023 m.

2023 m. 1 tūkst. gyventojų teko 25 asmenys, kuriems buvo teikiamos socialinės paslaugos namuose. Šis rodiklis buvo daugiau nei tris kartus didesnis už šalies vidurkį (7,7 asmenys 1000–ui gyventojų). 2023 m. palyginti su 2019 m., Ignalinos rajone socialinių paslaugų asmens namuose tūkstančiui gyventojų suteikta net 2,7 karto daugiau, kai šalies rodiklio augimas siekė 21,7 proc., Utenos apskrities – 118,8 proc. Didžiausias augimas stebimas Zarasų r. sav. – 440,5 proc.

Augantį socialinės priežiūros paslaugų poreikį Ignalinos r. sav. atspindi vaikų dienos centruose socialines paslaugas gavusių vaikų iš socialinę riziką patiriančių šeimų skaičiaus dinamika. Jei 2019 m. Ignalinos r. sav. vaikų dienos centruose socialines paslaugas gavo 31 vaikas iš socialinę riziką patiriančių šeimų, tai 2023 m. tokių paslaugų gavėjų jau buvo 131 asmuo, arba 4,22 karto daugiau. Panaši tendencija būdinga visai Utenos apskričiai, kur vaikų dienos centruose socialinių paslaugų gavėjų skaičius išaugo beveik 2,5 karto.

Per 2019–2023 m. Ignalinos r. sav. nemokamai maitinamų mokinių skaičius išaugo nuo 400 mokinių iki 491, arba 22,7 proc. Svarbu pažymėti, kad nemokamai maitinamų mokinių skaičiaus augimas pasireiškė kaip tendencija Utenos apskrityje, kur šis rodiklis išaugo 82,3 proc., o šalyje šis rodiklis išaugo daugiau nei 2,6 karto.

Vienas iš rodiklių, indikuojantis teritorijoje gyvenančių asmenų socialinę padėtį, yra skurdo rizikos lygis. Tai rodiklis, nurodantis asmenų, kurių ekvivalentinės piniginės disponuojamos pajamos mažesnės už skurdo rizikos ribą, dalį. Kuo didesnis skurdo rizikos lygis, tuo didesnė dalis namų ūkių, priskiriamų prie skurstančiųjų.

Ignalinos r. sav. išsiskiria pagal skurdo rizikos lygį. 2022m. šio rodiklio reikšmė siekė 28,5 proc., nors 2023 m. skurdo rizikos lygio rodiklis Ignalinos r. sav. sumažėjo nuo 28,5 proc. 2022 m. iki 25,3 proc., 2023 m. skurdo rizikos lygis šalyje sudarė 20,6 proc.

Žemos gyventojų pajamos ir platus socialinės pašalpos gavėjų ratas rodo ir didelį aprūpinimo būstu poreikį.

Ignalinos rajono savivaldybėje 2022 m. buvo 174 socialiniai būstai (75 kaimo vietovėje ir 99

mieste), gausioms šeimoms skirta 18 socialinių būstų, 19 socialinių būstų skirta neįgaliesiems, iš jų 5 pritaikyti pagal specialiuosius poreikius. Ignalinos r. sav. 2023 m. patenkinto socialinio būsto poreikio dalis sudarė 59,41 proc., o vidutinė asmens (šeimų) socialinio būsto laukimo trukmė sudarė 39 mėn.

Ignalinos rajono savivaldybės gyventojų apklausos duomenimis, respondentai geriausiai įvertino vaikų dienos centrų pakankamumą, pagalbos maistu pakankamumą, socialinę paramą moksleiviams. Kaip mažiausiai pakankamas respondentai įvertino šildymo, geriamojo vandens ir karšto vandens išlaidų kompensavimą (3,1 balo), pirminės teisinės pagalbos teikimą.

Respondentai gerai įvertino gyventojų galimybes gauti socialines paslaugas gretimų savivaldybių socialinių paslaugų įstaigose, socialinių paslaugų teikimą socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir jose augantiems vaikams, rūpinimąsi senyvo amžiaus ir neįgaliais asmenimis. Žemiausiai respondentai įvertino rūpinimąsi socialinę riziką patyrusiais asmenimis ir viešosios paskirties ir masinio lankomumo vietų pritaikymą neįgaliesiems. Bendras socialinių paslaugų prieinamumo ir kokybės bei tiekiamos socialinės paramos vertinimas Ignalinos rajono savivaldybėje yra 6,24 balo.

Atlikus Ignalinos r. sav. socialinės aplinkos pagrindinių vidinių ir išorinių veiksnių analizę, buvo nustatytos pagrindinė socialinės aplinkos sritys problema ir esminės jos priežastys.

Pagrindinė sritys problema yra **nepakankamai užtikrinama socialinė gerovė.**

Šią pagrindinę problemą sąlygojančios esminės priežastys:

- *Nepakankama socialinių paslaugų aprėptis, ypač atokesnėse vietovėse*
- *Trūksta paslaugų tam tikroms tikslinėms grupėms.*
- *Nepakankamas gyventojų aprūpinimas socialiniu būstu.*

6. APLINKOS APSAUGA IR INFRASTRUKTŪRA

Teritorijų planavimas. Teritorijų planavimas ir savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių įgyvendinimas yra savarankiška savivaldybės funkcija. Įgyvendindama šias funkcijas Ignalinos r. sav. administracija rengia rajono bendrąjį planą, specialiuosius planus, kitus susijusius dokumentus.

Svarbiausias rajono planavimo dokumentas – bendrasis planas (toliau – BP). Ignalinos rajono savivaldybė šiuo metu vadovaujasi 2013 m. lapkričio 7 d. Ignalinos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-138 patvirtintu Ignalinos rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu.

Bendrojo plano keitime identifikuotos a–c kategorijos teritorijos, kurios bus plėtojamos skirtingai pagal svarbumą.

A kategorijos centras, kuris plėtojamas miesto pagrindu – Ignalinos miestas – esamas rajono centras, kuriam suteikta šalies lokalinės urbanistinės struktūros formavimo, aptarnavimo centro ir kurorto funkcija.

C kategorijos centras, kuris plėtojamas esamo kaimo pagrindu – Didžiasalis kaip numatomas vienas naujas urbanistinis centras, nepakankamo potencialo, ypač stiprinamas

4A kategorijos centrai (seniūnijų administraciniai centrai), kurie plėtojami esamų miestelių pagrindu, stiprinami – Dūkštas, Mielagėnai, Tverečius, Linkmenys, Kazitiškis, Rimšė.

4B kategorijos centrai (seniūnijų aptarnavimo centrai), kurie plėtojami stambių kaimų pagrindu, stiprinami ir palaikomi – Ceikiniai, Naujasis Daugėliškis

Socialinės infrastruktūros plėtra siejama su demografiniais pokyčiais, atsižvelgiant į gyventojų skaičiaus kitimo tendencijas. Pramonės ir verslo plėtra grindžiama smulkaus ir vidutinio verslo pagrindu, taikytinas ekstensyvaus status quo principas, išsaugant esamus plėtros elementus. Gamtinio karkaso nustatymą formuoja siekis saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius. Rekreacijos ir turizmo plėtra, turizmo rinkos stiprinimas yra viena svarbiausių paslaugų sektoriaus šakų, kurioje numatyta svarbi vieta aktyviam poilsiui ir sveikatingumo paslaugoms. Susisiekimo srityje siekiama sukurti ekonomiškai efektyvią transporto sistemą, derinant visų rūšių transporto vystymą, teikti pirmenybę mažesnę neigiamą poveikį aplinkai darančiam transportui. Atliekų šalinimo srityje Ignalinos rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane numatomas uždarytų sąvartynų ir atliekomis užterštų teritorijų rekultivavimas, pavojingų atliekų surinkimo sistemos iš gyventojų sukūrimas, konteinerinių aikštelių, skirtų atliekų rūšiavimui tinklo išvystymas.

Aplinkosauga. Aplinkosaugos sritis pasižymi įvairiapusiškumu, todėl įgyvendinti klimato kaitos politiką, strategiškai planuoti kokybišką žaliąją infrastruktūrą, skatinti savo gyventojų aplinkosauginį sąmoningumą, numatyti kompleksinius sprendimus tokiose srityse kaip atliekos ir

žiediškumas, energetika, statyba ir teritorijų planavimas, susisiekimasis, klimato kaitos valdymas ir politika, aplinkos kokybė, prevencija ir komfortas, vandens kokybė, biologinė įvairovė ir kraštovaizdis bei aplinkosauginis sąmoningumas būtina ne tik vadovautis rodiklių matavimais konkrečiose srityse, bet ir tinkamai pozicionuoti savivaldybę, atsižvelgiant į vykstančias regionines bei šalies tendencijas aplinkosaugos srityje.

Šiai situacijai įvertinti padeda Lietuvos savivaldybių aplinkosaugos reitingas, kuris remiasi standartizuotu savivaldybių vertinimu pagal 49 kriterijus devyniose aplinkos politikos srityse. Reitingas atspindi pokyčius, tuo pačiu padeda įvertinti gerąsias praktikas aplinkosaugos srityje, įgyvendinamas šalies savivaldybėse.

Ignalinos r. sav. Lietuvos savivaldybių aplinkosaugos reitinge 2024 m. užėmė 36 vietą, iš esmės pagerindama 2023 m. buvusią 53, o 2022 m. – 57 vietos poziciją. Lyginant su 2022 m., Savivaldybė ženkliai pagerino pozicijas energetikos, susisiekimo, klimato kaitos valdymo ir politikos, biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio srityse. Zarasų r. sav. Lietuvos savivaldybių aplinkosaugos reitinge 2024 m. užėmė 40 vietą, nukrisdama iš 2023 m. buvusios 38 vietos, Molėtų r. sav. iš buvusios 26 vietos nukrito į 28 vietą 2024 m., Visagino sav. iš 38 vietos nukrito į 40 vietą. Pažymėtina, kad Anykščių r. sav. iš 21 vietos pakilo į 11 vietą, o 2023 m. reitingo 1 vietoje buvusi Utenos r. sav. 2024 metais nusileido į 3 vietą.

Aplinkos oro tarša. 2023 m. didžiausias stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis tarp lyginamų savivaldybių buvo fiksuotas Utenos r. sav. (543, 48 t), tuo tarpu Ignalinos r. sav. fiksuota beveik trigubai mažesnis teršalų kiekis (146,67 t).

2019–2023 m. laikotarpiu iš stacionarių taršos šaltinių išmetamų teršalų kiekio rodiklis Utenos apskrities teritorijose sumažėjo 9,8 proc., kai Ignalinos r. sav. šis mažėjimas sudarė 1,4 proc.

Informatyvesnis rodiklis yra stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, kuris Ignalinos r. sav. 2023 m. sudarė 10,6 tonos, kai Utenos apskrities vidurkis sudarė 15,3, o šalies – 20,4 t. Mažesnis rodiklis buvo tik Zarasų r. sav. (9,0 tonos 1 tūkst. gyventojų).

Vertinant išmestų teršalų sudėtį Ignalinos r. sav., matyti, kad didžiąją dalį (92,8 proc.) bendros išmestų teršalų sudėties 2023 m. sudarė dujinės ir skystosios medžiagos, o kietosios medžiagos sudarė apie 5, 1 proc. išmestų teršalų bendros sudėties. Tokia teršalų sudėtis iš esmės atitinka su šalies išmestų teršalų sudėtimi.

Aplinkos oro rodiklių Ignalinos r. sav. monitoringo taškuose 2023 m. tiriamaisiais laikotarpiais skaitinės reikšmės neviršijo aplinkos oro užterštumo normų.

Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis, 2024 m. Ignalinos r. sav. iš viso buvo 231 potencialūs taršos židiniai, iš kurių 107 veikiantys, 91 neveikiantis, 29 sugriauti, 3 rekultivuoti ir 1 rekonstruoti.

Atliekų tvarkymas. Pagal LR atliekų tvarkymo įstatymo nuostatas, pagrindinę atliekų tvarkymo sistemos organizavimo funkciją atlieka savivaldos institucijos. Ignalinos r. sav. atliekų tvarkymo sistema yra sudėtinė Utenos regioninės atliekų tvarkymo sistemos dalis.

UAB „Kompata“ teikia komunalinių atliekų tvarkymo ir administravimo Ignalinos r. sav. gyventojams paslaugas.

Ignalinos r. sav. 2023 m. buvo surinkta 4 417,18 t. komunalinių atliekų, iš kurių 3 081,75 t, arba 69,7 proc., buvo pakartotinai perdirbtos arba panaudotos, 847,16 t, arba 19,1 proc. sudegintos, 488,27 t, arba 11,02 proc. pašalintos. Perdirbtų arba panaudotų atliekų rodiklis atitinka Utenos apskrities vidurkį (65,26 proc.) ir ženkliai viršija šalies atitinkamą rodiklį (49,7 proc.).

2023 m. Ignalinos r. sav. viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimas buvo užtikrintas visiems rajono savivaldybės gyventojams bei visiems savivaldybėje įregistruotiems ūkio subjektams.

Didžiausius bešeimininkų atliekų (49,62 t) kiekius Ignalinos r. sav. teritorijoje sudaro naudotos padangos (29,34 t) ir mišrios statybinės bei griovimo atliekos (20,28 t).

2023 m. Ignalinos r. sav. augo plastiko, popieriaus, metalo ir stiklo pakuočių atliekų surinkimas: lyginant su 2022 m., pakuočių surinkimas išaugo 23,62 proc.

2023 metais rūšiuotų atliekų surinkta 79,0 t daugiau negu 2022 m. Labiausiai išaugo stiklo pakuočių atliekų surinkimas – 64,36 t, kai tuo tarpu plastiko, popieriaus, metalo pakuočių atliekų surinkta stiklo tik 14,64 t daugiau. Tokį stiklo pakuočių atliekų surinkimo didėjimą sąlygojo stiklo pakuočių atliekų iš individualaus srauto augimas 39,48 t.

Ignalinos r. sav. pagal išdalintų rūšiuojamųjų atliekų konteinerių skaičių ir organizacijų nustatytą normą 2023 m. viso turėjo būti surinkta 588,702 t, tačiau planas neįgyvendintas ir surinkta

175,282 t mažiau.

Siekiant gerinti rūšiuojamųjų atliekų surinkimą bei užtikrinti rūšiuojamųjų atliekų surinkimą, Ignalinos r. sav. iš viso individualių namų gyventojams buvo išdalinti 2 163 vnt. 240 I talpos konteineriai, skirti plastiko, popieriaus, metalo pakuočių atliekoms ir 3 264 vnt. 240 I talpos konteineriai skirti stiklo pakuočių atliekoms. Išdalinti stiklo pakuočių konteineriai individualių namų gyventojams lėmė surinktų atliekų kiekio padidėjimą.

2023 m. visi Ignalinos rajono gyventojai nemokamai buvo aprūpinti rūšiuotoms atliekoms skirtais konteineriais, buvo pradėta aptarnauti 6 746 vnt. plastiko, popieriaus, metalo pakuotėms ir stiklo pakuotėms skirtus konteinerius.

Savivaldybes teritorijoje surinktos ir netinkamos perdirbti mišrios komunalines atliekos bei kitos atliekos apdoroti vežamos į Utenos regiono atliekų tvarkymo centrą (toliau – URATC).

Mišrių komunalinių atliekų Ignalinos r. sav. 2023 m. iš viso surinkta 2 810,3 t. Lyginant su ankstesniais trijų metų rezultatais, surinktų mišrių komunalinių atliekų kiekis kasmet vis mažėja (8,9 proc.). Tai lėmė ne tik didesnis žmonių sąmoningumas rūšiuoti komunalines atliekas, bet ir visų klientų, turinčių individualius konteinerius, aprūpinimas nemokamais pakuočių konteineriais.

Susidarantys komunalinių atliekų kiekiai mažėja, o toks mažėjimas susijęs tiek su bendru regiono gyventojų skaičiaus mažėjimu, tiek ir su vykdoma bendra atliekų prevencija.

Nors Ignalinos r. sav. maisto (virtuvės) atliekų surinkimo infrastruktūra dar tik diegiama, savivaldybėje maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonės įsigytos 2023 metais įgyvendinant atliekų prevencijos ir tvarkymo programos projektus.

Ignalinos rajono savivaldybė per 2023 m. įsigijo 30 (po 2,3 m³) antžeminių tekstilės atliekų konteinerių.

Energetinė infrastruktūra. Ignalinos r. sav. 2023 metais pagal apibendrintus Lietuvos savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimo balus užėmė 23 vietą šalyje (bendra balų suma – 43,5 balo). 2022 m. Ignalinos r. sav., surinkusi 36,5 balus, buvo 24 vietoje. Galima pastebėti, kad 2019 m. Ignalinos r. sav. pagal apibendrintus darnios energetikos plėtros pažangos vertinimo balus užėmė 38 vietą (balų suma – 22,5).

Vertinant gamintojų saulės elektrinių įrenginių galią, Ignalinos r. sav. saulės gamintojų elektrinių įrenginių galia išaugo nuo 1 724 KW iki 1 931,73 KW, arba 12,0 proc. Paprastų elektros energiją gaminančių vartotojų (pGV) įrenginių galia Ignalinos r. sav. išaugo nuo 204,35 KW (1000 gyventojų) iki 319,57 KW (1000 gyventojų), arba 56,3 proc.

Nemažą pagamintos elektros energijos elektros gamintojai perduoda kitų savivaldybių vartotojams. 2023 m. Ignalinos r. sav. pagamintos elektros energijos kitų savivaldybių vartotojams buvo perduota 1 861 MWh elektros energijos, arba 5,6 proc. daugiau nei 2022 m.

Pagal renovuotų daugiabučių dalį, lyginant su visais iki 1991 m. savivaldybėse pastatytais daugiabučiais, Ignalinos r. sav. 2023 m. užėmė 4 vietą šalyje (renovuota 36,81 proc. daugiabučių). Pirmauja šalies kurortinių miestų Birštono (64,18), Druskininkų (50,88 proc.), Palangos (44,93 proc.) savivaldybės. Pažymėtina, kad 2023 m. Ignalinos r. sav. nebuvo renovuotas nei vienas daugiabutis.

Vertinant savivaldybių energetinį potencialą, labai svarbi vidutinė šilumos kaina savivaldybėje, apskaičiuota lyginant su analogiškos šilumos kainos vidurkiu Lietuvoje. 2023 m. IV ketvirčio vidutinė šilumos kaina Ignalinos r. sav. sudarė 10,36 ct/KWh. Pagal šią kainą Ignalinos r. sav. užėmė 53 vietą šalyje. Lyginant su 2022 m., vidutinė šilumos kaina sumažėjo nuo 26 proc.

Savivaldybių kompetencijai priklauso siekti, kad viešajame transporte būtų naudojamos transporto priemonės, naudojančios atsinaujinančių išteklių energiją, elektromobiliai ir hibridinės transporto priemonės. Taip pat savivaldybės turi skatinti naudoti viešojo transporto sektoriuje, saugomose teritorijose transporto priemones, naudojančias atsinaujinančių išteklių energiją, vandenilį, elektromobilius ir hibridines transporto priemones. Pagal elektromobilių skaičių, tenkantį 1000 gyventojų, Ignalinos r. sav. 2023 m. tarp šalies savivaldybių užėmė 58 vietą (0,537 elektromobilio 1000 gyventojų). Lyginant su 2022 m., Ignalinos r. sav. nukrito per 18 pozicijų. Nežiūrint į žemą elektromobilių skaičius 1000 gyventojų rodiklį, Ignalinos r. sav. pagal įkrovimo stotelių skaičių 1000 gyventojų 2022 m. užėmė 22 vietą (rodiklis – 0,142).

2023 m. Ignalinos r. sav. kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gavo 9,86 proc. asmenų, gyvenančių savivaldybėje. Pagal šį rodiklį Ignalinos r. sav. buvo 39 vietoje tarp šalies savivaldybių. Pažymėtina, kad 2022 m. kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gavo 7,85 proc. asmenų.

Ignalinos r. sav. šilumos energiją gamina ir karštą vandenį ruošia bei tiekia UAB „Ignalinos šilumos tinklai“ ir UAB „Didžiasalio komunalinės paslaugos“.

UAB „Ignalinos šilumos tinklai“ yra vienintelis šilumos ir karšto vandens tiekėjas Ignalinos ir Dūkšto miestuose bei Vidiškių kaime. Nepriklausomų šilumos tiekimo įmonių centralizuotame tinkle nėra. UAB Ignalinos šilumos tinklai eksploatuoja devynias katilines: Ignalinos centrinę katilinę, Vidiškių kaimo, Dūkšto m., Technikos g. katilines, Mielagėnų, Ceikinių, Linkmenų, Rimšės bei Kazitiškio seniūnijų katilines. Visos katilinės gamybai naudoja biokurą.

UAB „Didžiasalio komunalinės paslaugos“ gamina ir tiekia šilumos energiją, o taip pat ruošia ir tiekia karštą vandenį Didžiasalio gyvenvietei. Įmonė Didžiasalyje eksploatuoja 8,4 MW bendro galingumo katilinę. Pagrindinis katilas, kurio galia 3 MW, yra kūrenamas biokuru. Įrengti du rezerviniai skystu kuru kūrenami katilai, kurių galingumas po 2,7 MW. Įmonė eksploatuoja ir prižiūri 3,5 km šilumos tinklų Didžiasalio kaime, prižiūri 39 šilumos punktus taip pat vykdo 33 daugiabučių gyvenamųjų namų ir 7 visuomeninių pastatų Didžiasalio gyvenvietėje šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūrą. 2018 metais buvo baigtas šilumos tiekimo tinklų keitimas naujais Didžiasalio kaime. Pakeista 1592 metrų požeminių šilumos tiekimo tinklų, atnaujinta dalis antžeminių šilumos tiekimo tinklų pastatuose.

Gyventojams tiekama 66,0 proc., kitiems vartotojams – 34,0 proc. šilumos, pagaminamos UAB „Ignalinos šilumos tinklai“ katilinėse. 2023 m. šilumos energija buvo tiekama 1 829 abonentams ir 46 įmonėms Ignalinos mieste, 274 abonentams ir 4 įmonėms Vidiškių kaime, 69 abonentams ir 9 įmonėms Dūkšto mieste. Iš viso šilumos energija tiekama 2 172 abonentams ir 59 įmonėms.

Per 2023 m. bendrovė į tinklus patiekė – 23,3 tūkst. MWh (2022 m. 23,6 tūkst. MWh, 2021 m. – 25,5 tūkst. MWh), pardavė – 19,1 tūkst. MWh (2022 m. – 19,6 tūkst. MWh, 2021 m. – 21,5 tūkst. MWh) šilumos energijos.

Nuostoliai šilumos tinkluose sudarė 4,2 tūkst. MWh (2022 m. – 3,9 tūkst. MWh, 2021 m. – 4,0 tūkst. MWh) ir tai yra 17,9 % nuo bendro pagaminto energijos kiekio.

2023 m. daugiausiai šilumos energijos pagamino Ignalinos CK – 18 374,4 MWh, arba 79 proc. visos Ignalinos rajono savivaldybėje pagamintos šilumos energijos.

Šilumai gaminti katilinėse yra naudojamas biokuras. 2023 metais biokuras (smulkinta mediena, malkinė mediena, medienos granulės) sudarė 100 proc. katilinėse naudoto kuro. 95 proc. sunaudoto biokuro sudaro skiedra.

2022 – 2023 m. m. UAB „Ignalinos šilumos tinklai“ tiekama šilumos kaina pagal atskirus laikotarpius visada buvo aukštesnė nei Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos skelbiami Lietuvos CŠT įmonių šilumos vidutiniais šilumos kainų rodikliai.

UAB „Didžiasalio komunalinės paslaugos“ pagaminta šilumos energija ir karštas vanduo tiekiamas penkiasdešimt aštuoniems objektams, iš kurių: 33 daugiabučiai 2–5 aukštų gyvenamieji namai, 2 individualūs namai ir 13 įmonių ir organizacijų. Iš viso šildomas plotas yra 60 tūkst. m². 2023 m. bendrovė pagamino 8,89 tūkst. MWh šilumos energijos.

Inžinerinė infrastruktūra. Gyventojų aprūpinimas geriamojo vandens tiekimo paslaugomis, geriamojo vandens kokybės užtikrinimas kaimiškuose ir didele teritorine sklaida pasižyminčiuose rajonuose, kuriems priskiriama ir Ignalinos r. sav. yra sudėtingas, nes vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų plėtra reikalauja didelių investicijų. Siekiant užtikrinti, kad kuo daugiau gyventojų būtų aprūpinami centralizuotai tiekiamu geriamuoju vandeniu ir turėtų galimybes centralizuotai tvarkyti nuotekas, būtina įgyvendinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą.

Ignalinos r. savivaldybė priskiriama prie mažo gyventojų tankumo savivaldybių grupės, kurioje didžiojoje dalyje gyvenviečių centralizuotųjų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo sistemų įrengimas dėl ypač didelės įrengimo ir išlaikymo kainos yra ne tik ekonomiškai neracionalus sprendinys, bet ir dėl per mažo gyventojų skaičiaus daugelyje gyvenviečių nėra tinkamas finansuoti ES lėšomis.

Pagal 2021–2027 m. ES finansinio laikotarpio metu projektams keliamus reikalavimus, įgyvendinant vandentvarkos sektoriaus plėtrai skirtus projektus, prioritetas skiriamas gyvenvietėms, kuriose yra ne mažiau kaip 200 gyventojų, ir kurių (nevertinant miesto statusą turinčių gyvenviečių) Ignalinos r. sav. yra tik 5, viešųjų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo paslaugų prieinamumas Ignalinos r. sav. teritorijoje išlieka labai ribotas.

Ignalinos r. sav. 2023 m. vandens tiekimo paslaugomis naudojosi 72,2 proc. visų gyventojų, centralizuotai tvarkomų nuotekų paslaugomis naudojosi 53,5 proc. visų rajono gyventojų.

UAB „Ignalinos butų ūkis“ ir UAB „Didžiasalio komunalinės paslaugos“ yra licencijuotos geriamojo vandens tiekėjos ir nuotekų tvarkytojos Ignalinos r. sav. teritorijoje. Viso Ignalinos r. sav.

eksploatuojama 346,3 km vandentiekio ir 122 km nuotekų tinklų. UAB „Ignalinos butų ūkis“ eksploatuoja 37 vandenvietes, iš jų dvi miestuose – Ignalinoje ir Dūkšte, ir 35 kaimo gyvenvietėse, 18 vandens gerinimo įrenginių, 16 nuotekų valymo įrenginių, iš jų du miestuose – Ignalinoje ir Dūkšte, 14 kaimo gyvenvietėse. 2023 m. pabaigoje bendrovė eksploatavo 313,5 km vandentiekio tinklų ir 115,5 km nuotekų tinklų. Bendrovės paslaugomis besinaudojančių vartotojų skaičius yra 5 365, iš kurių 3 917 vartotojų tiekiamas ir vanduo, ir tvarkomos nuotekos, 1416 vartotojų tiekiamas tik vanduo, 32 vartotojams – tik centralizuotai surenkamos nuotekos. Bendrovės paslaugomis naudojasi 165 abonentai (įmonės). 2023 m. prie vandentiekio ir nuotekų tinklų prisijungė 10 naujų vartotojų.

UAB „Didžiasalio komunalinės paslaugos“ tiekia geriamąjį vandenį ir tvarko nuotekas Didžiasalio gyvenvietės ir 10 kaimų gyventojams bei organizacijoms. Bendrovė eksploatuoja 8 vandentiekio tinklus, kurių vamzdynų ilgis yra 32,8 km ir 6,5 km nuotekų tinklų, įvadų skaičius – 395 vnt.

2023 m. buvo pakelta 566,48 tūkst. m³ geriamojo vandens, vartotojams pateikta 302,58 tūkst. m³. Nuostoliai sudarė 234,16 tūkst. m³, arba 41,3 proc. pakelto geriamojo vandens kiekio. 2022 m. pakelto geriamojo vandens kiekio nuostoliai sudarė 26,5 proc. Pagrindinė nuostolių susidarymo priežastis – nerenovuoti vandentiekio tinklai, dėl to kylančios avarijos. Didžiausia vandens nuostolių dalis tenka kaimams, kuriuose vandentiekio tinklai nebuvo atnaujinti keturiasdešimt ir daugiau metų, turintiems mažai vartotojų, iš kurių didelė dalis yra sezoniniai vartotojai. Mažas vartotojų skaičius (dėl informacijos apie problemas pateikimo) mažina avarijų nustatymo ir likvidavimo operatyvumą.

2023 m. buvo surinkta 493,0 tūkst. m³ nuotekų, iš kurių realizuota 205,3 tūkst. m³, arba 41,6 proc. Nuotekų infiltracijos kiekiui įtaką daro aplinkos faktorius – paviršinės nuotekos (lietaus vanduo, gruntiniai vandenys).

Nepriklausomai nuo mažėjančio gyventojų (paslaugos gavėjų) skaičiaus, didelių investicijų poreikio ar ribotų ES paramos panaudojimo galimybių, nagrinėjamos paslaugos poreikis ilgalaikėje perspektyvoje išliks ir toliau ypatingai aktualus, kadangi vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslauga yra viena iš bazinių esminių teikiamų viešųjų paslaugų, kuria siekiama užtikrinti kasdienius vietos gyventojų poreikius. Viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų teikėjo funkcijoms, paslaugos kokybei ar sudėčiai gyventojų skaičiaus pokytis įtakos neturi, kadangi paslaugų teikėjas privalo užtikrinti, kad teikiamos paslaugos atitiktų nustatytus teisės aktų reikalavimus ir būtų užtikrintas šių paslaugų prieinamumas bei nepertraukiamumas

Transporto infrastruktūra ir susisiekimas. Gerai išplėtotą kelių infrastruktūrą yra vienas iš svarbiausių veiksnių, lemiančių regiono ir savivaldybės ekonominę ir socialinę raidą.

Ignalinos r. sav. automobilių tinklo karkasą formuoja 6 krašto keliai ir jų dalys bei 36 rajoniniai keliai ir jų dalys. Magistralinių kelių, kertančių savivaldybės teritoriją, nėra. Ignalinos r. sav. teritorijoje taip pat praeina geležinkelio atkarpa Vilnius–Turmantas bei tarptautinis geležinkelio maršrutas Sankt Peterburgas–Varšuva. Ignalinos rajone yra vienas oro transporto infrastruktūros objektas – Ignalinos aerodromas, įsikūręs Didžiasalio k., Ignalinos sen. Pagrindinė aerodromo paskirtis – aviacinio turizmo plėtotė.

Savivaldybės kelių tinklą sudarė valstybinės ir vietinės reikšmės keliai. Ignalinos r. sav. teritorijoje 2023 m. pabaigoje automobilių kelių ilgis sudarė 1 460 km, iš kurių 509 km, arba 34,8 proc. sudaro valstybinės reikšmės keliai, 951 km, arba 65,2 proc. – vietinės reikšmės keliai.

Kelių su danga ilgis Ignalinos r. sav. teritorijoje 2023 m. pabaigoje sudarė 1 189 km, arba 81,4 proc. visų automobilių kelių. Vietinės reikšmės kelių su danga ilgis sudarė 680 km, arba 46,6 proc. Ignalinos r. sav. visų esančių kelių. Tarp visų vietinės reikšmės kelių Ignalinos r. sav. teritorijoje keliai su danga sudarė 71,5 proc.

Kelių su patobulinta danga ilgis Ignalinos r. sav. teritorijoje 2023 m. pabaigoje sudarė 435 km., arba 29,8 proc. visų savivaldybės teritorijoje esančių automobilių kelių. Tarp kelių su patobulinta danga didžioji dalis (78,8 proc.) yra valstybinės reikšmės keliai. Vietinės reikšmės keliai su patobulinta danga sudaro 93 km, arba 21,2 proc. visų Savivaldybės teritorijoje esančių automobilių kelių su patobulinta danga.

Bendras žvyro kelių ilgis Ignalinos r. sav. 2023 m. sudarė 754 km, arba 51,6 proc.. Tarp žvyro kelių 166 km, arba 22,0 proc. sudaro valstybinės reikšmės rajoniniai keliai bei vietinės reikšmės keliai – 588 km, arba 78,0 proc. visų žvyro kelių Savivaldybėje.

Grunto kelių ilgis Ignalinos r. sav. 2023 m. sudarė 271 km, arba 18,6 proc. visų automobilių kelių Ignalinos r. sav. teritorijoje. Visi grunto keliai yra vietinės reikšmės keliai.

Per pastaruosius 2019–2023 m. bendras kelių ilgis Ignalinos r. sav. sumažėjo 3,0 proc. dėl vietinės reikšmės kelių sumažėjimo. Vietinės reikšmės kelių su danga Ignalinos r. sav. sumažėjo nuo 758,0 km 2019 m. iki 680,0 km 2023 m., arba 10,1 proc.

Per minėtą laikotarpį stebimas bendras kelių su patobulinta danga ilgio sumažėjimas 5 km., vietinės reikšmės kelių su patobulinta danga mažėjant nuo 113,0 km iki 93,0 km, arba 17,7 proc., kai valstybinės reikšmės kelių ilgis išaugo 16,0 km. arba 4,9 proc.

Žvyro kelių ilgis per pastaruosius 2019–2023 m Ignalinos r. sav. sumažėjo 73,0 km. arba 9,8 proc., iš kurių 16,0 km sumažėjo valstybinės reikšmės žvyro kelių ilgis ir 57,0 km – vietinės reikšmės kelių ilgis.

Atsižvelgiant į kelių dangos rodiklius Ignalinos r. sav., galima teigti, jog didžiausias susisiekimo infrastruktūros trūkumas Ignalinos rajone yra didelis žvyrkelių skaičius. Tai rodo, jog kelių būklę tikslinga tobulinti.

Ignalinos rajono savivaldybėje valstybinių kelių priežiūrą ir eksploataciją vykdo VĮ „Utenos regiono keliai“.

VDA duomenimis, 2023 m. dviračių takų ilgis metų pabaigoje Ignalinos r. sav. sudarė 6,3 km ir per 2019–2023 metų laikotarpį išaugo 18,8 proc.

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, Ignalinos r. sav., kaip ir šalyje bei Utenos apskrityje, didžiausią transporto priemonių dalį 2023 m. sudarė lengvieji automobiliai. 2023 m. pabaigoje Ignalinos r. sav. buvo registruoti 8 148 lengvieji automobiliai. Lyginant su 2019 m., jų skaičius išaugo 11,2 proc.. Svarbu pažymėti, kad per analizuojamus paskutinius 5 metus gyventojų skaičius Ignalinos r. sav. sumažėjo 11,5 proc.

2019–2023 m. lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 1 000–iui gyventojų, augo tiek šalyje, tiek Utenos apskrityje, tiek Ignalinos r. sav. (atitinkamai 10,9 proc., 11,7 proc., 13,0 proc.). 2023 m. Ignalinos r. sav. 1 000–iui gyventojų teko 574 lengvieji automobiliai. Šis rodiklis buvo mažesnis nei Utenos apskrities (582), tačiau didesnis nei šalyje (517). Lyginant su kitomis analizuojamomis Utenos apskrities savivaldybėmis, Ignalinos r. sav. šis rodiklis buvo vienas mažiausių ir viršijo tik Visagino sav. (406 individualūs lengvieji automobiliai 1 000–iui gyventojų) rodiklį.

Nuo 2023 m. sausio 1 d., reorganizavus uždarają akcinę bendrovę Ignalinos autobusų parką ir uždarają akcinę bendrovę „Ignalinos vanduo“ prijungimo būdu prie uždarnosios akcinės bendrovės Ignalinos butų ūkio, UAB Ignalinos butų ūkis perėmė uždarnosios akcinės bendrovės „Ignalinos vanduo“ ir uždarnosios akcinės bendrovės Ignalinos autobusų parko turta, teises ir pareigas ir tęsia jų veiklą.

Bendrovės Transporto skyrius organizuoja autobusų eismą vietinio susisiekimo maršrutais, užsakomaisiais ir specialiaisiais reisais. Iš viso 2023 metais bendrovės autobusai, veždami keleivius, nuvažiavo 629 316 kilometrų. Ridos didžiausia dalis teko vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo maršrutams.

2023 m. reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais Bendrovė pervežė 75,0 tūkst. keleivių, t. y. 15,0 tūkst. keleivių daugiau nei 2022 m. Vietinio reguliaraus susisiekimo kelių transporto maršrutais pervežta 72,2 tūkst. keleivių, užsakomaisiais ir specialiaisiais reisais – 2,8 tūkst. keleivių.

2023 m. gruodžio 31 d. duomenimis, aptarnauta 30 vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo maršrutų.

2023 m. bendrovė turėjo 15 transporto priemonių, iš kurių 14 yra autobusai: 14 autobusų eksploatuota vietinio susisiekimo maršrutuose, specialiuose ir užsakomuosiuose reisuose. Turimas autobusų kiekis užtikrina nepertraukiamą paslaugos teikimą.

Analizuojamu 2019–2023 metų laikotarpiu Lietuvoje ir Utenos apskrityje autobusais vežamų keleivių skaičius ženkliai sumažėjo. Tam, pirmoje eilėje, didžiausią įtaką padarė pandemijos COVID–19 metu priimti judėjimo viešuoju transportu bei judėjimo tarp savivaldybių apribojimai. 2020 m. Ignalinos r. sav. stebimas bendro keleivių vežimo kelių transportu sumažėjimas beveik 2,31 karto, lyginant su 2019 m.. 2023 m. keleivių vežimas kelių transportu sudarė 35,2 proc. bendro pervežamų 2019 m. keleivių skaičiaus.

Vidutiniškai vienam gyventojui tenkančių kelionių autobusais skaičius 2019–2023 m. sumažėjo nuo 7 iki 3, t. t. daugiau nei du kartus. Vidutiniškai vienam gyventojui tenkančių kelionių autobuso parko autobusais skaičius per analizuojamą laikotarpį sumažėjo dar labiau ir 2023 m. siekė tik 14,3 proc. buvusio 2019 metų rodiklio. Pažymėtina, kad vienam gyventojui tenkančių kelionių autobusais rodikliai yra žemiausi tarp Utenos apskrities savivaldybių.

Atliktos Ignalinos rajono savivaldybės gyventojų nuomonės tyrimo duomenimis, tarp

pagrindinių gyvenamosios vietovės nepatrauklumą sąlygojančių veiksnių net 63,6 proc. visų respondentų pažymėjo prastus kelius, tarp savivaldybės teikiamų viešųjų paslaugų susisiekimo paslaugos gavo prasčiausią įvertinimą (2,7 balo iš 5 galimų). Tarp Ignalinos r. sav. esamų viešojo transporto paslaugų ir aukščiausiu balu (3,8 balo) buvo įvertintas susisiekimo geležinkelio transportu paslaugos.

Prastą įvertinimą respondentai suteikė ir pėsčiųjų ir dviračių takų plėtrai – 2,8 balo iš 5 galimų.

Pagal 28,7 proc. respondentų pagrindinė priežastis, kuri skatina gyventojus keliauti nuosavu transportu, yra tai, kad, keliaudami nuosavu transportu, jie sugaišta mažiau laiko, nei keliaudami viešuoju transportu. Daliai tyrime dalyvavusių gyventojų keliavimas nuosavu transportu yra įprastas būdas (20,3 proc.), dalis (18,1 proc.) nurodė, kad nėra patogaus viešojo transporto.

Kaip pagrindinį motyvą persėsti iš nuosavo automobilio į viešąjį transportą respondentai nurodė patogų autobusų grafiką (35,2 proc. visų respondentų). Kitas reikšmingas motyvas, skatinantis naudotis viešuoju transportu, yra patogūs maršrutai.

Atlikus Ignalinos r. sav. aplinkos apsaugos ir inžinerinės infrastruktūros sritys pagrindinių vidinių ir išorinių veiksnių analizę, buvo nustatytos pagrindinė sritys problema ir esminės jos priežastys.

Pagrindinė sritys problema yra **nepakankamai tvariai vystoma inžinerinė infrastruktūra bei gyvenamoji aplinka.**

Šią pagrindinę problemą sąlygojančios esminės priežastys:

- *Nepakankama gyvenamosios aplinkos kokybė, neužtikrinta darni savivaldybės teritorijos plėtra, kraštovaizdžio ir ekosistemų išsaugojimas.*
- *Nepakankamai išvystyta inžinerinė infrastruktūra, ypač atokesnėse vietovėse.*
- *Nepakankamai taikomi žiedinės ekonomikos principai, menkas gyventojų aplinkosauginis sąmoningumas.*
- *Nepakankamas atsinaujinančios ir alternatyvios energetikos naudojimas viešajame sektoriuje.*
- *Prasta išvystyta susisiekimo infrastruktūra, nepakankamai išvystyti darnaus judumo būdai.*

7. VALDYMAS

Administracija. Ignalinos r. sav. administracijos struktūrą sudaro 11 skyrių ir 2 specialistai, neįeinantys į struktūrinius padalinius. Ignalinos rajono savivaldybės administracijos struktūroje buvo 12 seniūnijų. Centralizuotoje vidaus audito tarnyboje 2023 metais darbuotojų nebuvo.

2024 m. spalio 1 d. Ignalinos r. sav. administracijoje dirbo 169 darbuotojai. Lyginant su 2023 m., darbuotojų skaičius išaugo 4 proc. Vidutinis darbo užmokestis 2024 m. rugsėjo mėn. sudarė 1 749,0 Eur, ir lyginant su 2023 m. išaugo 13,0 proc. Vidutinio darbo užmokesčio vidurkis, lyginant su sektoriaus vidurkiu, sudaro 81,0 proc. Vidutinis moterų darbo užmokestis sudaro 1 739,0 Eur, vyrų – 1 700,0 Eur, t.y. moterų vidutinis darbo užmokestis 2,2 proc. yra didesnis nei vyrų.

2024 m. Ignalinos r. sav. disponavo 36 transporto priemonėmis.

Plečiantis interneto ir kitų elektroninių paslaugų tinklų, ypač mobiliųjų technologijų, prieinamumui ir naudojimui, Ignalinos r. sav. administracija daugelį paslaugų perkelia į elektroninę erdvę, diegia e. demokratijos plėtrą skatinančius įrankius ir pan.

Visa informacija, reikalinga Ignalinos r. sav. administravimo funkcijoms atlikti, sukaupta ir saugoma elektroniniu pavidalu. Daugelis darbo vietų kompiuterizuotos tiek Ignalinos r. sav. administracijoje, tiek biudžetinėse įstaigose, t. y. vadovams sudaryta galimybė vadovauti iš savo kompiuterizuotų darbo vietų, o darbuotojams – kaupti informaciją pagal savo atliekamas funkcijas.

Ignalinos r. sav. administracija aktyviai siekia didesnės gyventojų įtraukties į rajono gyvenimą, vystymą, valdymą. Savivaldybė informuoja visuomenę apie savivaldybės administracijos veiklą svarbiausias aktualijas pateikdama įvairiomis žiniasklaidos priemonėmis: rajono ir respublikinėje spaudoje, interneto dienraščiuose, Savivaldybės svetainėje, paskyrose socialiniuose tinkluose „Facebook“ ir „Instagram“. Ignalinos r. sav. administracijos pirminės komunikacijos priemonė – institucijos internetinis puslapis www.ignalina.lt.

Ignalinos rajono seniūnijos neturi atskirų, individualių internetinių puslapių. Vietoj to, kiekvienai seniūnijai skirta atskira skiltis savivaldybės tinklalapyje, kur pateikiama aktuali informacija, kontaktai, darbo laikas, naujienos ir kita visuomenei naudinga informacija.

Vis didesnę vietą šiuolaikiniame gyvenime užima socialiniai tinklai. Socialiniai tinklai tampa vis patogesniu įrankiu valdžiai tiesiogiai bendrauti su piliečiais internetinėje erdvėje, kur patogų ne tik pateikti aktualijas, bet ir paklausti, diskutuoti, išklausti, išgirsti, pamatyti. Socialiniai tinklai ir patiems gyventojams šiandien yra vienas patraukliausių mechanizmų dėl prieinamumo, patogaus naudojimo. Savivaldybės „Facebook“ profilis turi apie 8,9 tūkst. stebėtojų (2022 m. buvo 6,6 tūkst.). Reaguojama į komentarus, profilio susirašinėjimo paskyroje užduodama nemažai klausimų, į kuriuos atsakoma tuoj pat, arba, jei reikia kitų specialistų pagalbos, kitą dieną.

Savivaldybės Instagram profilį stebi apie 900 sekėjų.

Per Youtube kanalą Ignalinos r. sav. posėdžių transliacijas 2023 m. stebėjo apie 5 300 prisijungusių asmenų, registruoti 159 prenumeratoriai.

NVO ir bendruomeninės organizacijos. 2023 metų duomenimis Ignalinos r. sav. 2023 m. veikė 34 bendruomenės.

Ignalinos r. sav. veikia dvi vietos veiklos grupės: asociacija Ignalinos rajono vietos veiklos grupė (toliau – IRVVG), vienijantis 37 narius, ir asociacija Ignalinos miesto vietos veiklos grupė (toliau – IMVVG).

IRVVG parengė ir įgyvendina projektą „Ignalinos rajono vietos plėtros strategija 2023–2029 m.“ kurios pagrindinė tema – vystyti Ignalinos kraštą tausojant gamtinę aplinką bei plėtojant sidabrinę ekonomiką. Strategijos įgyvendinimo biudžetas – 1 406 353,2 Eur.

IMVVG parengė ir įgyvendina projektą „Ignalinos miesto 2024–2029 metų vietos plėtros strategija“, kurios tikslas – mažinti socialiai pažeidžiamų grupių socialinę atskirtį skatinant jų aktyvią įtrauktį į bendruomenines veiklas, gerinant jiems teikiamas paslaugas ir gerinant socialinę–ekonominę situaciją Ignalinos mieste. Strategijos įgyvendinimo biudžetas – 791 163,86 Eur.

Jaunimas. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2023 m. pabaigoje Ignalinos rajone gyveno 2 072 jauni žmonės (jauni žmonės yra 14–29 metų amžiaus grupei priklausantys asmenys): 968 merginos ir 1 104 vaikinai. Tai sudarė 15,0 proc. bendro gyventojų skaičiaus rajone. Tik 36 procentai dirbančių jaunuolių dirba pagal specialybę. Tai lemia itin mažas jaunuolių domėjimasis profesija. Pagrindinės to priežastys – darbas pagal specialybę būtų mažiau apmokamas, arba, kad ne pagal įgytą specialybę pradėjo dirbti dar studijuodami.

Ignalinos rajono savivaldybėje daugiausiai yra mokyklinio amžiaus jaunimo, nes vyresni – baigę mokslus, išvažiuoja į kitus miestus studijuoti, o vėliau ten ir įsidarbina. Tik labai maža dalis jaunuolių sugrįžta gyventi į Ignaliną.

2023 metais buvo 8 akredituotos jaunimo savanorius priimančios organizacijos, kuriose priimami ilgalaikiai savanoriai 6 mėnesių laikotarpiui. 2023 m. Ignalinos rajone į JST užsiregistravo 7 jaunuoliai, kurie įvykdė JST programą.

2023 metais Ignalinos rajone sėkmingai įgyvendinta Jaunimo vasaros užimtumo ir integracijos į darbo rinką programa. Programoje dalyvavo 9 darbdaviai ir 19 jaunuolių: 14 merginų ir 5 vaikinai. Kompensacijoms išmokėta beveik 9,3 tūkst. Eur savivaldybės biudžeto lėšų.

Ignalinos rajone veikia dvi jaunimo organizacijos, keturios neformaliosios grupės (ir viena su jaunimu dirbanti organizacija (toliau – SJDO) – Lietuvos gynybos, kultūros ir švietimo asociacija, kurios prisideda prie jaunimo politikos formavimo.

Apklausoje duomenimis, 43,0 procentus Ignalinos rajono savivaldybės jaunimo galima priskirti žemai politinio–pilietinio aktyvumo kategorijai. Daugumos respondentų aplinkos politinio–pilietinio aktyvumo apraiškos yra vidutiniškos. Dviejų trečdalių jaunuolių požiūrio į politiką negatyvumas yra vidutiniškas. 77,0 procentams apklaustųjų buvo nustatytas žemas pilietiškumo–labdaringumo lygis.

Į nevyriausybinę organizacijų veiklą įsitraukia vos 4,0 procentai jaunimo. Tai rodo itin mažą motyvacijos lygį dalyvauti NVO veikloje.

2023 m. Lietuvos jaunimo reikalų tarybos sudaromame darbo su jaunimu srities įgyvendinimo savivaldybių reitinge pagal rekomenduotų jaunimo politikos užduočių įgyvendinimo rezultatus Ignalinos r. sav. buvo įgyvendinta 50,0 proc. rekomendacijų. Tai vienas iš prasčiausių rezultatų tarp vertinamų savivaldybių. Jaunimo dalyvavimo, įgalinimo ir atstovavimo srities įgyvendinimo savivaldybių reitinge Ignalinos r. sav. užėmė 32 vietą, savanoriškos veiklos įgyvendinimo savivaldybių reitinge – 39 vietą. Darbo su jaunimu srities įgyvendinimo savivaldybių reitinge Ignalinos r. savivaldybė užėmė 51 vietą.

Viešasis saugumas. Viešasis saugumas – tai asmens ir visuomenės interesų apsauga nuo nusikalstamų kėsinių ir gaisrų, technologinių avarijų ar gaivalinių nelaimių.

Per 2019–2023 m. užregistruotų nusikaltimų, baudžiamųjų nusižengimų skaičius Ignalinos r. sav. išaugo 9,5 proc.

2023 m. Ignalinos r. sav. užregistruotų nusikalstamų veikų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų (1 903) buvo didžiausias tarp Utenos apskrities savivaldybių, savo reikšme viršijo kaip Utenos apskrities (1 356), taip ir šalies vidurkį (1 566). Per 2019–2023 m. stebimas šio rodiklio augimas 14,5 proc.

2023 m. Ignalinos r. sav. užregistruotų nusikaltimų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų (1 672) buvo didžiausias tarp Utenos apskrities savivaldybių, savo reikšme viršijo kaip Utenos apskrities (1 173), taip ir šalies vidurkį (1 270). Per 2019–2023 m. stebimas šio rodiklio augimas 5,8 proc.

Nepilnamečių padarytų nusikalstamų veikų skaičius Ignalinos r. sav. per 2019–2023 m. sumažėjo nuo 10 iki 1.

Nepilnamečių, įtariamų padarius nusikalstamas veikas, skaičius, tenkantis 100 tūkst. 14–17 metų amžiaus vaikų Ignalinos r. sav. 2023 m. rodiklis (221) yra dvigubai mažesnis už Utenos apskrities vidutinį rodiklį (487), per 2019–2023 m. laikotarpį stebimas šio rodiklio mažėjimas daugiau nei 6 kartus.

Policijoje užregistruotų pranešimų dėl smurto artimoje aplinkoje skaičius per 2019–2023 metus išlieka gana stabilus (vidutiniškai 492 pranešimai per metus). 2023 m. tai sudarė 22,1 proc. visų užregistruotų nusikaltimų.

Policijos pareigūnų skaičiaus, tenkančio 100 tūkst. gyventojų rodiklis (279) Ignalinos r. sav. yra mažesnis nei Utenos apskrities vidurkis (294).

Priešgaisrinę apsaugą Ignalinos r. sav. vykdo biudžetinė įstaiga Ignalinos rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba. Tarnyba disponuoja 4 specialios paskirties automobiliais, 2023 m. tarnyboje dirbo 55 darbuotojai.

2023 m. Ignalinos r. sav. užregistruoti 28 gaisrai. Lyginant su 2019 m., gaisrų skaičius Ignalinos r. sav. sumažėjo 40,1 proc. Žuvusiųjų gaisruose skaičius per minėtą laikotarpį sumažėjo nuo 3 iki 1 asmens.

Savivaldybės priešgaisrinės tarnybos ugniagesių komandos per 2023 metus 227 kartus buvo išvykusios pagal iškvietimą ekstremalių įvykių likvidavimui. Dalis išvykimų buvo į gretimų savivaldybių teritorijas.

Kelių eismo įvykių, kuriuose nukentėjo žmonės skaičius Ignalinos r. sav. 2019–2023 m. sumažėjo nuo 17 iki 11, tai vienas iš geriausių rodiklių Utenos apskrityje.

Kaip rodo Ignalinos r. sav. gyventojų nuomonės tyrimo rezultatai, 76,5 proc. rajono gyventojų jaučiasi pakankamai saugiau, o 18,2 proc. – labai saugiai savo gyvenamojoje teritorijoje. Kaip labiausiai nesaugumą gyvenamojoje vietovėje sąlygojančius veiksniai respondentai įvardino nesutvarkytus kelius, gatves, šaligatvius ar jų nebuvimą, apsvaigusiuoju nuo alkoholio ar narkotinių medžiagų asmenis, priešiškos šalies kaimynystę. Aukštas bendro nusikalstamumo lygis bei migrantų antplūdžiai kaip nesaugumą sąlygojantys veiksniai buvo įvardinti mažiausiais balais.

Respondentai geriausiai įvertino priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, policijos darbą. Bendra kriminogeninė padėtis savivaldybės teritorijoje buvo įvertinta 3,8 balo.

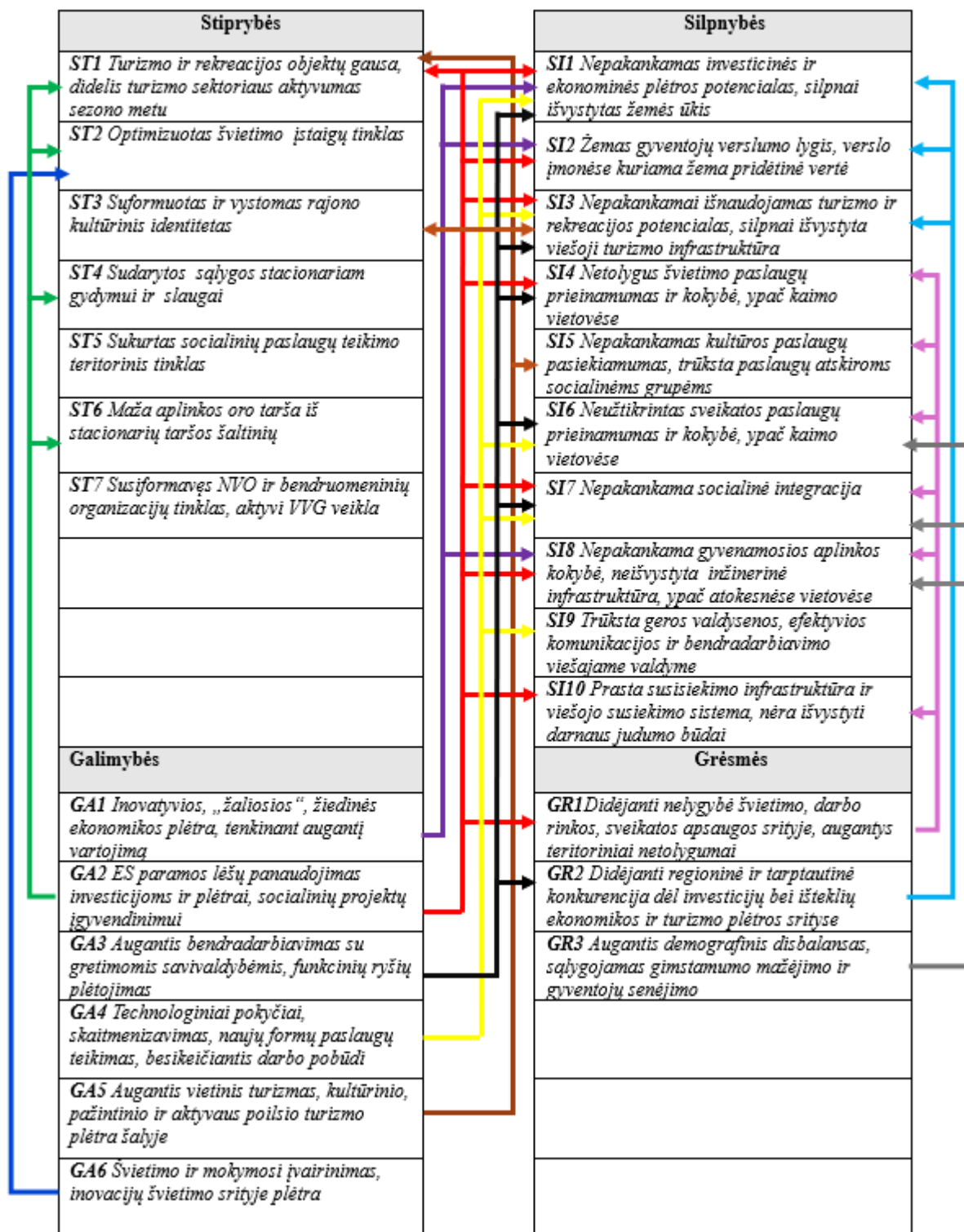
Atlikus Ignalinos r. sav. valdymo srities pagrindinių vidinių ir išorinių veiksnių analizę, buvo nustatytos pagrindinė valdymo srities problema ir esminės jos priežastys.

Pagrindinė srities problema yra **nepakankamas vietos savivaldos efektyvumas.**

Šią pagrindinę problemą sąlygojančios esminės priežastys:

- *Savivaldybės administracijos ištekliai valdomi nepakankamai efektyviai.*
- *Trūksta bendradarbiavimo tarp savivaldos institucijų ir nevyriausybinių sektorių.*
- *Žemas jaunimo socialinis aktyvumas.*
- *Nepakankamas pasirengimas ekstremalių situacijų valdymui ir viešojo saugumo užtikrinimas.*

Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (toliau – SSGG) analizė

Problema „Žemas ekonominio aktyvumo lygis, nepakankama gyvenamosios aplinkos kokybė“ sąlygoja priežastys, kurias pašalinus arba susilpninus jų poveikį būtų paskatinta ekonominė plėtra ir užtikrintas teritorijų vystymas rajono savivaldybėje.

Silpnybę **SI1** „Nepakankamas investicinės ir ekonominės plėtros potencialas, silpnai išvystytas žemės ūkis“, sąlygojamą investicijoms tinkamų, turinčių reikiamą inžinerinę ir susisiekimo infrastruktūrą pramoninių–komercinių teritorijų bei sklypų trūkumo, teigiamai paveiks inovatyvios, „žaliosios“, žiedinės ekonomikos plėtra, tenkinant augantį vartojimą (**GA1**), o taip pat ES paramos lėšomis finansuojami

projektai, skirti tinkamai susisiekimui ir inžinerinei infrastruktūrai sukurti esamose pramoninėse teritorijose ar investicijoms tinkamuose sklypuose (GA2). Šios iniciatyvos yra pradėtos įgyvendinti pagal funkcinės zonos VIZA strategijos įgyvendinimo veiksmų planą, užtikrinant bendradarbiavimą tarp funkcinės zonos savivaldybių, siekiant geriau panaudoti turimą investicinį potencialą ir pritraukti investuotojus. Siekiant padidinti investicinį patrauklumą savivaldybėje, būtina skatinti verslo atstovus pasinaudoti teikiama ES, nacionaline parama ir lengvatomis verslo skaitmenizavimui, socialinės atsakomybės, žaliosios ir žiedinės ekonomikos plėtrai (SI2).

Teigiamą poveikį silpnybei SI2 „Žemas gyventojų verslumo lygis, verslo įmonėse kuriama žema pridėtinė vertė“ suteiktų inovatyvios, aukštą pridėtinę vertę kuriančios ekonomikos plėtra, o taip pat siekiant patenkinti vis augančių produktų ir paslaugų paklausą (GA1), tuo pačiu pasinaudojant savivaldybės stiprybę ST1 – dideliu turizmo sektoriaus aktyvumu, ypač turizmo sezono metu, skatinant turizmo paslaugų vartojimą. Technologiniai pokyčiai, paslaugų sektoriaus plėtra (GA4) inspiruoja verslumo tendencijas, kuriose aktyviai reiškiasi jaunimas, o tai teigiamai įtakotų verslumo lygio augimą ir tvarių, aukštos pridėtinės vertės verslų atsiradimą, švelnintų silpnybės SI2 pasireiškimą. Neigiamą poveikį investicinei ir verslo plėtrai gali turėti augantys teritoriniai, darbo rinkos netolygumai (GR1), susiję su maža kvalifikuotos darbo jėgos pasiūla, ribotomis kvalifikacijos ir kompetencijų kėlimo galimybėmis dėl prastų kvalifikacijos įgijimo ir perkvalifikavimo galimybių regione.

Aktyvi vietos veiklos grupių (VVG) veikla Ignalinos rajone (ST7) sudaro prielaidas teigiamai skatinti gyventojų verslumo ugdymą, teikti pagalbą siekiant pasinaudoti finansinės ir institucinės paramos elementais, o ES lėšų panaudojimas investicijoms bei plėtrai (GA2) prisidėtų prie verslumo ir verslo konkurencingumo augimo.

Savivaldybei būdinga turizmo ir rekreacijos objektų gausa, didelis turizmo sektoriaus aktyvumas sezono metu (ST2) yra savivaldybės stiprybė, kurią teigiamai paveiks šių objektų prieinamumui ir lankymui gerinti skiriamos ES paramos lėšos (GA2), augantis turizmo, ypač vietinio, paslaugų vartojimas (GA5).

Turizmo ir rekreacijos objektų atnaujinimas ir įveiklinimas prisidės prie geresnio turizmo potencialo panaudojimo, kas itin aktualu siekiant mažinti pasireiškančią silpnybę SI3, ypač pasinaudojant galimybe kurti gamtinio ir aktyvaus turizmo (GA5) turistinius produktus. Nepakankamai išnaudojamą turizmo ir rekreacijos potencialą (SI3) teigiamai įtakos augantis bendradarbiavimas ypač turizmo srityje su gretimomis savivaldybėmis, funkcinį ryšių plėtojimas (GA3), kurio pagrindu bus plėtojama skaitmeninė turizmo rinkodara, virtualių turų bei skaitmeninių turizmo produktų kūrimas. Aktyvus poveikis rajono ekonominei plėtrai ir turizmo sričiai per atsiveriančias galimybes (GA2, GA3, GA5) galės iš dalies kompensuoti neigiamą tokių grėsmių kaip augantys teritoriniai netolygumai (GR1), didėjanti regioninė ir tarptautinė konkurencija dėl investicijų ir išteklių turizmo plėtros srityje (GR2) poveikį.

Problema „Netolygus švietimo ir kultūros paslaugų prieinamumas ir kokybė“ sąlygojančios priežastys yra netolygus švietimo prieinamumas ir kokybė, ypač kaimo vietovėse (SI4), nepakankamas kultūros paslaugų pasiekiamumas, paslaugų stygius atskiroms socialinėms grupėms (SI5). Silpnybės SI4 šalinimui teigiamą įtaką turės technologiniai pokyčiai ir skaitmenizavimas, naujų formų paslaugų teikimas (GA4), švietimo ir mokymosi įvairinimas, inovacijų švietimo srityje plėtra (GA6), kurie padidins švietimo paslaugų prieinamumą, prisidės prie mokymosi rezultatų gerinimo. Augantis bendradarbiavimas su gretimomis savivaldybėmis, funkcinį ryšių plėtojimas (GA3) pagerins švietimo, ypač neformaliojo, paslaugų prieinamumą ir kokybę, mažins švietimo paslaugų netolygumą (SI4).

Optimizuotas įstaigų tinklas (ST2) padės spręsti švietimo įstaigų pasiekiamumo, neformalaus švietimo paslaugų plėtrą mokiniams iš atokesnių vietovių. Tačiau išlieka didelis poreikis suvaldyti grėsmes, susijusias su didėjančia nelygybe ir teritoriniais netolygumais švietimo (GR1) ir augančius demografiniu disbalansu (GR3), kuris gali turėti reikšmingą įtaką kaip švietimo įstaigų tinklui (ST2), taip ir švietimo įstaigų prieinamumui ir kokybei, ypač kaimo vietovėse (SI4).

Silpnybę, susijusią su nepakankamu kultūros paslaugų pasiekiamumu, paslaugų atskiroms tikslinėms grupėms stygiumi (SI5) teigiamai įtakos vykstantys technologiniai pokyčiai, skaitmenizavimas, vizualizacija, naujų paslaugų formų, ypač kultūros srityje, atsiradimas (GA4). Naujas perspektyvas įgauna kūrybinės industrijos, formuojančios kultūros paslaugų teikimo modelius, juos pritaikant įvairiems vartotojų segmentams, tuo pačiu švelninat didėjančios nelygybės, teritorinių netolygumų vartojant kultūros produkciją apraiškas kultūros srityje (GR1). ES paramos lėšų panaudojimas socialinių projektų įgyvendinimui (GA2), skaitmenizavimas, naujų formų paslaugų teikimas (GA4) padės išsaugoti esamą rajono stiprybę – suformuotą ir vystomą rajono kultūrinę identitetą (ST3).

Sprendžiant problemą, susijusią su nepakankamai užtikrinama gyventojų socialine gerove, itin svarbu pagerinti bazinių sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę, ypač kaimo vietovėje.

Jų prieinamumas ir kokybė, ypač kaimo vietovėse, socialinės dezintegracijos apraiškos yra šios srities silpnybės (SI6, SI7), kurių pasireiškimas vis stiprėja veikiant tokioms grėsmėms kaip didėjanti nelygybė ir augantys teritoriniai netolygumai (GR1), augantis demografinis disbalansas, sąlygojamas gimstamumo mažėjimo ir gyventojų senėjimo (GR3). Gyventojų senėjimas didina sveikatos priežiūros įstaigų apkrovimą, didina finansinių ir žmogiškųjų išteklių poreikį šioms reikmėms tenkinti. Sukurtos sąlygos stacionariam gydymui ir slaugai (ST4), sukurtas teritorinis socialinių paslaugų tinklas (ST5), išvystytas socialinių paslaugų teikimas seniūnijose prisidės prie socialinės gerovės nepakankamumo priežasčių šalinimo tik efektyviai pasinaudojus ES paramos lėšų teikiamomis galimybėmis, socialinių projektų įgyvendinimu (GA2) bei skaitmenizavimu, naujų formų paslaugų teikimu (GA4), ypač sveikatos priežiūros ir sveikatinimo srityse.

Nepakankamos gyvenamosios aplinkos kokybės problemos sprendimui vis didesnę įtaką daro tokios globalinės problemos kaip klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimas, augantys teritoriniai netolygumai (GR1), susiję su mažėjančia mokia paklausa ir institucijų investicinėmis galimybėmis bei mažėjančiu paslaugų vartotojų skaičiumi. Siekiant sumažinti esamos silpnybės (SI8) apraiškas ir neigiamą poveikį aplinkai, privalu aktyvizuoti žiedinės ekonomikos, inovacijų teikiamus pranašumus (GA1), formuojant poreikį tvariai gyvenamajai aplinkai, skatinant gyventojų iniciatyvas, diegiant kompleksines aplinkosaugines priemones ir vystant inžinerines sistemas. Tam didelę poveikį turi ES paramos lėšų panaudojimas (GA2), užtikrinat aplinkosauginių ir inžinerinės infrastruktūros kūrimo projektų finansavimą. Sėkmingas rizikų suvaldymas ir atsiveriančių galimybių panaudojimas leistų išsaugoti rajono rekreacinę aplinką (ST1) bei užtikrinti mažą aplinkos oro taršą (ST6).

Susisiekimo infrastruktūros būklė, darnaus judumo būdų stygius (SI10) itin stipriai įtakoja daugelio sričių (investicijos ir verslas, žemės ūkis, darbo rinka, viešosios paslaugos ir kt.) esamą būklę ir plėtros galimybes. Augantys teritoriniai netolygumai (GR1), gyventojų skaičiaus mažėjimo, urbanizacijos procesai (GR3) nesudaro prielaidų investiciniams sprendimams kelių tinklo ir jų kokybės gerinimui. Tuo pačiu ES paramos lėšų panaudojimo galimybės (GA2), didinant investicinį patrauklumą, žemės ūkio ir verslo subjektų konkurencingumą, skatinant turizmo plėtrą gali būti realiu pagrindu kelių infrastruktūros gerinimui, darnaus judumo būdų paieškai ir realizavimui.

Siekiant spręsti savivaldos stiprinimo problemą, aktualu pasinaudoti vykstančiais technologiniais pokyčiais, skaitmenizavimo teikiamomis galimybėmis (GA4), gerinant viešojo valdymo paslaugų prieinamumą gyventojams, tuo pačiu mažinant silpnybės, susijusios su efektyvia komunikacija ir bendradarbiavimu viešajame valdyje (SI9). Atsirančios naujos paslaugos, orientacija į viešųjų paslaugų teikimo perdavimą bendruomenei, socialiniam verslui, dalyvaujamojo biudžeto įgyvendinimo plėtra padidintų geros valdysenos formų diegimą savivaldybės administracinėje veikloje.

Savivaldybės nustatytos pagrindinės problemos, kurių sprendimas būtų efektyvesnis kelių savivaldybių / regiono mastu

Įvertinus esmines Ignalinos rajono savivaldybės problemas, reikia išskirti tas, kurių sprendimui reikalingi arba rekomenduotini bendri kelių savivaldybių (arba susijusių integruotais, funkciniais ryšiais) veiksmai.

Parengtoje funkcinės zonos Visagino savivaldybės, Ignalinos ir Zarasų rajonų savivaldybių teritorijose (VIZA) 2024-2029 m. strategijoje nustatytos pagrindinės problemos, tokios kaip mažėjantis ekonominis potencialas ir aukštas socialinės atskirties lygis. Šios problemos yra aiškiai identifikuotos kaip aktualios ir turinčios didelę įtaką inicijuojant ir vykdant socialinę-ekonominę plėtrą Ignalinos r. sav., numatyti konkretūs uždaviniai ir priemonės jų pašalinimui ar sumažinant neigiamą jų poveikį. Nustatyta, kad siekiant padidinti Ignalinos r. sav. investicinį patrauklumą bei ekonominį aktyvumą, skatinti ir ugdyti verslumą, geriau išnaudoti turizmo potencialą, mažinti socialinę atskirtį padidinant neformaliojo švietimo paslaugų pasiūlą ir kokybę, pagerinant rajono gyventojų sveikatą ir socialinę gerovę, bendri funkciniais ryšiais susietų savivaldybių veiksmai teiktų didesnę socialinę – ekonominę efektą.

Bendri savivaldybių veiksmai leistų atskleisti ir geriau išnaudoti turimą Ignalinos r. sav. teritorinį potencialą pramoninėms – komercinėms teritorijoms formuoti, bendrai vystomas bendradarbybės erdvių tinklas leistų dalintis ištekliais, pasinaudoti turimu kūrybinių industrijų ir inovatyvios socialinės

ekonomikos potencialu ir vystyti Ignalinoje paslaugas SVV, vykdančiam ekonomines veiklas sveikatinimo, tvarumo ir aplinkosaugos, socialinio verslo, turizmo srityse.

Ignalinos r. sav., turinti gausius ir išskirtinius gamtinio ir kultūrinio turizmo išteklius, bendradarbiavimo su gretimomis savivaldybėmis pagrindu turėtų galimybę pritaikyti juos lankymui, sukurti ir modernizuoti viešąją turizmo infrastruktūrą, vystyti bendrus turizmo maršrutus, sukurti bendros rinkodaros priemones ir skaitmeninius sprendimus turizmo plėtrai, kas padėtų išvengti augančio turizmo sektoriaus konkurencingumo kituose Lietuvos regionuose ir kaimyninėse šalyse grėsmės.

Bendri savivaldybių veiksmai ir bendradarbiavimas prisidėtų prie inovatyvių sprendimų, užtikrinant neformaliojo švietimo paslaugų prieinamumą bei kokybę, padidintų socialinių paslaugų poreikio patenkinimą ankstyvos reabilitacijos ir prevencijos srityje, mažinant socialinę atskirtį, ypač jaunų šeimų atveju.

Bendri veiksmai aktualūs sveikatinimo srityje, sprendžiant visuomenės sveikatos problemas, didinat veiklų pasiūlą, įskaitant neformalųjį (sporto krypties) švietimą visoms amžiaus grupėms, skatinant gyventojus aktyviai dalyvauti įvairiuose sveikatinimo renginiuose, įsitraukti į sveikatą palaikančios aplinkos kūrimą bendruomenėse. Didėjant gyventojų susidomėjimui sveika gyvensena ir išnaudojant Ignalinos rajono ir kitų funkcinės zonos savivaldybių potencialą, galima pasinaudoti augančia sveikatos turizmo ir poilsio paslaugų paklausa, užtikrinti efektyvų jos patenkinimą.

III SKYRIUS SAVIVALDYBĖS PLĖTROS VIZIJA

Savivaldybės plėtros vizija

Ignalinos rajono savivaldybės plėtros 2025–2034 metais vizija:

Ignalinos rajonas - tradicijas išsaugojęs ir savitą kultūrą puoselėjantis ežerų kraštas, patrauklus svečiams, užtikrinantis darnią plėtrą ir gyvenimo kokybę čia dirbantiems ir kuriantiems žmonėms.

Ignalinos rajono savivaldybės plėtros vizija buvo patvirtinta Ignalinos rajono savivaldybės strateginio planavimo grupės 2025 m. vasario 4 d. posėdyje, protokolu Nr. T10-2.

IV SKYRIUS SAVIVALDYBĖS PLĖTROS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Savivaldybės plėtros tikslai ir poveikio rodikliai

Ignalinos rajono savivaldybės plėtros tikslai formuluojami kaip išspręsta savivaldybės esminė problema, o uždaviniai – kaip pašalintos problemos priežastys. Tikslams nustatyti poveikio rodikliai, o uždaviniams – rezultato rodikliai. Iš viso suformuluoti 4 Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 metų strateginio plėtros plano tikslai.

<u>1 PROBLEMA</u> ŽEMAS EKONOMINIO AKTYVUMO LYGIS, NEPAKANKAMA GYVENAMOSIOS APLINKOS KOKYBĖ	<u>1 TIKSLAS</u> SKATINTI EKONOMINĘ PLĖTRĄ, UŽTIKRINTI TERITORIJŲ VYSTYMĄ
<u>2 PROBLEMA</u> NETOLYGUS ŠVIETIMO IR KULTŪROS PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS IR KOKYBĖ	<u>2 TIKSLAS</u> GERINTI ŠVIETIMO IR KULTŪROS PASLAUGŲ PRIEINAMUMĄ IR KOKYBĘ
<u>3 PROBLEMA</u> NEPAKANKAMAI UŽTIKRINAMA SOCIALINĖ GEROVĖ	<u>3 TIKSLAS</u> DIDINTI SOCIALINĘ GEROVĘ
<u>4 PROBLEMA</u> NEPAKANKAMAS VIETOS SAVIVALDOS EFEKTYVUMAS	<u>4 TIKSLAS</u> STIPRINTI VIETOS SAVIVALDĄ

Ignalinos rajono savivaldybės strateginį plėtros planą sudaro 4 plėtros tikslai, kurių kiekvienas turi numatytus poveikio rodiklius.

01 SKATINTI EKONOMINĘ PLĖTRĄ, VYSTYTI TERITORIJAS

- ⇒ Turistų skaičiaus apgyvendinimo įstaigose augimas kasmet (proc.)
- ⇒ Gyventojų užimtumo lygis (15–64 metų) (proc.)
- ⇒ Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansų įmonių), tenkanti 1000 gyventojų per metus (tūkst. Eur)
- ⇒ Teršalų, išmetamų į aplinkos orą iš stacionarių taršos altinių, kiekis (kg), tenkantis 1 gyventojui
- ⇒ Komunalinio ūkio ir aplinkos paslaugų vertinimas (gyventojų nuomonės tyrimas), balais
- ⇒ Vidutiniškai 1 gyventojui tenkantis kelionių autobusais skaičius (vnt.)

02 GERINTI ŠVIETIMO IR KULTŪROS PASLAUGŲ PRIEINAMUMĄ IR KOKYBĘ

- ⇒ Vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose nuo 3 metų iki privalomo pradinio ugdymo amžiaus, dalis (proc.)
- ⇒ Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendros paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse), dalis (proc.)
- ⇒ Neformaliojo vaikų švietimo galimybėmis pasinaudojusių mokinių dalis (išskyrus ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančius vaikus) (proc.)
- ⇒ Kultūros centrų dalyvių skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, (asmenys)
- ⇒ Kultūros paslaugų kokybės vertinimas (gyventojų nuomonės tyrimas), balais

03 DIDINTI SOCIALINĘ GEROVĘ

- ⇒ Skurdo rizikos lygis (proc.)
- ⇒ Prevencinėmis priemonėmis išvengiamas mirtingumas (standartizuotas), mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų
- ⇒ Gydomo priemonėmis išvengiamas mirtingumas, mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų
- ⇒ Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė, metai

04 STIPRINTI VIETOS SAVIVALDĄ

- ⇒ Ignalinos rajono savivaldybės vieta gyvenimo kokybės indekse (GKI)

⇒ Savivaldybės veiklos vertinimas (gyventojų nuomonės tyrimas), balais.

Savivaldybės plėtros uždaviniai ir rezultato rodikliai

Ignalinos rajono savivaldybės plėtros uždaviniai formuluojami, kaip pašalintos problemos priežastys. Iš viso suformuluota 25 Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 metų strateginio plėtros plano uždaviniai:

1 PROBLEMA ŽEMAS EKONOMINIO AKTYVUMO LYGIS, NEPAKANKAMA GYVENAMOSIOS APLINKOS KOKYBĖ	1 TIKSLAS ŠKATINTI EKONOMINĘ PLĖTRĄ, UŽTIKRINTI TERITORIJŲ VYSTYMĄ
<i>1 Priežastis</i> Trūksta investicijoms tinkamų, turinčių reikiamą inžinerinę ir susisiekimo infrastruktūrą pramoninių-komercinių teritorijų bei sklypų	1.1. Uždavinys. Pagerinti verslo plėtros ir investicijų pritraukimo sąlygas
<i>2 Priežastis</i> Žemas gyventojų verslumo lygis, nepakankamas veikiančių įmonių konkurencingumas	1.2. Uždavinys. Padidinti gyventojų verslumą, verslo įmonių konkurencingumą
<i>3 Priežastis</i> Nepakankamas dėmesys investicijų pritraukimui, trūksta viešojo ir privataus sektoriaus bendradarbiavimo	1.3. Uždavinys. Paskatinti viešojo ir privataus sektoriaus bendradarbiavimą
<i>4 Priežastis</i> Žemas turizmo potencialo panaudojimas, nepakankama turizmo sektoriaus plėtra	1.4. Uždavinys. Pagerinti turistinį patrauklumą, turizmo paslaugų prieinamumą bei kokybę
<i>5 Priežastis</i> Prasta žemės ūkio plėtrą sąlygojančios infrastruktūros būklė	1.5. Uždavinys. Pagerinti ūkininkavimo sąlygas, padidinti ūkininkų konkurencingumą
<i>6 Priežastis</i> Neužtikrinta darni savivaldybės teritorijos plėtra, kraštovaizdžio ir ekosistemų išsaugojimas	1.6. Uždavinys. Pagerinti gyvenamosios aplinkos kokybę, tvariai plėtoti rajono teritoriją
<i>7 Priežastis</i> Nepakankamai išvystyta inžinerinė infrastruktūra, ypač atokesnėse vietovėse	1.7. Uždavinys. Modernizuoti ir išplėtoti inžinerinę infrastruktūrą
<i>8 Priežastis</i> Nepakankamai taikomi žiedinės ekonomikos principai, menkas gyventojų aplinkosauginis sąmoningumas	1.8. Uždavinys. Pagerinti atliekų tvarkymo sistemą
<i>9 Priežastis</i> Nepakankamas atsinaujinančios ir alternatyvios energetikos naudojimas viešajame sektoriuje	1.9. Uždavinys. Tolygiai plėtoti žaliąją energetiką, sumažinti energijos vartojimą
<i>10 Priežastis</i> Prasta susisiekimo infrastruktūra, nepakankamai išvystyti darnaus judumo būdai	1.10. Uždavinys. Pagerinti teritorijos junglumą, viešojo transporto paslaugų prieinamumą ir patrauklumą
2 PROBLEMA NETOLYGUS ŠVIETIMO IR KULTŪROS PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS IR KOKYBĖ	2 TIKSLAS DIDINTI ŠVIETIMO IR KULTŪROS PASLAUGŲ PRIEINAMUMĄ IR KOKYBĘ
<i>1 Priežastis</i> Žemi mokinių ugdymo rezultatai	2.1. Uždavinys. Pagerinti švietimo paslaugų prieinamumą ir ugdymo kokybę
<i>2 Priežastis</i> Nepakankamai modernizuota švietimo infrastruktūra ir ugdymo aplinka	2.2. Uždavinys. Modernizuoti švietimo įstaigų infrastruktūrą ir ugdymo aplinkas, diegti inovacijas

<u>3 Priežastis</u> Nepakankamas kultūros paslaugų pasiekiamumas ir kokybė	2.3. Uždavinys. Pagerinti kultūros paslaugų kokybę ir pasiekiamumą
<u>4 Priežastis</u> Trūksta patalpų ir šiuolaikiškos infrastruktūros kultūros ir sporto paslaugoms plėtoti	2.4. Uždavinys. Modernizuoti gyventojų poreikius atitinkančią kultūros ir sporto infrastruktūrą, pagerinti jos prieinamumą
3 PROBLEMA NEPAKANKAMAI UŽTIKRINAMA SOCIALINĖ GEROVĖ ŽEMAS	3 TIKSLAS DIDINTI SOCIALINĘ GEROVĘ
<u>1 Priežastis</u> Nepakankamas sveikatos paslaugų pasiekiamumas ir kokybė, ypač kaimo vietovėse	3.1. Uždavinys. Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą
<u>2 Priežastis</u> Prasta sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūra, trūksta šiuolaikiškos įrangos	3.2. Uždavinys. Modernizuoti sveikatos priežiūros infrastruktūrą ir įrangą
<u>3 Priežastis</u> Trūksta sveikatos priežiūros specialistų	3.3. Uždavinys. Pagerinti sveikatos priežiūros žmogiškuosius išteklius
<u>4 Priežastis</u> Žemas gyventojų sveikos gyvensenos raštingumas, fizinis aktyvumas	3.4. Uždavinys. Paskatinti sveiką gyvenseną, padidinti gyventojų fizinį aktyvumą
<u>5 Priežastis</u> Nepakankama socialinė integracija, socialinių paslaugų aprėptis	3.5. Uždavinys. Paskatinti socialinę integraciją
<u>6 Priežastis</u> Trūksta tam tikrų socialinių paslaugų, kompleksinio požiūrio teikiant paslaugas.	3.6. Uždavinys. Pagerinti socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą, padidinti jų įvairovę
4 PROBLEMA NEPAKANKAMAS VIETOS SAVIVALDOS EFEKTYVUMAS	4 TIKSLAS STIPRINTI VIETOS SAVIVALDĄ
<u>1 Priežastis</u> Šiuolaikinių, efektyvių įrankių ir metodų taikymo trūkumas bei gebėjimų stoka, teikiant viešąsias ir administracines paslaugas.	4.1. Uždavinys. Padidinti Savivaldybės teikiamų paslaugų efektyvumą, pagerinti veiklos valdymą
<u>2 Priežastis</u> Trūksta efektyvios komunikacijos ir bendradarbiavimo tarp savivaldos institucijų ir nevyriausybinių sektoriaus, nėra aiškios savivaldybės įvairių politikos	4.2. Uždavinys. Įgyvendinti gero valdymo principus, vykdyti efektyvią komunikaciją
<u>3 Priežastis</u> Nepakankamas bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų įtraukimas ir įsitraukimas į viešąjį valdymą, sprendimų priėmimą	4.3. Uždavinys. Padidinti nevyriausybinių sektoriaus įtrauktį į viešąjį valdymą
<u>4 Priežastis</u> Žemas jaunimo socialinis aktyvumas	4.4. Uždavinys. Suformuoti ir įgyvendinti jaunimo politiką
<u>5 Priežastis</u> Nepakankamas pasirengimas ekstremalių situacijų valdymui ir viešojo saugumo užtikrinimui	4.5. Uždavinys. Užtikrinti efektyvią ekstremalių situacijų prevenciją ir valdymą, padidinti gyventojų saugumą

Ignalinos rajono savivaldybės strateginį plėtros planą sudaro suformuluoti 25 Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 metų strateginio plėtros plano uždavinių Žemiau pateikiami uždavinių rezultato rodikliai.

01-01 Pagerinti verslo plėtros ir investicijų pritraukimo sąlygas

⇒ Materialinių investicijų (MI), tenkančių 1-am gyventojui, santykis su šalies vidurkiu (proc.)

⇒ Tiesioginių užsienio investicijų (TUI), tenkančių 1-am gyventojui, santykis su šalies vidurkiu (proc.)

01-02 Padidinti gyventojų verslumą, verslo įmonių konkurencingumą

- ⇒ Verslumo lygi (veikiančių SVV įmonių skaičiaus, tenkančio 1 tūkstančiui gyventojų)
- ⇒ Nedarbo lygio santykis su šalies vidurkiu (proc.)
- 01-03 Paskatinti viešojo ir privataus sektoriaus bendradarbiavimą**
- ⇒ Materialinių investicijų augimas vidutiniškai per metus (proc.)
- 01-04 Pagerinti turistinį patrauklumą, turizmo paslaugų prieinamumą bei kokybę**
- ⇒ Vietos ir užsienio turistų pasitenkinimo turizmo paslaugomis lygis (apklausa), balais
- ⇒ Apgyvendinimo įstaigose esamų vietų užimtumas (proc.)
- 01-05 Pagerinti ūkininkavimo sąlygas, padidinti ūkininkų konkurencingumą**
- ⇒ Deklaruojamų ekologinių žemės ūkio naudmenų dalis nuo bendrų žemės ūkio naudmenų (proc.)
- ⇒ Blogos būklės sausinamo ploto dalis nuo bendro sausinamo ploto (proc.)
- 01-06 Pagerinti gyvenamosios aplinkos kokybę, tvariai plėtoti rajono teritoriją**
- ⇒ Užimta vieta Lietuvos savivaldybių aplinkosaugos reitinge
- 01-07 Modernizuoti ir išplėtoti inžinerinę infrastruktūrą**
- ⇒ Išvalytų iki normų ir (arba) nuotekų, kurių nereikia valyti, dalis nuo bendrojo išleistų nuotekų dydžio (proc.)
- ⇒ Gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslauga dalis, palyginti su visais gyventojais
- ⇒ Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais
- 01-08 Pagerinti atliekų tvarkymo sistemą**
- ⇒ Paruoštų pakartotiniam naudojimui ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis (proc.)
- ⇒ Mišrių komunalinių atliekų kiekis, tenkantis 1 gyventojui per metus (kg)
- 01-09 Tolygiai plėtoti žaliąją energetiką, sumažinti energijos vartojimą**
- ⇒ Savivaldybės įstaigų ir įmonių įdiegusių atsinaujinančių ir alternatyvių energijos išteklių priemonės savo pastatuose, dalis (proc.)
- ⇒ Modernizuotų, renovuotų daugiabučių namų dalis nuo visų daugiabučių namų (proc.)
- 01-10 Pagerinti susisiekimo infrastruktūros būklę, išplėsti darnaus judumo galimybes**
- ⇒ Vietinės reikšmės kelių su patobulinta danga ilgio dalis bendrame vietinės reikšmės kelių ilgyje (proc.)
- ⇒ Viešojo transporto pritaikymas žmonėms su negalia, proc.
- ⇒ Netaršių viešojo transporto priemonių dalis nuo bendro viešojo transporto priemonių parko (proc.)
- 02-01 Pagerinti švietimo paslaugų prieinamumą ir ugdymo kokybę**
- ⇒ Bendrojo ugdymo mokyklų, veikiančių pagal visos dienos mokyklos modelį, dalis (proc.)
- ⇒ Į mokyklą ir atgal pavežamų mokykliniais autobusais ir kitais pavežėjimo būdais mokinių dalis savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose, kasmet (proc.)
- 02-02 Modernizuoti švietimo įstaigų infrastruktūrą ir ugdymo aplinkas, diegti inovacijas**
- ⇒ Modernizuotų švietimo įstaigų dalis (proc.)
- 02-03 Pagerinti kultūros paslaugų kokybę bei pasiekiamumą**
- ⇒ Kultūros renginių skaičius, tenkantis 1 tūkstančiui gyventojų, kasmet (vnt.)
- ⇒ Apsilankymų kultūros įstaigose skaičius, tenkantis 1 tūkstančiui gyventojų, kasmet (vnt.)
- 02-04 Modernizuoti gyventojų poreikius atitinkančią kultūros ir sporto infrastruktūrą, pagerinti jos prieinamumą**
- ⇒ Mokinių, pasinaudojusių Kultūros pasu, per metus, dalis (proc.)
- ⇒ Gyventojų, kurie patys aktyviai dalyvauja kultūrinėse veiklose, dalis kasmet (proc.)
- ⇒ Sporto varžybose dalyvavusių asmenų skaičiaus augimas per metus kasmet (proc.)
- 03-01 Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą**
- ⇒ Apsilankymų pas gydytojus skaičius 1 tūkst. gyventojų, santykis su šalies rodikliu (proc.)
- ⇒ Savivaldybėje sergančių asmenų skaičius 1 tūkst. gyventojų (vnt)
- 03-02 Modernizuoti sveikatos priežiūros infrastruktūrą ir įrangą**
- ⇒ Stacionaro ligonių skaičius, tenkantis 1 tūkstančiui gyventojų, atvejai (vnt.)

- ⇒ *Asmenų, kuriems suteikta skubioji medicinos pagalba, skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, atvejai*
- 03-03 Pagerinti sveikatos priežiūros žmogiškuosius išteklius**
 - ⇒ *Praktikuojančių gydytojų ir slaugytojų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų*
 - ⇒ *Praktikuojančių slaugytojų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų*
- 03-04 Paskatinti sveiką gyvenseną, padidinti gyventojų fizinį aktyvumą**
 - ⇒ *Fizinio aktyvumo ir visuomenės sveikatos stiprinimo (sveikatinimo) renginių skaičius kasmet (vnt.)*
 - ⇒ *Mokinių, dalyvavusių neformaliojo vaikų švietimo sporto ir kitose fizinį aktyvumą skatinančiose veiklose, dalis (proc.)*
- 03-05 Paskatinti socialinę integraciją**
 - ⇒ *Asmenų, gavusių socialinę pašalpą skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, (vnt.)*
 - ⇒ *Smurto artimoje aplinkoje atvejų, tenkančių 1 tūkst. gyventojų, santykis su šalies vidurkiu (proc.)*
- 03-06 Pagerinti socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą, padidinti jų įvairovę**
 - ⇒ *Socialinių paslaugų nustatyto poreikio patenkinimas (proc.)*
 - ⇒ *Pradėtų teikti naujų socialinių paslaugų skaičius, kasmet (vnt.)*
 - ⇒ *Socialinio būsto poreikio patenkinimas nuo jo laukiančių asmenų (šeimų) skaičiaus (proc.)*
- 04-01 Padidinti Savivaldybės teikiamų paslaugų efektyvumą, pagerinti veiklos valdymą**
 - ⇒ *Elektroninių paslaugų dalis nuo bendro Savivaldybės administracijos teikiamų administracinių paslaugų skaičiaus (proc.)*
 - ⇒ *Savivaldybės darbuotojų, per metus tobulinusių kvalifikaciją, dalis (proc.)*
- 04-02 Įgyvendinti gero valdymo principus, vykdyti efektyvią komunikaciją**
 - ⇒ *Savivaldybės komunikacijos lygis (socialinių tinklų sekėjų, skaičius), kasmet (tūkst.)*
 - ⇒ *Savivaldybės teikiamų paslaugų vertinimas, gyventojų apklausa, balais*
- 04-03 Padidinti nevyriausybinių sektoriaus įtrauktį į viešąjį valdymą**
 - ⇒ *Savivaldybių viešųjų paslaugų dalis, kurias teikia nevyriausybinių ir bendruomeninės organizacijos, dalis*
- 04-04 Formuoti ir įgyvendinti jaunimo politiką**
 - ⇒ *Atvirų jaunimo erdvių, atvirų jaunimo centrų lankytojų (pasikartojantys asmenys) skaičiaus augimas, kasmet (asm.)*
- 04-05 Užtikrinti efektyvią ekstremalių situacijų prevenciją ir valdymą, padidinti gyventojų saugumą**
 - ⇒ *Gyventojų saugumo gyvenamojoje teritorijoje vertinimas, gyventojų apklausa, balais, kasmet*
 - ⇒ *Gyventojų dalis, galinti pasinaudoti civilinės saugos infrastruktūra (proc.)*

**V SKYRIUS
PRIEMONIŲ PLANAS**

1 lentelė. Savivaldybės plėtros tikslai, uždaviniai, priemonės ir jų stebėsenos rodikliai

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
01	SKATINTI EKONOMINĘ PLĖTRĄ, UŽTIKRINTI TERITORIJŲ VYSTYMĄ	Ignalinos r. savivaldybės administracija	2025 m.	2034 m.	Gyventojų užimtumo lygio (15 - 64 metų) (proc.)	43,6 (2023 m.)	50,0 (2034 m.)
					Turistų skaičiaus apgyvendinimo įstaigose augimas kasmet, (proc.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
					Pridėtinė vertė gamybos sąnaudomis pagal veiklos vykdymo vietą (nefinansų įmonių), tenkanti 1000 gyventojų per metus (tūkst. Eur)	3,269 (2023 m.)	4,0 (2034 m.)
					Teršalų išmetamų į aplinkos orą iš stacionarių taršos altinių, kiekis (kg), tenkantis 1 gyventojui	10,6 (2023 m.)	9,0 (2034 m.)
					Komunalinio ūkio ir aplinkos paslaugų vertinimas (gyventojų nuomonės tyrimas), balais	0 (2024 m.)	6,5 (2034 m.)
					Vidutiniškai 1 gyventojui tenkantis kelionių autobusais skaičius (vnt.)	3 (2023 m.)	5 (2034 m.)
					01-01	Pagerinti verslo plėtros ir investicijų pritraukimo sąlygas	Ignalinos r. savivaldybės administracija
Tiesioginių užsienio investicijų (TUI), tenkančių 1-am gyv., santykis su šalies vidurkiu (proc.)	8,4 (2023 m.)	15,0 (2034 m.)					
01-01-01	Investicijoms patrauklios teritorijos įrengimas (FZ VIZA)	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Išvystytų teritorijų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2027 m.)
01-01-02	Tikslinės rinkodaros strategijos investuotojų pritraukimui parengimas ir investicijų skatinimo priemonių įgyvendinimas (FZ VIZA bendrosios paslaugos verslo aplinkai gerinti)	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Parengta ir įgyvendinta bendra FZ VIZA strategija (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2028 m.)
01-01-03	Komercinės, pramoninės paskirties žemės sklypų suformavimas	Architektūros ir teritorijų pkanavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Naujai suformuotų žemės sklypų skaičius, vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metai		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekta stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
01-01-04	Investicinės ir verslo aplinkos populiarinimas ir informacinė sklaida	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Paremtų verslo subjektų, dalyvavusių parodose/verslo misijose/verslo mugėse/kituose renginiuose, skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
					Įgyvendintų naujų viešinio priemonių skaičius, kasmet (kompl.)	0 (2024 m.)	4 (2034 m.)
01-02	Padidinti gyventojų verslumą, verslo įmonių konkurencingumą	Ignalinos r. savivaldybės administracija	2025 m.	2034 m.	Verslumo lygis (veikiančių ūkio subjektų skaičius, tenkantis 1 tūkstančiui gyventojų)	29,3 (2023 m.)	35,0 (2034 m.)
					Nedarbo lygio santykis su šalies vidurkiu (proc.)	1,47 (2023 m.)	1,2 (2034 m.)
01-02-01	Verslumą skatinančių renginių organizavimas	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Suorganizuotų / dalyvautų renginių skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2034 m.)
01-02-02	Vietinių įsidarbinimo galimybių gerinimas, socialinių verslų skatinimas ir plėtra	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų projektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
					Sukurtų darbo vietų skaičius	0 2024 m.	4 (2034 m.)
01-02-03	Bendradarbiavimo centro VIZA LIFE sukūrimas Ignalinoje	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Įkurtų naujų verslo bendradarbiavimo erdvių skaičius (vnt.)	0 (2025 m.)	1 (2028 m.)
					Įgyvendintų bendrų socialinių, kūrybinių ekonomikos ir bendro infrastruktūros naudojimo iniciatyvų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
01-03	Paskatinti viešojo ir privataus sektoriaus bendradarbiavimą	Ignalinos r. savivaldybės administracija	2025 m.	2034 m.	Materialinių investicijų augimas vidutiniškai per metus (proc.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
01-03-01	Vietos ir užsienio viešojo bei privataus sektoriaus atstovų bendradarbiavimo skatinimas	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Suorganizuotų/ dalyvautų susitikimų verslo plėtros ar investicijų pritraukimo klausimais skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2034 m.)
					Įgyvendintų viešosios ir privačios partnerystės principu bendrų projektų/ iniciatyvų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
					Naujai sukurtų darbo vietų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
01-03-02	Viešosios turizmo infrastruktūros plėtra viešosios ir privačios partnerystės pagrindu	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Suorganizuotų/ dalyvautų susitikimų turizmo infrastruktūros plėtros klausimais skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metai		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
					Įgyvendintų bendrų turizmo infrastruktūros plėtros projektų/ iniciatyvų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
01-03-03	Verslo plėtros strategijos iniciatyvų įgyvendinimas SVVP fondo ir kitų projektų lėšomis	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Finansuotų projektų skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
01-04	<i>Pagerinti turistinį patrauklumą, turizmo paslaugų prieinamumą bei kokybę</i>	<i>Ignalinos r. savivaldybės administracija</i>	2025 m.	2034 m.	<i>Vietos ir užsienio turistų pasitenkinimo turizmo paslaugomis lygis (apklausa), balais</i>	0 (2024 m.)	7,0 (2034 m.)
					<i>Apyvadinimo įstaigose esamų vietų užimtumas (proc.)</i>	19,4 (2024 m.)	30,0 (2034 m.)
01-04-01	Keliavimo funkcinėje zonoje VIZA skatinimas	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius Ignalinos rajono TIC	2025 m.	2034 m.	Parengta ir įgyvendinta FZ VIZA turizmo rinkodaros strategija	0 (2024 m.)	1 (2028 m.)
01-04-02	Viešosios turizmo infrastruktūros sukūrimas, pritaikant turizmo objektus lankymui	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius Ignalinos rajono TIC	2025 m.	2034 m.	Pritaikytų lankymui objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	7 (2028 m.)
					Turizmo objektų, pritaikytų asmenims su specialiaisiais poreikiais skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
01-04-03	Poilsiaviečių, stovyklaviečių, kempingų plėtra	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Naujai įrengtų ir (arba) pritaikytų poilsiaviečių, stovyklaviečių, kempingų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
01-04-04	Turizmo produktų skirtingoms turistų tikslinėms grupėms sukūrimas	Ignalinos rajono TIC	2025 m.	2034 m.	Naujai sukurtų turizmo produktų skaičius, kasmet, vnt.	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
01-04-05	Ignalinos rajono turizmo informacijos centro infrastruktūros plėtra	Ignalinos rajono TIC	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų priemonių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
01-04-6	Ignalinos r. turizmo plėtros skatinimas ir konkurencingumo didinimas	Ignalinos rajono TIC	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų ir dalyvautų priemonių skaičius (parodos, infoturais, viešinimo kompanijos, miestų turizmo gatvės, konferencijos ir kt.), kasmet, vnt.	0 (2024 m.)	6 (2034 m.)
01-05	<i>Pagerinti ūkininkavimo sąlygas, padidinti ūkininkų konkurencingumą</i>	<i>Ignalinos r. savivaldybės administracija</i>	2025 m.	2034 m.	<i>Deklaruojamų ekologinių žemės ūkio naudmenų dalis nuo bendrų žemės ūkio naudmenų (proc.)</i>	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
					<i>Blogos būklės sausinamo ploto dalis nuo bendrai sausinamo ploto (proc.)</i>	8,9 (2024 m.)	5,0 (2034 m.)
			2025 m.	2034 m.	Atnaujintų melioracijos statinių ir sistemų	0	450

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
01-05-01	Melioracinių statinių, sistemų rekonstrukcija, tvarkymas ir priežiūra	Infrastruktūros plėtros ir statybos skyrius			plotas (ha)	(2024 m.)	(2034 m.)
					Atnaujintų melioracijos griovių ilgis (km)	0 (2024 m.)	68,3 (2034 m.)
					Atnaujintų hidrotechninių statinių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	79 (2034 m.)
01-05-02	Ekologinių, specializuotų, netradicinių žemės ūkio šakų stiprinimas ir plėtra	Socialinės paramos ir kaimo reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Įkurtų naujų ekologinių/specializuotų/netradicinių žemės ūkio verslo vienetų (ūkių, bendrovių, asociacijų) skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	15 (2034 m.)
01-05-03	Sąlygų ir paskatų sudarymas kurtis ir plėtotis vietinėms, trumposioms maisto tiekimo grandinėms rajone	Socialinės paramos ir kaimo reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų viešinio priemonių skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
					Naujų ūkio subjektų, kurie pradėjo dalyvauti vietinėse, trumposiose maisto tiekimo grandinėse, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
01-05-04	Skatinti jaunųjų ūkininkų įsikūrimą	Socialinės paramos ir kaimo reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Įsikūrę jaunieji ūkininkai, (asm.)	0 (2024 m.)	100 (2034 m.)
01-06	<i>Pagerinti gyvenamosios aplinkos kokybę, tvariai plėtoti rajono teritoriją</i>	<i>Ignalinos r. savivaldybės administracija</i>	2025 m.	2034 m.	<i>Užimta vieta Lietuvos savivaldybių aplinkosaugos reitinge</i>	<i>36 (2023 m.)</i>	<i>30 (2034 m.)</i>
01-06-01	Želdynų inventorizacija	Komunalinio ūkio ir turto valdymo skyrius	2025 m.	2034 m.	Suinventorizuotų želdynų plotas, (ha)	0 (2024 m.)	2000 (2034 m.)
01-06-02	Žaliosios infrastruktūros plėtojimas	Architektūros ir teritorijų planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Atnaujintų / naujai įrengtų parkų, želdynų, žaliųjų zonų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
01-06-03	Praeityje pažeistų ir (arba) užterštų teritorijų tvarkymas	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Sutvarkytos (rekultivuotos) teritorijos plotas (ha)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
		Komunalinio ūkio ir turto valdymo skyrius			Įgyvendintos invazinių rūšių populiacijų reguliavimo priemonės (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
01-06-04	Vandens telkinių ir pakrančių valymas ir tvarkymas	Komunalinio ūkio ir turto valdymo skyrius	2025 m.	2034 m.	Išvalytų sutvarkytų vandens telkinių skaičius, (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
					Sutvarkytų vandens telkinių pakrančių skaičius, (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
01-06-05	Bešeimininkų pastatų, statinių, kitos infrastruktūros objektų tvarkymas / likvidavimas	Infrastruktūros plėtros ir statybos skyrius	2025 m.	2034 m.	Likviduotų / sutvarkytų bešeimininkų pastatų/ statinių/ kitos infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
01-06-06	Teritorijų planavimo dokumentų	Architektūros ir	2025 m.	2034 m.	Parengtas Ignalinos rajono savivaldybės	0	1

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metai		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekta stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
	rengimas ir atnaujinimas	teritorijų planavimo skyrius			bendrasis teritorijos planas	(2024 m.)	(2034 m.)
					Parengti Ignalinos rajono savivaldybės teritorijų planavimo dokumentai	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
01-06-07	Bendruomeninės ir (arba) viešosios infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	Infrastruktūros plėtros ir statybos skyrius	2025 m.	2034 m.	Atnaujintų bendruomeninės/ viešosios infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
01-06-08	Kapinių teritorijų ir infrastruktūros plėtra	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Kapinių, kuriose naujai įrengta / pagerinta infrastruktūra, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
					Įrengtų kolumbariumų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
01-06-09	Gyvūnų gerovės didinimas, siekiant ugdyti gyventojų sąmoningumą	Komunalinio ūkio ir turto valdymo skyrius	2025 m.	2034 m.	Naujai įrengtų gyvūnų gerovės infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
01-07	Modernizuoti ir išplėtoti inžinerinę infrastruktūrą	Ignalinos r. savivaldybės administracija	2025 m.	2034 m.	<i>Išvalytų iki normų ir (arba) nuotekų, kurių nereikia valyti, dalis nuo bendrojo išleistų nuotekų dydžio (proc.)</i>	100,0 (2024 m.)	100,0 (2034 m.)
					<i>Gyventojų, aprūpinamų geriamojo vandens tiekimo paslauga dalis, palyginti su visais gyventojais (proc.)</i>	72,2 (2023 m.)	75,0 (2034 m.)
					<i>Gyventojų, aprūpinamų centralizuotai teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis, dalis, palyginti su visais gyventojais, (proc.)</i>	53,5 (2023 m.)	60,0 (2034 m.)
01-07-01	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų inventorizacija ir įteisinimas	Komunalinio ūkio ir turto valdymo skyrius	2025 m.	2034 m.	Suinventorizuotų geriamojo vandens tinklų ilgis (km)	0 (2024 m.)	50,0 (2034 m.)
					Suinventorizuotų buitinių nuotekų tinklų ilgis (km)	0 (2024 m.)	20,0 (2034 m.)
01-07-02	Geriamojo vandens tiekimo ir buitinių nuotekų tvarkymo sistemų atnaujinimas ir plėtra, įskaitant individualių/ atskirųjų bei grupinių geriamojo vandens tiekimo/ buitinių nuotekų tvarkymo sistemų įrengimą	Infrastruktūros plėtros ir statybos skyrius	2025 m.	2034 m.	Naujai įrengtų/ atnaujintų geriamojo vandens tiekimo tinklų ilgis (km)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
					Naujai įrengtų/ atnaujintų geriamojo vandens ėmimo ir gerinimo įrenginių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
					Naujai įrengtų grupinių ir (arba) individualių geriamojo vandens tiekimo sistemų skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
					Naujai įrengtų/ atnaujintų buitinių nuotekų surinkimo tinklų ilgis (km)	0 (2024 m.)	4 (2034 m.)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Igyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
					Naujai įrengtų/ atnaujintų buitinių nuotekų valymo įrenginių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
					Naujai įrengtų atskirųjų ir (arba) grupinių buitinių nuotekų tvarkymo sistemų skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
01-07-03	Paviršinių nuotekų surinkimo ir valymo infrastruktūros rekonstravimas ir įrengimas	Infrastruktūros plėtros ir statybos skyrius	2025 m.	2034 m.	Naujai įrengtų/ atnaujintų paviršinių nuotekų surinkimo tinklų ilgis (km)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
01-07-04	Centralizuotos vandentvarkos infrastruktūros perėmimas	Komunalinio ūkio ir turto valdymo skyrius	2025 m.	2034 m.	Perimtų vandentvarkos infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	0 (2034 m.)
01-07-05	Bešeimininkių, nenaudojamų vandens gręžinių likvidavimas ir tamponavimas	Infrastruktūros plėtros ir statybos skyrius	2025 m.	2034 m.	Likviduotų / tamponuotų vandens gręžinių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
01-08	Pagerinti atliekų tvarkymo sistemą	Ignalinos r. savivaldybės administracija	2025 m.	2034 m.	<i>Paruoštų pakartotiniam naudojimui ir perdirbtų komunalinių atliekų dalis (proc.)</i>	69,7 (2023 m.)	75,0 (2034 m.)
					<i>Mišrių komunalinių atliekų kiekis, tenkantis 1 gyventojui per metus (kg)</i>	208,4 (2023 m.)	230,0 (2034 m.)
01-08-01	Komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo pajėgumų didinimas	Komunalinio ūkio ir turto valdymo skyrius	2025 m.	2034 m.	Įrengtų stambiagabaričių atliekų surinkimo aikštelių skaičius (vnt.)	2 (2024 m.)	3 (2034 m.)
					Naujai įsigytų/įrengtų/atnaujintų atliekų rūšiavimo priemonių–skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 030 (2034 m.)
01-08-02	Savavališkų sąvartynų ir aplinkos pažeidimų nustatymas ir prevencija	Komunalinio ūkio ir turto valdymo skyrius	2025 m.	2034 m.	Nustatyti savavališki sąvartynai ir aplinkos pažeidimai, kasmet (vnt.)	2 (2024 m.)	1 (2034 m.)
01-08-03	Visuomenės švietimas aplinkos apsaugos bei atliekų prevencijos ir tvarkymo srityse	Komunalinio ūkio ir turto valdymo skyrius	2025 m.	2034 m.	Iniciatyvų ir renginių skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2034 m.)
01-09	Tolygiai plėtoti žaliąją energetiką, sumažinti energijos vartojimą	Ignalinos r. savivaldybės administracija	2025 m.	2034 m.	<i>Savivaldybės įstaigų ir įmonių įdiegusių atsinaujinančių ir alternatyvių energijos išteklių priemones savo pastatuose, dalis (proc.)</i>	0 (2024 m.)	30,0 (2034 m.)
					<i>Modernizuotų, renovuotų daugiabučių namų dalis nuo visų daugiabučių namų (proc.)</i>	35,1 (2023 m.)	40,0 (2034 m.)
01-09-01	Viešosios paskirties pastatų modernizavimas, didinant energijos vartojimo efektyvumą	Infrastruktūros plėtros ir statybos skyrius	2025 m.	2034 m.	Viešųjų pastatų, kuriuose įdiegtos energijos vartojimo efektyvumą didinančios priemonės, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
01-09-02	Modernizuoti šilumos ūkį, jį pritaikant	Komunalinio ūkio ir turto	2025 m.	2034 m.	Atnaujintų ir (arba) naujai įrengtų šilumos	0	1,38

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
	atsinaujinančių ar alternatyvių išteklių naudojimui bei plėtrai	valdymo skyrius			tinklų ilgis (km)	(2024 m.)	(2034 m.)
					Atnaujintų ir (arba) naujai įrengtų šilumos gamybos įrenginių skaičius laikotarpį (vnt.)	0 (2024 m.)	34 (2034 m.)
01-09-03	Atsinaujinančios energijos išteklių (AEI) panaudojimo didinimas viešajame sektoriuje	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Savivaldybės įstaigų ir įmonių pastatų, kuriuose įrengtos AEI priemonės, skaičius iš viso (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
					Naujai įrengtų saulės/ vėjo jėgainių (elektrinių) parkų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2034 m.)
01-09-04	Daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimas	Komunalinio ūkio ir turto valdymo skyrius	2025 m.	2034 m.	Renovuotų daugiabučių gyvenamųjų namų skaičius, (vnt.)	0 (2024 m.)	6 (2034 m.)
01-09-05	Gatvių, kelių, viešųjų teritorijų apšvietimo modernizavimas, diegiant energiją taupančias priemones	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Atnaujintų ir (arba) naujai įrengtų LED šviestuvų dalis (proc.)	0 (2024 m.)	80.0 (2034 m.)
Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
01-10	Pagerinti susisiekimo infrastruktūros būklę, išplėsti darnaus judumo galimybes	Ignalinos r. savivaldybės administracija	2025 m.	2034 m.	Vietinės reikšmės kelių su patobulinta danga ilgio dalis bendrame vietinės reikšmės kelių ilgyje (proc.)	21,2 (2023 m.)	25.0 (2034 m.)
					Viešojo transporto pritaikymas žmonėms su negalia, proc	0 (2024 m.)	15.0 (2034 m.)
					Netaršių viešojo transporto priemonių dalis nuo bendro viešojo transporto priemonių parko (proc.)	0 (2024 m.)	50.0 (2034 m.)
01-10-01	Susisiekimo inžinerinių statinių inventorizavimas	Infrastruktūros plėtros ir statybos skyrius	2025 m.	2034 m.	Suinventorizuotų susisiekimo inžinerinių statinių dalis (proc.)	0 (2024 m.)	80 (2034 m.)
01-10-02	Susisiekimo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	Infrastruktūros plėtros ir statybos skyrius	2025 m.	2034 m.	Atnaujintų kelių/gatvių/ privažiavimo kelių ilgis (km)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
					Naujai įrengtų kelių/ gatvių /privažiavimo kelių ilgis (km)	0 (2024 m.)	4 (2034 m.)
					Atnaujintų tiltų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekta stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
					Atnaujintų/praplatintų/naujai įrengtų automobilių stovėjimo ir laikymo aikštelių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
					Dviračių takų ilgis, km	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
01-10-03	Gatvių, vietinės reikšmės kelių, privažiavimo kelių, automobilių stovėjimo ir laikymo aikštelių infrastruktūros pritaikymas asmenims su negalia	Infrastruktūros plėtros ir statybos skyrius	2025 m.	2034 m.	Pritaikytos asmenims su negalia susisiekimo infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
01-10-04	Viešojo transporto paslaugų infrastruktūros įrengimas ir atnaujinimas	Komunalinio ūkio ir turto valdymo skyrius	2025 m.	2034 m.	Ignalinos autobusų stoties rekonstrukcija	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
					Naujai įrengtų/ atnaujintų viešojo transporto stotelių skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
					Naujai įrengtų / atnaujintų informacinių įrenginių (pvz., švieslenčių ir pan.) skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
01-10-05	Viešojo transporto parko atnaujinimas, keičiant viešojo transporto priemones netaršiomis arba mažataršėmis	Komunalinio ūkio ir turto valdymo skyrius	2025 m.	2034 m.	Įsigytų / naudojamų naujų netaršių viešojo transporto priemonių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	7 (2034 m.)
01-10-06	Viešojo transporto priemonių pritaikymas asmenų su negalia poreikiams	Komunalinio ūkio ir turto valdymo skyrius	2025 m.	2034 m.	Pritaikytų viešojo transporto priemonių skaičius, vnt.	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
01-10-07	Skirtingų transporto rūšių sistemą užtikrinančios infrastruktūros plėtojimas (pvz., Park & Ride, Ride & Bike ir pan.)	Infrastruktūros plėtros ir statybos skyrius	2025 m.	2034 m.	Įrengtų infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
01-10-08	Gyventojų sąmoningumo didinimas darnaus judumo srityje	Informatikos ir bendrųjų reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų viešinio priemonių skaičius, kasmet (kompl.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekta stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
02	GERINTI ŠVIETIMO IR KULTŪROS PASLAUGŲ PRIEINAMUMĄ IR KOKYBĘ	Ignalinos r. savivaldybės administracija	2025 m.	2034 m.	Vaikų, dalyvaujančių ikimokyklinio ugdymo programose nuo 3 metų iki privalomo pradinio ugdymo amžiaus, dalis (proc.)	85,0 (2024 m.)	90,0 (2034 m.)
					Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendros paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse), dalis (proc.)	21,0 (2024 m.)	15,0 (2034 m.)
					Neformaliojo vaikų švietimo galimybėmis pasinaudojusių mokinių dalis (išskyrus ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančius vaikus) (proc.)	72,0 (2024 m.)	75,0 (2034 m.)
					Kultūros centro dalyvių skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, (asmenys)	10,49 (2023 m.)	12,0 (2034 m.)
					Kultūros paslaugų kokybės vertinimas (gyventojų nuomonės tyrimas), balais	0 (2024 m.)	8 (2034 m.)
02-01	Pagerinti švietimo paslaugų prieinamumą ir ugdymo kokybę	Ignalinos r. savivaldybės administracija	2025 m.	2034 m.	Bendrojo ugdymo mokyklų, veikiančių pagal visos dienos mokyklos modelį, dalis (proc.)	0 (2024 m.)	100 (2034 m.)
					Į mokyklą ir atgal pavežamų mokinių dalis savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose, kasmet (proc.)	34,8 (2023 m.)	40,0 (2034 m.)
02-01-01	Įtraukaus ugdymo ir švietimo pagalbos švietimo įstaigose užtikrinimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Įsteigtų naujų švietimo pagalbos specialistų etatų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
					Įdiegtų naujų priemonių įtraukiam ugdymui bei švietimo pagalbai skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
02-01-02	Formalaus ir neformalaus vaikų švietimo ir kokybės didinimas, įskaitant ir visos dienos mokyklos (VDM) modelio taikymą	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Mokinių, dalyvaujančių neformaliojo ugdymo veiklose mokyklose, dalis (proc.)	43,0 (2024 m.)	45,0 (2034 m.)
					Mokinių, dalyvaujančių NVŠ veiklose, dalis (proc.)	72,0 (2024 m.)	75,0 (2034 m.)
02-01-03	Modernios edukacinės aplinkos kūrimas ir atnaujinimas švietimo įstaigose	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Naujai įsigytų modernių (šiuolaikinių) priemonių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	6 (2034 m.)
					Naujų mokomųjų programų skaičius	0	2

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metai		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekta stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
						(2024 m.)	(2034 m.)
02-01-04	Švietimo pažangos programos „Tūkstantmečio mokyklos“ įgyvendinimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2026 m.	Įgyvendinta programa (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
02-01-05	Mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų, kultūros darbuotojų pritraukimas ir skatinimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Naujai pradėjusių dirbti mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	25 (2034 m.)
					Mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų, pasinaudojusių skatinimo priemonėmis, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	50 (2034 m.)
02-01-06	Pedagogų kvalifikacijos tobulinimas ir persikvalifikavimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Kvalifikaciją patobulinusių mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų dalis (proc.)	97 (2023 m.)	98 (2034 m.)
					Pedagogų, įgijusių gretutines specialybes, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	20 (2034 m.)
02-01-07	Naujų transporto priemonių (mokyklinių autobusų) mokinių pavėžėjimui įsigijimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Įsigytų naujų transporto priemonių mokinių pavėžėjimui savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
02-01-08	Trečiojo amžiaus universiteto ir kitų nevyriausybinėse organizacijose veiklos plėtra neformaliojo suaugusiųjų švietimo srityje	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų programų neformaliojo suaugusiųjų švietimo srityje skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
02-02	<i>Modernizuoti švietimo įstaigų infrastruktūrą ir ugdymo aplinkas, diegti inovacijas</i>	<i>Ignalinos r. savivaldybės administracija</i>	2025 m.	2034 m.	<i>Modernizuotų švietimo įstaigų dalis (proc.)</i>	<i>0 (2024 m.)</i>	<i>100 (2034 m.)</i>
02-02-01	Bendrojo ugdymo mokyklų atnaujinimas ir plėtra	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų arba jų skyrių, kuriuose atnaujinta infrastruktūra, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	7 (2034 m.)
02-02-02	Neformaliojo vaikų švietimo įstaigų infrastruktūros atnaujinimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Savivaldybės neformaliojo vaikų švietimo įstaigų, kuriuose atnaujinta infrastruktūra, skaičius, (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
02-02-03	Sporto ir laisvalaikio infrastruktūros prie švietimo įstaigų atnaujinimas ir plėtra	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Švietimo įstaigų, prie kurių ir/ar kuriose modernizuota / atnaujinta sporto ir laisvalaikio infrastruktūra, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
02-03			2025 m.	2034 m.	<i>Kultūros renginių skaičius tenkantis 1 tūkstančiui gyventojų, kasmet (vnt.)</i>	<i>85,5 (2023 m.)</i>	<i>88,0 (2034 m.)</i>

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
	<i>Pagerinti kultūros paslaugų kokybę ir pasiekiamumą</i>	<i>Ignalinos r. savivaldybės administracija</i>			<i>Apsilankymų kultūros įstaigose skaičius, tenkantis 1 tūkstančiui gyventojų</i>	5 120 (2023 m.)	5 835 (2034 m.)
02-03-01	Etninės kultūros populiarinimo ir etnopaveldo fiksavimo, tyrimo bei kaupimo rėmimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Etninių renginių skaičius, kasmet (vnt.)	17 (2023 m.)	20 (2034 m.)
					Muziejinių vertybių skaičius (vnt.)	7 680 (2024 m.)	17 000 (2034 m.)
					Etninės kultūros ir nematerialaus paveldo gyvųjų židinių skaičius (vnt.)	2 (2024 m.)	3 (2034 m.)
02-03-02	Kultūros paslaugų ir produktų plėtra	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Suorganizuotų renginių, skirtų jaunimui skaičius, kasmet (vnt.)	33 (2024 m.)	35 (2034 m.)
					Suorganizuotų renginių, skirtų senjorams, asmenims su negalia skaičius, kasmet (vnt.)	23 (2024 m.)	24 (2034 m.)
					Sukurtų kultūros produktų skaičius, kasmet (vnt.)	553 (2024 m.)	504 (2034 m.)
					Suorganizuotų / dalyvautų mėgėjų meno renginių skaičius, kasmet (vnt.)	206 (2024 m.)	205 (2034 m.)
					Suorganizuotų / dalyvautų profesionalaus meno renginių skaičius, kasmet (vnt.)	39 (2024 m.)	52 (2034 m.)
02-03-03	Kultūros ir meno darbuotojų kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Dalyvautų kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimo renginių skaičius (vnt.)	64 (2024 m.)	75 (2034 m.)
					Kvalifikaciją patobulinusių darbuotojų skaičius kasmet (vnt.)	36 (2024 m.)	52 (2034 m.)
02-03-04	Dainų švenčių tradicijų tęstinumo užtikrinimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Mėgėjų meno kolektyvų skaičius, kasmet (vnt.)	4 (2024 m.)	6 (2034 m.)
02-03-05	Projektinės veiklos įgyvendinimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Finansuotų projektų skaičius, kasmet (vnt.)	6 (2024 m.)	8 (2034 m.)
02-03-06	NVO iniciatyvų finansavimas kultūros srityje	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Finansuotų NVO projektų skaičius, kasmet (vnt.)	15 (2024 m.)	20 (2034 m.)
02-03-07	Menininkų veiklos plėtra ir iniciatyvų finansavimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų priemonių skaičius kasmet (vnt.)	3 (2024 m.)	6 (2034 m.)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
02-03-08	Įkurti Ignalinos r. kultūros tarybą	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Įkurta Ignalinos r. kultūros taryba	0 (2024 m.)	1 (2026 m.)
02-04	Modernizuoti gyventojų poreikius atitinkančią kultūros ir sporto infrastruktūrą, pagerinti jos prieinamumą	Ignalinos r. savivaldybės administracija	2025 m.	2034 m.	Mokinių, pasinaudojusių Kultūros pasu, per metus, dalis (proc.)	90,0 (2024 m.)	98,0 (2034 m.)
					Gyventojų, kurie patys aktyviai dalyvauja kultūrinėse veiklose, dalis (proc.)	35,0 (2024 m.)	38,0 (2034 m.)
					Sporto varžybose dalyvavusių asmenų skaičiaus augimas per metus (proc.)	0 (2024 m.)	4,0 (2034 m.)
02-04-01	Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugojimas ir įveiklinimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Apsaugotos nekilnojamosios kultūros vertybės (vnt.)	0 (2024 m.)	4 (2034 m.)
					Įveikintos nekilnojamosios kultūros vertybės (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
					Įkurtas paveldo tvarkymo paramos fondas	0 (2024 m.)	1 (2026 m.)
02-04-02	Kultūros įstaigų infrastruktūros modernizavimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Naujai pastatytų / rekonstruotų kultūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
					Kultūros įstaigų, kuriose naujai įsigyta / modernizuota įranga ir materialinė bazė, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
02-04-03	Kultūrinių erdvių atnaujinimas ir plėtra	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Naujai sukurtų / atnaujintų kultūrinių ir laisvalaikio erdvių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
02-04-04	Sportui skirtos infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Naujai įrengtos/ atnaujintos sporto infrastruktūros objektų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	7 (2034 m.)
02-04-05	Bendruomeninės fizinio aktyvumo infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Naujai įrengtos/ atnaujintos bendruomeninės fizinio aktyvumo infrastruktūros (pvz., vaikų žaidimo aikštelių, lauko treniruoklių), skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
02-04-06	Sportinės, fizinio aktyvumo veiklos plėtra ir skatinimas, įtraukiant įvairių socialinių grupių atstovus	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Renginių skaičius, kasmet (vnt.)	70 (2024 m.)	75 (2034 m.)
Tikslo, uždavinio, priemonės	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė	

kodas			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
03	DIDINTI SOCIALINĘ GEROVĘ	Ignalinos r. sav. administracija	2025 m.	2034 m.	Preveninėmis priemonėmis išvengiamas mirtingumas (standartizuotas), mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų	330,9 (2023 m.)	450,0 (2023 m.)
					Gydymo priemonėmis išvengiamas mirtingumas, mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų	463,2 (2023 m.)	480,0 (2023 m.)
					Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė, metai	76,6 (2023 m.)	78,0 (2023 m.)
					Skurdo rizikos lygis (proc.)	28,5 (2023 m.)	26,0 (2023 m.)
03-01	Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą	Ignalinos r. savivaldybės administracija	2025 m.	2034 m.	Apsilankymų pas gydytojus skaičius 1 tūkst. gyventojų	651,95 (2023 m.)	620,0 (2034 m.)
					Savivaldybėje sergančių asmenų skaičius 1 tūkst. gyventojų	893,94 (2023 m.)	850,0 (2034 m.)
03-01-01	Teikiamų ambulatorinių sveikatos priežiūros ir slaugos paslaugų plėtra	Sveikatos reikalų koordinatore	2025 m.	2034 m.	Naujai įrengtų / atnaujintų sveikatos priežiūros objektų (padalinių) skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
03-01-02	Mobilų sveikatos priežiūros ir ASPN (ambulatorinių slaugos paslaugų namuose) slaugos paslaugų plėtra	Sveikatos reikalų koordinatore	2025 m.	2034 m.	Mobilių sveikatos priežiūros brigadų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
					Mobilių sveikatos priežiūros srityje dirbančių specialistų (asm.) skaičius	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
03-01-03	Dalyvavimo valstybinėse prevencinėse sveikatos programose skatinimas	Sveikatos reikalų koordinatore, ASPĮ			Bendras prevencinių programų vykdymo rodiklis (proc.)	0 (2024 m.)	90 (2034 m.)
03-02	Modernizuoti sveikatos priežiūros infrastruktūrą ir įrangą	Ignalinos r. savivaldybės administracija	2025 m.	2034 m.	Stacionaro ligonių skaičius, tenkantis 1 tūkstančiui gyventojų, atvejai	220,21 (2023 m.)	230,0 (2034 m.)
					Asmenų, kuriems suteikta skubioji medicinos pagalba, skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, atvejai	295,1 (2022 m.)	250,0 (2034 m.)
03-02-01	Sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūros atnaujinimas	Sveikatos reikalų koordinatore, ASPĮ	2025 m.	2034 m.	Sveikatos priežiūros įstaigų, kuriose atnaujinti pastatai / patalpos / teritorijos, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
03-02-02	Sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų medicininės įrangos įsigijimas	Sveikatos reikalų koordinatore, ASPĮ	2025 m.	2034 m.	Naujai įsigytos / atnaujintos medicininės įrangos (komplektų) skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	6 (2034 m.)
03-02-03	Kurortologinių išteklių panaudojimas gydymui ir reabilitacijai	Sveikatos reikalų koordinatore, ASPĮ	2025 m.	2034 m.	Mineralinio vandens tiekimo ir naudojimo sistemos sukūrimas sveikatos priežiūros įstaigose	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
03-02-04	Sveikatos priežiūros įstaigų pritaikymas	Sveikatos reikalų	2025 m.	2034 m.	Pritaikytų (įrengtų) patalpų skaičius (vnt.)	0	1

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metai		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekta stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
	funkcionavimui ekstremalių situacijų atveju	koordinatorė, ASPĮ			Įsigytos įrangos komplektai (vnt.)	(2024 m.) 0 (2024 m.)	(2034 m.) 6 (2034 m.)
03-03.	<i>Pagerinti sveikatos priežiūros žmogiškuosius išteklius</i>	<i>Ignalinos r. savivaldybės administracija</i>	2025 m.	2034 m.	<i>Praktikuojančių gydytojų kaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų</i>	18,8 (2023 m.)	18,0 (2034 m.)
					<i>Praktikuojančių slaugytojų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų</i>	48,5 (2023 m.)	50,0 (2034 m.)
03-03-01	Sveikatos priežiūros specialistų pritraukimo į rajoną gerinimas	Sveikatos reikalų koordinatorė, ASPĮ	2025 m.	2034 m.	Pritrauktų sveikatos priežiūros specialistų skaičius į savivaldybės įstaigas iš viso (asm.)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
03-03-02	Sveikatos priežiūros specialistų kvalifikacijos/ kompetencijų tobulinimas	Sveikatos reikalų koordinatorė, ASPĮ	2025 m.	2034 m.	Kvalifikaciją (kompetencijas) patobulinusių specialistų skaičius (asm.)	0 (2024 m.)	50 (2034 m.)
03-04.	<i>Paskatinti sveiką gyvenimą, padidinti gyventojų fizinį aktyvumą</i>	<i>Ignalinos r. savivaldybės administracija</i>	2025 m.	2034 m.	<i>Fizinio aktyvumo ir visuomenės sveikatos stiprinimo (sveikatinimo) renginių skaičius kasmet (vnt.)</i>	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
					<i>Mokinių, dalyvavusių neformaliojo vaikų švietimo sporto ir kitose fizinį aktyvumą skatinančiose veiklose, dalis, proc.</i>	0 (2024 m.)	50,0 (2034 m.)
03-04-01	Bendradarbiavimo tarp socialinių partnerių, visuomeninių organizacijų, teikiant visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, plėtra	Sveikatos reikalų koordinatorė	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų bendrų projektų skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
03-04-02	Fizinio aktyvumo ir visuomenės sveikatos stiprinimo (sveikatinimo) programų įgyvendinimas ir plėtra	Sveikatos reikalų koordinatorė Ignalinos r. sav. Visuomenės sveikatos biuras	2025 m.	2034 m.	Fizinio aktyvumo ir visuomenės sveikatos stiprinimo (sveikatinimo) renginių skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
03-04-03	Prevencinių, visuomenės sveikatą bei psichologinę gerovę ir atsparumą stiprinančių priemonių skatinimas	Sveikatos reikalų koordinatorė Ignalinos r. sav. Visuomenės sveikatos biuras	2025 m.	2034 m.	Sveikatos raštingumo renginių skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
03-05	<i>Paskatinti socialinę integraciją</i>	<i>Ignalinos r. savivaldybės administracija</i>	2025 m.	2034 m.	<i>Asmenų, gavusių socialinę pašalpą skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, (vnt.)</i>	66 (2023 m.)	50 (2034 m.)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Kordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
					<i>Smurto artimoje aplinkoje atvejų, tenkančių 1 tūkst. gyventojų, santykis su šalies vidurkiu (proc.)</i>	168,0 (2024 m.)	100,0 (2034 m.)
03-05-01	Gyvenamosios aplinkos pritaikymas spec. poreikių turintiems asmenims	Socialinės paramos ir kaimo reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Pritaikytų gyvenamosios aplinkos objektų spec. poreikių turintiems asmenims skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	70 (2034 m.)
03-05-02	Viešosios paskirties pastatų/ patalpų/ aplinkos pritaikymas pagal universalaus dizaino principus	Investicijų ir strateginio valdymo skyrius	2025 m.	2034 m.	Pagal universalaus dizaino principus pritaikytų viešosios paskirties pastatų/ patalpų/ aplinkų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	15 (2034 m.)
06-05-03	Socialinių integravimosi paslaugų teikimas socialinę atskirtį patiriantiems asmenims	Socialinės paramos ir kaimo reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Asmenų, kuriems suteiktos paslaugos, skaičius, kasmet (asm.)	0 (2024 m.)	20 (2034 m.)
03-05-04	Likusių be tėvų globos vaikų neinstitucinės globos (rūpybos) skatinimas	Socialinės paramos ir kaimo reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Vaikų, laikinai ar nuolat globojamų (rūpinamų) šeimos aplinkoje, skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	40 (2034 m.)
03-06	<i>Pagerinti socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą, padidinti jų įvairovę</i>	<i>Ignalinos r. savivaldybės administracija</i>	2025 m.	2034 m.	<i>Socialinių paslaugų nustatyto poreikio patenkinimas, kasmet (proc.)</i>	0 (2024 m.)	90,0 (2034 m.)
					<i>Pradėtų teikti naujų socialinių paslaugų (rūšių) skaičius kasmet (vnt.)</i>	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
					<i>Socialinio būsto poreikio patenkinimas nuo jo laukiančių asmenų (šeimų) skaičiaus (proc.)</i>	59,1 (2024 m.)	70,0 (2034 m.)
03-06-01	Socialines paslaugas teikiančių įstaigų ir organizacijų infrastruktūros atnaujinimas	Socialinės paramos ir kaimo reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Įstaigų ar organizacijų, kuriose atnaujinta infrastruktūra/materialinė bazė, skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
03-06-02	Socialinio būsto fondo atnaujinimas ir plėtra	Investicijų strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Naujai įsigytų/ pastatytų/ atnaujintų socialinių būstų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
03-06-03	Plėtoti socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia	Socialinės paramos ir kaimo reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų vietų skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
03-06-04	Plėtoti bendruomenines socialines paslaugas, siekiant mažinti institucinės globos paslaugų poreikį	Socialinės paramos ir kaimo reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Suteiktų nestacionarių paslaugų asmenims (šeimoms) bendruomenėje ir šeimoje dalis nuo Socialinio paslaugų kataloge nurodytų nestacionarių paslaugų skaičiaus per metus (proc.)	0 (2024 m.)	60.0 (2034 m.)
03-06-05	Organizuoti ir vykdyti prevencines priemones, mažinančias smurtą artimoje aplinkoje	Socialinės paramos ir kaimo reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Suorganizuotų ir įvykdytų priemonių skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
04	STIPRINTI VIETOS SAVIVALDĄ	Ignalinos r. savivaldybės administracija	2025 m.	2034 m.	Ignalinos rajono savivaldybės vieta gyvenimo kokybės indekse (GKI)	56 (2023 m.)	50 (2034 m.)
					Savivaldybės veiklos vertinimas (gyventojų nuomonės tyrimas), balais	0 (2024 m.)	7 (2034 m.)
04-01	Padidinti Savivaldybės teikiamų paslaugų efektyvumą, pagerinti veiklos valdymą	Ignalinos r. savivaldybės administracija	2025 m.	2034 m.	Elektroninių paslaugų dalis nuo bendro Savivaldybės administracijos teikiamų administracinių paslaugų skaičiaus (proc.)	0 (2024 m.)	30 (2034 m.)
					Savivaldybės darbuotojų, per metus tobulinusių kvalifikaciją, dalis (proc.)	0 (2024 m.)	80,0 (2034 m.)
04-01-01	Savivaldybės administracijos teikiamų elektroninių ir skaitmenizavimo paslaugų ir įrankių plėtra	Informatikos ir bendrųjų reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Pradėtų teikti naujų e-paslaugų/ įdiegtų naujų elektroninių įrankių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
04-01-02	Savivaldybės administracijos informacinių komunikacinių technologijų (IKT) plėtra	Informatikos ir bendrųjų reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Įsigytų naujų IKT komplektų skaičius (kompl.)	0 (2024 m.)	150 (2034 m.)
04-01-03	Savivaldybės administracijos darbuotojų kvalifikacijos bei kompetencijų tobulinimas	Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius	2025 m.	2034 m.	Kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimo renginių skaičius, kasmet (asm.)	0 (2024 m.)	5 (2034 m.)
					Kvalifikaciją patobulinusių darbuotojų skaičius, kasmet (asm.)	0 (2024 m.)	40 (2034 m.)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metais		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
04-01-04	Vartotojų skatinimas naudotis elektroninėmis Savivaldybės teikiamomis paslaugomis	Informatikos ir bendrųjų reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų priemonių (viešinimas mokymai ir kt.) skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
04-01-05	Konsultavimosi su visuomene mechanizmo plėtojimas	Informatikos ir bendrųjų reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Atliktų tyrimų / apklausų skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
04-01-06	Antikorupcinio sąmoningumo didinimo priemonių įgyvendinimas	Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų priemonių skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
04-01-07	Efektyvumo didinimas organizuojant Savivaldybės veiklą	Investicijų ir strateginio planavimo skyrius	2025 m.	2034 m.	Savivaldybės metinio strateginio veiklos plano stebėsenos rodiklių pasiekimas, proc.	0 (2024 m.)	90,0 (2034 m.)
04-02	<i>Įgyvendinti gero valdymo principus, vykdyti efektyvią komunikaciją</i>	<i>Ignalinos r. savivaldybės administracija</i>	2025 m.	2034 m.	<i>Savivaldybės komunikacijos lygis (socialinių tinklų sekėjų, skaičius), kasmet (tūkst.)</i>	8,9 (2024 m.)	10,0 (2034 m.)
					<i>Savivaldybės teikiamų paslaugų vertinimas, gyventojų apklausa, balais, kasmet</i>	0 (2024 m.)	7 (2034 m.)
04-02-01	Teigiamo savivaldybės įvaizdžio formavimas ir palaikymas	Informatikos ir bendrųjų reikalų skyrius	2025 m.	2034 m.	Informacijos sklaidos kanalų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	10 (2034 m.)
04-02-02	Organizacinės kultūros gerinimas	Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų priemonių skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
04-02-03	Lygių galimybių užtikrinimo veiksmų plano įgyvendinimas	Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų lygių galimybių veiksmų plano priemonių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
04-03	<i>Padidinti nevyriausybinių sektoriaus įtrauktį į viešąjį valdymą</i>	<i>Ignalinos r. savivaldybės administracija</i>	2025 m.	2034 m.	<i>Savivaldybių viešųjų paslaugų dalis, kurias teikia nevyriausybines ir bendruomenines organizacijos, dalis</i>	0 (2024 m.)	10,0 (2034 m.)
04-03-01	Nevyriausybinių organizacijų plėtros ir bendradarbiavimo su savivalda skatinimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Paremtų NVO projektų/ iniciatyvų skaičius per metus (vnt.)	0 (2024 m.)	25 (2034 m.)
					Suorganizuotų renginių skaičius per metus (vnt.)	0 (2024 m.)	30 (2034 m.)
04-03-02	Nevyriausybinių organizacijų atstovų lyderystės ir kompetencijų stiprinimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų projektų skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
04-03-03	Dalyvaujamojo biudžeto modelio plėtojimas	Švietimo ir kultūros skyrius	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų projektų pagal dalyvaujamojo biudžeto modelį skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
04-04	<i>Suformuoti ir įgyvendinti jaunimo politiką</i>	<i>Ignalinos r. savivaldybės administracija</i>	2025 m.	2034 m.	<i>Atvirų jaunimo erdvių, atvirų jaunimo centrų lankytojų (pasikartojantys asmenys) skaičiaus</i>	0 (2024 m.)	5,0 (2034 m.)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metai		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siektina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
					<i>augimas kasmet (proc.)</i>		
04-04-01	Jaunimo poreikiams pritaikytų viešųjų erdvių / pastatų / patalpų atnaujinimas ir plėtra	Jaunimo reikalų koordinatorius	2025 m.	2034 m.	Sukurtų/ atnaujintų ir jaunimo poreikiams pritaikytų viešųjų erdvių/ pastatų/ patalpų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
04-04-02	Atviro darbo su jaunimu plėtra	Jaunimo reikalų koordinatorius	2025 m.	2034 m.	Įkurtų atvirų jaunimo erdvių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
					Bendras jaunų asmenų, besilankančių AJE, AJC skaičius (unikalūs asmenys), kasmet vnt.	500 (2024 m.)	800 (2034 m.)
04-04-03	Mobilaus darbo su jaunimu plėtra	Jaunimo reikalų koordinatorius	2025 m.	2034 m.	Vietų, kuriuose teikiamos mobilaus darbo su jaunimu paslaugos, skaičius kasmet(vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
04-04-04	Vaikų ir (arba) jaunimo socializacijos, užimtumo ir integracijos programų įgyvendinimas	Jaunimo reikalų koordinatorius	2025 m.	2034 m.	Įgyvendinamų programų skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
0-04-05	Jaunimo savanorystės skatinimas	Jaunimo reikalų koordinatorius	2025 m.	2034 m.	Savanorių skaičius, kasmet (asm.)	0 (2024 m.)	8 (2034 m.)
04-05	<i>Užtikrinti efektyvią ekstremalių situacijų prevenciją ir valdymą, padidinti gyventojų saugumą</i>	<i>Ignalinos r. savivaldybės administracija</i>	2025 m.	2034 m.	<i>Gyventojų saugumo gyvenamojoje teritorijoje vertinimas, gyventojų apklausa, balais, kasmet</i>	0 (2024 m.)	9,0 (2034 m.)
					<i>Gyventojų dalis, galinti pasinaudoti civilinės saugos infrastruktūra (proc.)</i>	26 (2024 m.)	40 (2034 m.)
04-05-01	Gyventojų saugumo didinimas	Informatikos ir bendrųjų reikalų skyriaus patarėjas atliekantis savivaldybės parengties pareigūno funkcijas	2025 m.	2034 m.	Naujai įrengtų vaizdo stebėjimo kamerų sistemų skaičius (vnt. per laikotarpį)	0 (2024 m.)	3 (2034 m.)
04-05-02	Priešgaisrinės saugos, civilinės saugos, ekstremaliųjų situacijų prevencijos ir pirmosios pagalbos teikimo klausimais švietėjiška veikla ir informacinė sklaida	Informatikos ir bendrųjų reikalų skyrius, Socialinės paramos ir kaimo reikalų skyrius, Informatikos ir bendrųjų reikalų skyriaus patarėjas atliekantis savivaldybės parengties pareigūno	2025 m.	2034 m.	Įgyvendintų viešinio priemonių skaičius kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	14 (2034 m.)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslas, uždavinys, priemonė	Koordinatorius	Įgyvendinimo laikotarpis, metai		Stebėsenos rodiklis (matavimo vienetai)	Siekstina stebėsenos rodiklio reikšmė	
			Pradžia	Pabaiga		Laikotarpio pradžioje (metai)	Laikotarpio pabaigoje (metai)
		funkcijas					
04-05-03	Savivaldybės darbuotojų administracinių gebėjimų ekstremalioms situacijoms valdyti tobulinimas	Informatikos ir bendrųjų reikalų skyriaus patarėjas, atliekantis savivaldybės parengties pareigūno funkcijas	2025 m.	2034 m.	Suorganizuotų mokymų ir pratybų skaičius, kasmet (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
04-05-04	Ekstremalių situacijų valdymo infrastruktūros ir sistemų sukūrimas	Informatikos ir bendrųjų reikalų skyriaus patarėjas, atliekantis savivaldybės parengties pareigūno funkcijas	2025 m.	2034 m.	Savivaldybės ESOC aprūpintas priemonėmis, sukurta saugi darbo vieta	0 (2024 m.)	1 (2034 m.)
04-05-05	Civilinės saugos infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	Informatikos ir bendrųjų reikalų skyriaus patarėjas, atliekantis savivaldybės parengties pareigūno funkcijas	2025 m.	2034 m.	Įrengtų / atnaujintų priedangų skaičius (proc.) nuo bendro nuolatinių sav. gyventojų skaičiaus)	26,0 (2024 m.)	40,0 (2034 m.)
04-05-06	Priešgaisrinių vandens telkinių priežiūros gyvenvietėse organizavimas ir gaisrų gesinimui būtinų priemonių įrengimas	Ignalinos raj. savivaldybės priešgaisrinė tarnyba	2025 m.	2034 m.	Įrengtų ir prižiūrimų prie atvirų vandens telkinių privažiavimų bei vandens paėmimo hidrantų gaisrų gesinimui skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	25 (2034 m.)
0-05-07	Priešgaisrinės tarnybos ugniagesių komandų teikiamų paslaugų kokybės gerinimas	Ignalinos raj. savivaldybės priešgaisrinė tarnyba	2025 m.	2034 m.	Atnaujintų ugniagesių komandų patalpų skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)
					Įsigytų gaisro gesinimo automobilių skaičius (vnt.)	0 (2024 m.)	2 (2034 m.)

VI SKYRIUS FINANSAVIMO PLANAS

Iš viso Ignalinos rajono savivaldybės strateginei plėtrai 2025–2034 m. laikotarpiui suplanuota 138, 815 mln. Eur, arba vidutiniškai apie 13,8 mln. Eur per metus. 2 lentelėje nurodytas finansavimo planas pagal Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP uždavinius ir galimi finansavimo šaltiniai, kur SB – savivaldybės biudžetas, ES – Europos Sąjungos lėšos, VB – valstybės biudžetas, KT – kitos lėšos (savivaldybės įstaigų, įmonių, viešųjų ar nevyriausybinų organizacijų, privačios, kitos lėšos).

2 lentelė. Preliminarus finansavimo poreikis.

Savivaldybės plėtros uždaviniai	Lėšų poreikis, tūkst. eurų	Galimi finansavimo šaltiniai
1	2	3
<i>01 01 Pagerinti verslo plėtros ir investicijų pritrūkimo sąlygas</i>	<i>1 222 200,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>01 02 Padidinti gyventojų verslumą, verslo įmonių konkurencingumą</i>	<i>2 542 800,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>01-03 Paskatinti viešojo ir privataus sektoriaus bendradarbiavimą</i>	<i>7 127 500,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>01-04 Pagerinti turistinį patrauklumą, turizmo paslaugų prieinamumą bei kokybę</i>	<i>10 072 000,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>01-05 Pagerinti ūkininkavimo sąlygas, padidinti ūkininkų konkurencingumą</i>	<i>7 381 800,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>01-06 Pagerinti gyvenamosios aplinkos kokybę, tvariai plėtoti rajono teritoriją</i>	<i>4 109 000,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>01- 07 Modernizuoti ir išplėtoti inžinerinę infrastruktūrą</i>	<i>1 410 000,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>01-08 Pagerinti atliekų tvarkymo sistemą</i>	<i>1 249 000,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>01-09 Tolygiai plėtoti žaliąją energetiką, sumažinti energijos vartojimą</i>	<i>15 330 000,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>01-10 Pagerinti susisiekimo infrastruktūros būklę, išplėsti darnaus judumo galimybes</i>	<i>25 799 000,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>02-01 Pagerinti švietimo paslaugų prieinamumą ir ugdymo kokybę</i>	<i>5 329 300,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>02-02 Modernizuoti švietimo įstaigų infrastruktūrą ir ugdymo aplinkas, diegti inovacijas</i>	<i>16 000 000,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>02-03 Pagerinti kultūros paslaugų kokybę bei pasiekiamumą</i>	<i>8 812 900,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>02-04 Modernizuoti gyventojų poreikius atitinkančią kultūros ir sporto infrastruktūrą, pagerinti jos prieinamumą</i>	<i>5 920 000,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>03-01 Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą</i>	<i>2 564 000,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>03-02 Modernizuoti sveikatos priežiūros infrastruktūrą ir įrangą</i>	<i>6 130 000,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>03-03 Pagerinti sveikatos priežiūros žmogiškuosius išteklius</i>	<i>4 565 000,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>03-04 Paskatinti sveiką gyvenseną, padidinti gyventojų fizinį aktyvumą</i>	<i>2 750 000,00</i>	<i>SB, VB, ES, KT</i>

<i>03-05 Paskatinti socialinę integraciją</i>	1 991 000,00	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>03-06 Pagerinti socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą, padidinti jų įvairovę</i>	3 679 450,00	<i>SB, VB, ES, KT</i>
<i>04-01 Padidinti Savivaldybės teikiamų paslaugų efektyvumą, pagerinti veiklos valdymą</i>	505 100,00	<i>SB, VB, ES</i>
<i>04-02 Įgyvendinti gero valdymo principus, vykdyti efektyvią komunikaciją</i>	201 000,00	<i>SB, VB, ES</i>
<i>04-03 Padidinti nevyriausybinio sektoriaus įtrauktį į viešąjį valdymą</i>	2 827 000,00	<i>SB, VB, ES</i>
<i>04-04 Formuoti ir įgyvendinti jaunimo politiką</i>	450 000,00	<i>SB, VB, ES</i>
<i>04-05 Užtikrinti efektyvią ekstremalių situacijų prevenciją ir valdymą, padidinti gyventojų saugumą</i>	846 540,00	<i>SB, VB, ES</i>
IŠ VISO	138 814 592,00	

VII SKYRIUS SVARBIAUSI SAVIVALDYBĖS PROJEKTAI

3 lentelė. Svarbiausi savivaldybės investiciniai projektai.

Regiono plėtros plano pažangos priemonės	Savivaldybės strateginio	Projekto numeris	Projekto vykdytojo	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metais)	Bendra projekto vertė, eurais
--	--------------------------	------------------	--------------------	----------------------	--------------------------------	-------------------------------

pavadinimas	plėtros plano priemonės kodas	(jei žinoma)	pavadinimas		pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
„Ugdymo prieinamumo atskirtį patiriantiems vaikams didinimas“			IRSA	„Ikimokyklinio ugdymo paslaugų prieinamumo didinimas Ignalinos rajono savivaldybėje“	2024	2028	660 297,00	99 044,55	561 252,45
„Ugdymo prieinamumo atskirtį patiriantiems vaikams didinimas“			IRSA	„Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems Ignalinos rajono vaikams“	2024	2026	739 033,16	110 854,98	628 178,18
„Visos dienos mokyklos modelio pritaikymas formalaus ir neformalaus švietimo integracijai“			IRSA	„Visos dienos mokyklos modelio diegimas Ignalinos rajono savivaldybėje“	2024	2025	164 524,53	24 678,68	139 845,85
„Socialinio būsto fondo plėtra“			IRSA	„Socialinio būsto fondo pažeidžiamoms visuomenės grupėms plėtra Ignalinos rajono savivaldybėje“	2024	2027	2 130 221,07	319 533,16	1 810 687,91
„Socialinių paslaugų infrastruktūros, būtinos institucinės globos pertvarkos įgyvendinimui, modernizavimas ir plėtra“			IRSA	„Paslaugų, reikalingų institucinės globos pertvarkai įgyvendinti, infrastruktūros modernizavimas ir plėtra Ignalinos rajone“	2024	2026	994 855,21	845 626,93	149 228,28
„Praeityje užterštų ir pažeistų teritorijų tvarkymas“			IRSA	„Užterštos teritorijos Didžiasalyje, Didžiasalio sen., tvarkymas“	2024	2025	200 390,99	30 058,65	170 332,34
„Rūšiuojamojo atliekų surinkimo skatinimas“			IRSA	„DGASA bei uždaro tipo dalijimosi daiktais stotelės plėtra Ignalinos rajono savivaldybėje“	2025	2027	1 107 289,50	166 093,43	941 196,07
„Rūšiuojamojo atliekų surinkimo skatinimas“			SĮ „Kompata“	„Maisto (virtuvės) atliekų surinkimo priemonių plėtra Ignalinos rajono savivaldybėje“	2025	2027	75 884,40	11 382,66	64 501,74
„Nestacionarių socialinių paslaugų ir socialinių paslaugų įstaigų senyvo amžiaus asmenims infrastruktūros modernizavimas ir plėtra“			Ignalinos Česlovo Kudabos gimnazija	„Ignalinos atviros jaunimo erdvės veiklų kokybės gerinimas“	2024	2026	154 183,79	23 127,57	131 056,22

Regiono plėtros plano pažangos priemonės pavadinimas	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas	Projekto numeris (jei žinoma)	Projekto vykdytojo pavadinimas	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metais)		Bendra projekto vertė, eurais		
					pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
„Nestacionarių socialinių paslaugų ir socialinių paslaugų įstaigų senyvo amžiaus asmenims infrastruktūros modernizavimas ir plėtra“			BĮ Dūkšto globos namai	„Dūkšto globos namų paslaugų gerinimas“	2024	2026	2 515 911,45	2 138 524,73	377 386,72
„Visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumo gerinimas Utenos regione“			Ignalinos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	„Kompleksinių sveikatos gyvensenos ir psichinės sveikatos stiprinimo prevencijos teikimas Ignalinos rajone“	2024	2029	204 412,80	173 750,88	30 661,92
„Visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumo gerinimas Utenos regione“			Ignalinos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	„Priklausomybės ligų prevencijos teikimas Ignalinos rajone“	2024	2029	140 009,50	21 001,50	119 008,00
„Ilgalaikės priežiūros paslaugų plėtra“			Ignalinos rajono savivaldybės sveikatos centras	„Mobilios sveikatos priežiūros komandos aprūpinimas įranga ir transporto priemone Ignalinos rajono savivaldybėje“	2024	2025	146 590,00	21 988,50	124 601,50
„Ilgalaikės priežiūros paslaugų plėtra“			Ignalinos rajono savivaldybės sveikatos	„Stacionarių slaugos paslaugų infrastruktūros plėtojimas ir modernizavimas Ignalinos rajono savivaldybėje“	2024	2026	171 687,92	25 753,19	145 934,73

Regiono plėtros plano pažangos priemonės pavadinimas	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas	Projekto numeris (jei žinoma)	Projekto vykdytojo pavadinimas	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metai)		Bendra projekto vertė, eurais		
					pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			centras						
„Viza funkcinės zonos ekonominio augimo ir socialinės įtraukties skatinimas, pasitelkiant turimus išteklius“			IRSA	„Investicijoms patrauklios teritorijos įrengimas Dūkšto sen., Ignalinos rajono savivaldybėje“	2025	2027	1 111 411,77	166 711,77	944 700,00
„Viza funkcinės zonos ekonominio augimo ir socialinės įtraukties skatinimas, pasitelkiant turimus išteklius“			IRSA	„Bendradarbiystės centro VIZA-LIFE sukūrimas Ignalinoje“	2025	2028	1 470 600,00	220 590,00	1 250 010,00
„Viza funkcinės zonos ekonominio augimo ir socialinės įtraukties skatinimas, pasitelkiant turimus išteklius“			IRSA	„Palūšėje esančių gamtos ir kultūros objektų pritaikymas lankymui“	2026	2028	1 882 400,00	282 400,00	1 600 000,00
„Viza funkcinės zonos ekonominio augimo ir socialinės įtraukties skatinimas, pasitelkiant turimus išteklius“			IRSA	„Gamtos ir kultūros objektų Rojuje pritaikymas lankymui“	2025	2027	600 000,0	90 000,00	510 000,00
„Viza funkcinės zonos ekonominio augimo ir socialinės įtraukties skatinimas, pasitelkiant turimus išteklius“			IRSA	„Paplovinio ežero pritaikymas lankymui“	2025	2028	1 190 265,90	178 539,89	1 011 726,01
„Viza funkcinės zonos ekonominio augimo ir socialinės įtraukties skatinimas, pasitelkiant turimus išteklius“			IRSA	„Lūšių ežero pritaikymas lankymui“	2025	2028	600 000,00	90 000,00	510 000,00
„Viza funkcinės zonos ekonominio augimo ir socialinės įtraukties skatinimas, pasitelkiant turimus išteklius“			IRSA	„Gavio ežero pritaikymas lankymui“	2025	2028	1 309 903,35	196 485,51	1 113 417,84

Regiono plėtros plano pažangos priemonės pavadinimas	Savivaldybės strateginio plėtros plano priemonės kodas	Projekto numeris (jei žinoma)	Projekto vykdytojo pavadinimas	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai (metais)		Bendra projekto vertė, eurais		
					pradžia	pabaiga	Iš viso	Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos	Iš jų: kiti šaltiniai
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
„Viza funkcinės zonos ekonominio augimo ir socialinės įtraukties skatinimas, pasitelkiant turimus išteklius“			IRSA	„Viešosios turizmo infrastruktūros plėtra Sporto g., Ignalinoje“	2025	2028	2 800 000,00	2 380 000,00	420 000,00
„Viza funkcinės zonos ekonominio augimo ir socialinės įtraukties skatinimas, pasitelkiant turimus išteklius“			IRSA	„Viešosios turizmo infrastruktūros sukūrimas, pritaikant lankymui gamtos objektus Ignalinos rajono savivaldybėje“	2025	2028	1 664 700,00	1 414 995,00	249 705,00
			IRSA	„Negyvenamosios paskirties administracinio pastato Laisvės g. 32, Ignalinos m., atnaujinimas, modernizavimas“			101 000,00		
			IRSA	„Negyvenamosios paskirties administracinio pastato Ažušilės g. 20, Ignalinos m., atnaujinimas, modernizavimas“			420 000,00		
			IRSA	„Negyvenamosios paskirties administracinio pastato Turistų g. 9, Ignalinos m., atnaujinimas, modernizavimas“			200 000,00		

VIII SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMO IR STEBĖSENOS NUOSTATOS

Savivaldybės strateginio plėtros plano įgyvendinimas

Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. strateginio plėtros plano (toliau – Ignalinos SPP 2034) įgyvendinimo priežiūros procesą sudaro:

1. SPP vykdymas – SPP nuostatų integravimas į SVP ir metinius planus;
2. SPP vertinimas:
 - stebėsenos rodiklių ir kitos informacijos apie SPP įgyvendinimą rinkimas;
 - SPP įgyvendinimo ataskaitų projektų parengimas, svarstymas, tvirtinimas rajono savivaldybės taryboje, viešinimas.
3. SPP keitimas ir (ar) papildymas.

Ignalinos SPP 2034 yra įgyvendinamas, jo priemonės ir projektus, kurių patvirtinti koordinatoriai ir priemonių vykdytojai yra Ignalinos rajono savivaldybės administracijos (IRSA) padaliniai/skyriai, specialistai, savivaldybės biudžetinės, viešosios ir kitos įstaigos bei įmonės, kiti socialiniai-ekonominiai partneriai, įtraukiant į Ignalinos rajono savivaldybės strateginį veiklos planą (Ignalinos SVP), kurio rengimą reglamentuoja strateginio planavimo Ignalinos rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas)¹ bei integruojant į IRSA ir savivaldybės įstaigų bei įmonių veiklos planus. Ignalinos SPP 2034 numatytos priemonės ir projektai, kurių įgyvendinimas numatomas SVP įgyvendinimo laikotarpiu, integruojami į Ignalinos SVP programas, kurioms skiriamas finansavimas iš savivaldybės biudžeto ir kitų finansavimo šaltinių.

Ignalinos SPP 2034 yra įgyvendinamas 2025–2034 metų laikotarpiu. Tuo metu galima vykdyti strateginio plėtros plano keitimą ir (ar) papildymą – tai procedūra, kurios metu strateginio plėtros plano prioritetai, tikslai, uždaviniai, priemonės, projektai yra papildomi naujais, keičiami arba išbraukiami, atliekami kiti neesminiai keitimai. Ignalinos SPP 2034 uždaviniai, priemonės ir projektai, jų stebėsenos rodiklių formuluotės ir reikšmės, įgyvendinimo laikotarpiai, koordinatoriai bei priemonių vykdytojai gali būti keičiami tikslinami, peržiūrimi esant poreikiui. Ignalinos SPP 2034 iš esmės gali būti atnaujinamas 1 kartą iki SPP galiojimo pabaigos, t. y. turi būti atliekama išsami aplinkos analizė, peržiūrima vizija, prioritetai, strateginiai tikslai, organizuojamas viešas dokumento svarstymas.

Pasiūlymus dėl Ignalinos SPP 2034 pakeitimo ir (ar) papildymo gali teikti Ignalinos r. sav. tarybos nariai, Ignalinos rajono savivaldybės mero potvarkiu sudaryta Ignalinos rajono savivaldybės plėtros strateginio planavimo grupė (toliau - SPG), IRSA, savivaldybei pavaldžių įstaigų vadovai, socialiniai-ekonominiai partneriai, visos suinteresuotos šalys. Pasiūlymai dėl SPP pakeitimo ir (ar) papildymo pateikiami raštu Savivaldybės merui, kuris juos teikia svarstyti SPG, o šiai pritarus, pakeitimai ar papildymai teikiami tvirtinti Ignalinos r. sav. tarybai.

Savivaldybės strateginio plėtros plano įgyvendinimo stebėseną

Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo stebėseną – tai sisteminis aplinkos, susietos su patvirtinto strateginio plėtros plano įgyvendinimo metu atsirandančiais kiekybiniais ir kokybiniais pokyčiais, stebėjimo ir vertinimo procesas, kurio metu rengiama strateginio plėtros plano įgyvendinimo tarpinė ataskaita ne rečiau kaip 1-ą kartą per plano įgyvendinimo laikotarpį. Strateginio plėtros plano įgyvendinimo stebėsenos tikslas – kontroliuoti SPP vykdymą, vertinti įdiegtų priemonių, įgyvendintų projektų poveikį rajono socialiniam ir ekonominiam gyvenimui, pagal poreikius pildyti ir koreguoti strateginį plėtros planą. Stebėseną vykdoma taip, kad būtų galima laiku nustatyti strateginio planavimo dokumentų įgyvendinimo problemas ir priimti reikiamus sprendimus. Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo stebėseną organizuoja Ignalinos rajono savivaldybės meras, vykdo – Ignalinos rajono savivaldybės administracijos padalinys, atsakingas už strateginį planavimą (IRSA padalinys, atsakingas už SPP), IRSA padaliniai, specialistai, kiti vykdytojai, atsakingi už Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimą (koordinatoriai ir priemonių vykdytojai). Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo stebėsenos sistemą sudaro 3 savarankiškos dalys:

- strateginio plėtros plano įgyvendinimo institucinė struktūra;
- strateginio plėtros plano įgyvendinimo procesas, organizuojamas parengiant SPP įgyvendinimo

¹ Patvirtinta Ignalinos rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. T-43

ataskaitą praėjus pusei plano įgyvendinimo laikotarpiui bei, esant poreikiui, peržiūrint ir atnaujinant planą ne rečiau nei kas du metai;

- įgyvendinimo vertinimo kriterijų (rodiklių) sistema.

Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo stebėsenos institucinę struktūrą sudaro trys lygmenys: politinis, administracinis ir visuomeninis:

1. lentelė. Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP institucinės struktūros sudėtis.

Eil. Nr.	Institucija	Pagrindiniai uždaviniai, įgyvendinant Ignalinos r. savivaldybės 2025–2034 m. SPP
Politis lygmuo		
1.	Ignalinos rajono savivaldybės taryba	Išklauso ir tvirtina Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo ataskaitas, tvirtina dokumento pakeitimus ir (ar) papildymus, teikia pasiūlymus, susijusius su rajono strategine plėtra.
2.	Ignalinos rajono savivaldybės SPG	Savivaldybės strateginės plėtros strateginio planavimo rengimo ir įgyvendinimo priežiūros komisija SPPIK sudaroma strateginių planų rengimui organizuoti ir koordinuoti, įgyvendinimui prižiūrėti, biudžetinais metais pasiektiems rezultatams įvertinti, iškilusioms problemoms analizuoti ir planuojamo laikotarpio veiklos prioritetams suformuoti.
Administracinis lygmuo		
3.	Savivaldybės meras	Savivaldybės meras organizuoja SPP rengimą, įgyvendinimą, stebėseną, vertinimą, ataskaitų rengimą, keitimą bei papildymą.
4.	IRSA padalinys, atsakingas už SP	Surenka, apibendrina ir susistemina informaciją apie Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo būklę iš Koordinatorių (Koordinatorius–Savivaldybės administracijos struktūrinis padalinys ar į struktūrinius padalinius neįeinantis darbuotojas) parengia Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP tarpines ir galutinę įgyvendinimo ataskaitas. Parengtas tarpines bei galutinę SPP įgyvendinimo ataskaitas teikia svarstyti SPG, o joms pritarus, teikia tvirtinti Ignalinos r. sav. tarybai.
5.	Koordinatoriai	Už kiekvieno tikslo/uždavinio/priemonės įgyvendinimą yra atsakingas SPP priemonių plane priskirtas Koordinatorius, kuris yra ir pagrindinis vykdytojas. Koordinatorius vykdo Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo stebėseną: renka rodiklius apie tikslų, uždavinių, priemonių, projektų įgyvendinimą, analizuoja SPP įgyvendinimo poveikį Savivaldybei. Koordinatorius Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo stebėsenos sistemoje nustatytais terminais teikia IRSA padaliniui, atsakingam už SPP, informaciją apie priskirtų jiems vykdyti SPP dalių įgyvendinimą, pasiūlymus dėl SPP koregavimo ir (ar) papildymo, kitus pasiūlymus, susijusius su rajono strategine plėtra.
6.	Priemonių vykdytojai	Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo stebėsenos sistemoje nustatytais terminais teikia Koordinatoriumi (pagrindiniam vykdytojui) informaciją apie jiems priskirtų vykdyti priemonių įgyvendinimą, jų koregavimą ir (ar) papildymą, kitus pasiūlymus, susijusius su rajono strategine plėtra.
Visuomeninis lygmuo		
7.	Socialiniai-ekonominiai partneriai	Esant poreikiui, patariamojo balso teise kviečiami dalyvauti SPG, dalyvauja svarstant Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo ataskaitas, teikia pastabas apie SPP įgyvendinimą bei pasiūlymus dėl SPP koregavimo ir (ar) papildymo.

Šaltinis: sudaryta autorių

Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo stebėsenos objektai – vizija, prioritetai, tikslai, uždaviniai, priemonės, projektai bei stebėsenos rodiklių sistema, pagal kuriuos yra vykdoma SPP įgyvendinimo stebėseną. Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo stebėsenos rezultatas:

- ✓ rengiama strateginio plėtros plano tarpinė įgyvendinimo ataskaita;
- ✓ SPP įgyvendinimo pabaigoje rengiama SPP įgyvendinimo ataskaita.

Rengiant Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP tarpinę įgyvendinimo ataskaitą, surenkama informacija iš visų Koordinatorių apie priemonių įgyvendinimą, analizuojant priemonių stebėsenos rodiklius bei vertinant įgyvendintų priemonių dalies pasiekimą. Koordinatoriai (pagrindiniai vykdytojai) surenka priskirtoms priemonėms reikalingą informaciją ir duomenis iš Priemonių vykdytojų už praėjusius metus, juos apibendrina ir pateikia IRSA padaliniui, atsakingam už SPP. Pastarasis apibendrina gautą informaciją ir parengia įgyvendinimo ataskaitą, teikia svarstyti SPG, o pritarus teikia Ignalinos rajono savivaldybės tarybos komitetams ir tarybai tvirtinti.

SPP įgyvendinimo stebėsenos sistemoje numatyta trijų lygių stebėsenos rodiklių sistema, kurią naudojant yra vertinamas SPP įgyvendinimo lygis ir poveikis rajono plėtrai. Ignalinos rajono savivaldybės 2025–2034 m. SPP įgyvendinimo stebėsenos rodiklių sistemą sudaro:

1. *Poveikio (efekto) stebėsenos rodikliai* – pirmojo lygio. Juos sudaro rodikliai, rodantys efektą, kurį galima pasiekti, įgyvendinus SPP tikslus. Tikslų stebėsenos rodikliams nustatytos siektinos reikšmės SPP laikotarpio pabaigoje. Poveikio (efekto) rodiklių pasiekimas vertinamas kitais metais po SPP laikotarpio pabaigos, rengiant SPP įgyvendinimo ataskaitą ir lyginant su siektinomis reikšmėmis.

2. *Rezultato stebėsenos rodikliai* – antrojo lygio. Juos sudaro rodikliai, rodantys rezultatą, kuris bus pasiektas, įgyvendinus SPP uždavinius. Uždavinių stebėsenos rodikliams nustatytos siektinos reikšmės SPP laikotarpio pabaigoje. Rezultato rodiklių pasiekimas vertinamas kitais metais po SPP laikotarpio pabaigos, rengiant SPP įgyvendinimo ataskaitą ir lyginant su siektinomis reikšmėmis.

3. *Produkto rodikliai* yra trečiojo lygio. Kiekviena SPP priemonė turi mažiausiai vieną rodiklį, matuojantį jos įgyvendinimo pažangą – tai yra produkto rodikliai. Priemonių stebėsenos rodikliams nustatytos siektinos reikšmės, jų pasiekimas vertinamas rengiant tarpinę įgyvendinimo ataskaitą. SPP įgyvendinimo pabaigoje, rengiant galutinę įgyvendinimo ataskaitą, produkto rodikliai palyginami su siekiamybėmis.

Galutinė SPP įgyvendinimo ataskaita rengiama ir tvirtinama 2035 m., arba anksčiau, jei anksčiau nuspręsta iš esmės pakeisti/atnaujinti.